

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Випускна робота бакалавра

**на тему «Перспективи інвестиційної діяльності підприємств в умовах
війни»**

Виконала: студентка 4-го курсу, групи д4ЕФ
Спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Лукашенко Ангеліна Олександрівна
Керівник: к.ек.н., доцент Скриль В. В.
Рецензент:

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень із
праць інших авторів без відповідних посилань
Лукашенко А.О. *підпис*

Підтверджую достовірність даних, використаних
у роботі
Лукашенко А.О. *підпис*

Полтава, 2025 року

АНОТАЦІЯ

Лукашенко А.О. «Перспективи інвестиційної діяльності підприємств в умовах війни». Рукопис. Випускна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2025.

Робота містить 91 сторінку, 24 таблиці, 23 рисунки, список літератури з 55 джерел та 3 додатків.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційна стратегія, інвестиційна привабливість, інвестиційне середовище, фінансовий стан, війна, ризики, ТОВ «МК «Галичина», джерела фінансування, державна підтримка.

Мета роботи – розробка напрямів вдосконалення інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств та заходів для підвищення їх інвестиційної привабливості (на матеріалах ТОВ «МК «Галичина»).

Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність підприємств в умовах війни в Україні, зокрема процеси залучення інвестицій, їх вплив на відновлення виробничих потужностей, модернізацію інфраструктури, адаптацію підприємств до нових реалій, а також роль іноземних інвестицій у забезпеченні економічної стійкості підприємств в умовах війни.

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні аспекти інвестиційної діяльності підприємств в умовах війни на за матеріалами та на прикладі інвестиційної активності ТОВ «МК «Галичина».

У випускній роботі охарактеризовано економічну сутність інвестицій та інвестиційної діяльності підприємств, проаналізовано основні види інвестицій, джерела їх фінансування та критерії оцінки ефективності. Визначено особливості функціонування інвестиційного середовища в умовах воєнного стану, зокрема проаналізовано наявні ризики, бар'єри та адаптаційні стратегії для бізнесу. Надано організаційно-економічну характеристику ТОВ «Молочна компанія «Галичина», оцінено його фінансовий стан та рівень інвестиційної активності. Досліджено вплив воєнного стану на інвестиційну стратегію підприємства, виявлено актуальні проблеми та виклики, а також визначено внутрішні резерви для стабілізації ситуації. Запропоновано комплекс заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина», а також оцінено перспективи використання державної підтримки, грантових програм і альтернативних джерел фінансування з метою забезпечення сталого інвестиційного розвитку підприємства в умовах кризової економіки.

ANNOTATION

Lukashenko A.O. «Prospects for Investment Activity of Enterprises in Wartime Conditions». Manuscript. Graduation thesis for obtaining the first (bachelor) level of higher education in the specialty 072 «Finance, banking and insurance» – National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava, 2025.

The work contains 91 pages, 24 tables, 23 figures, a bibliography of 55 sources and 3 appendices.

Keywords: investments, investment activity, investment strategy, investment attractiveness, investment environment, financial condition, war, risks, LLC «DC «Galychyna», sources of financing, state support.

The purpose of the thesis is to develop directions for improving the investment activity of domestic enterprises and measures to enhance their investment attractiveness (based on the materials of LLC «Dairy Company «Galychyna»).

The object of the research is the investment activity of enterprises in the context of war in Ukraine, in particular the processes of attracting investments, their impact on restoring production capacities, infrastructure modernization, enterprise adaptation to new realities, as well as the role of foreign investments in ensuring the economic resilience of enterprises under wartime conditions.

The subject of the research is the theoretical, methodological, and practical aspects of enterprise investment activity during wartime, based on the materials and example of the investment activity of LLC «DC Galychyna».

The thesis characterizes the economic essence of investments and investment activity of enterprises, analyses the main types of investments, their sources of financing, and effectiveness evaluation criteria. It defines the peculiarities of the functioning of the investment environment under martial law, particularly assessing the existing risks, barriers, and business adaptation strategies. The study provides the organizational and economic characteristics of LLC «Dairy Company «Galychyna», evaluates its financial condition and level of investment activity. The influence of martial law on the enterprise's investment strategy is examined, relevant problems and challenges are identified, and internal reserves for stabilization are determined. A set of measures is proposed to increase the investment attractiveness of LLC «DC «Galychyna», and the prospects for using state support, grant programs, and alternative sources of financing are evaluated to ensure the sustainable investment development of the enterprise in a crisis economy.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	7
1.1. Економічна сутність інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства	7
1.2. Основні види інвестицій, джерела їх фінансування та критерії ефективності	14
1.3. Особливості функціонування інвестиційного середовища в умовах війни: ризики, бар'єри та адаптаційні стратегії	24
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «МК «ГАЛИЧИНА» В УМОВАХ ВІЙНИ	33
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «МК «Галичина».....	33
2.2. Оцінка фінансового стану та інвестиційної активності підприємства	41
2.3. Вплив воєнного стану на інвестиційну стратегію підприємства: проблеми, виклики та внутрішні резерви	50
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	59
3.1. Розробка заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина».....	59
3.2. Перспективи використання державної підтримки, грантових програм та альтернативних джерел фінансування.....	68
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86
ДОДАТКИ	91

				ВР д4ЕФ 9640375			
	П. І. Б.	Підпис	Дата				
<i>Розроб.</i>	<i>Лукашенко А.О.</i>			<i>Перспективи інвестиційної діяльності підприємств в умовах війни</i>	Літ.	Арк.	Аркушів
<i>Перевір.</i>	<i>Скриль В.В.</i>				3	91	
<i>Н. Контр.</i>					<i>Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування</i>		
<i>Затверд.</i>	<i>Свистун Л.А.</i>						

ВСТУП

В умовах повномасштабної війни в Україні інвестиційна діяльність набуває стратегічного значення для збереження економічної стійкості держави. Інвестиції стають ключовим чинником відновлення виробничого потенціалу, модернізації інфраструктури, збереження робочих місць та адаптації підприємств до нових реалій. Саме вони здатні забезпечити перехід економіки до інноваційної моделі розвитку навіть у період глибокої нестабільності. Різке зростання ризиків, втрата частини виробничих потужностей, обмеження доступу до традиційних джерел фінансування та дестабілізація зовнішньоекономічних зв'язків створюють потребу у формуванні нових підходів до залучення інвестицій. У цих умовах особливої ваги набувають питання розроблення дієвих механізмів підтримки інвестиційної активності, зокрема через державну політику, міжнародну фінансову допомогу та використання альтернативних джерел фінансування.

Актуальність теми зумовлена необхідністю комплексного вивчення інструментів та стратегій інвестування в умовах високої невизначеності, а також розроблення практичних рішень, які сприятимуть економічному відновленню та зміцненню позицій українських підприємств на внутрішньому і зовнішньому ринках у післявоєнний період [2, с. 45-46].

Теоретико-методологічні засади інвестиційної діяльності протягом останніх десятиліть були предметом дослідження багатьох українських і зарубіжних учених. Сутність інвестицій, інвестиційна привабливість, джерела фінансування та методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів висвітлено в роботах Л.Дж. Гітмана, М.Д. Джонка, Е. Хелферта, У. Шарпа, С.В. Мочерного, І.О. Бланка, А.Г. Загороднього, Г.Л. Вознюк, М.І. Крупки, Л.А. Пересади, О.П. Орлюк, В.Г. Федоренка, Я.В. Лютого та інші. Проблеми впливу війни на інвестиційний клімат, динаміку іноземних інвестицій та адаптацію підприємств до кризових умов аналізували О.П. Атамас, І. Хома, Х. Воробій, Ю. Лемко, К.М. Дідур, В.В. Ігнатюк, Ю.А. Малахова, В.М. Сукманюк та інші. Також цінну

інформацію містять аналітичні звіти Мінфіну, Держстату, а також міжнародних організацій. Водночас практичні аспекти інвестиційної діяльності українських підприємств в умовах війни залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, бракує цілісних робіт, присвячених залученню інвестицій на рівні окремих компаній, таких як ТОВ «МК «Галичина», з урахуванням галузевої специфіки, регіональних умов, змін у законодавстві та зовнішніх ризиків.

Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність підприємств в умовах війни в Україні, зокрема процеси залучення інвестицій, їх вплив на відновлення виробничих потужностей, модернізацію інфраструктури, адаптацію підприємств до нових реалій, а також роль іноземних інвестицій у забезпеченні економічної стійкості підприємств в умовах війни.

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні аспекти інвестиційної діяльності підприємств в умовах війни на за матеріалами та на прикладі інвестиційної активності ТОВ «МК «Галичина».

Мета роботи – розробка напрямів вдосконалення інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств та заходів для підвищення їх інвестиційної привабливості (на матеріалах ТОВ «МК «Галичина»).

Для досягнення цієї мети слід виконати наступні завдання:

- охарактеризувати економічну сутність інвестицій та інвестиційної діяльності підприємств;
- проаналізувати основні види інвестицій, джерела їх фінансування та критерії ефективності;
- визначити особливості функціонування інвестиційного середовища в умовах війни, зокрема ризики, бар'єри та адаптаційні стратегії;
- надати організаційно-економічну характеристику підприємства ТОВ «МК «Галичина»;
- оцінити фінансовий стан та інвестиційну активність підприємства ТОВ «МК «Галичина»;
- проаналізувати вплив воєнного стану на інвестиційну стратегію підприємства: проблеми, виклики та внутрішні резерви;

- розробити заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина»;
- оцінити перспективи використання державної підтримки, грантових програм та альтернативних джерел фінансування для підприємства.

У дослідженні застосовано комплекс методів, які забезпечили аналіз інвестиційної діяльності підприємства в умовах воєнного стану. Теоретичні засади інвестицій досліджуються методами аналізу, синтезу, узагальнення. Для оцінки динаміки інвестицій ТОВ «МК «Галичина» застосовані статистичні методи, зокрема порівняльний аналіз, групування, табличне і графічне подання даних. Фінансовий стан компанії оцінюється методом коефіцієнтного аналізу. Ризики інвестиційної діяльності визначаються з використанням діалектичного підходу та SWOT-аналізу. Практичні рекомендації розроблено на основі системного підходу, сценарного прогнозування та логіко-структурного аналізу. Перспективи альтернативного фінансування та державної підтримки досліджено методами системного аналізу і узагальнення. Доцільність реалізації екологічного інвестиційного проєкту оцінювалася за показниками NPV, PI, IRR, PBP та методом порівняння. Застосування зазначених методів дало змогу глибоко дослідити об'єкт вивчення та розробити дієві рекомендації щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Інформаційною базою дослідження стали наукові публікації, монографії, статті з фахових журналів, законодавчі та нормативні акти України, офіційні статистичні дані, матеріали підприємства ТОВ «МК «Галичина», а також аналітичні звіти і дослідження, що стосуються інвестиційної діяльності в умовах воєнного стану. Для збору та аналізу інформації також використовувалися ресурси електронних баз даних і офіційних вебсайтів державних органів.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг становить 92 сторінки комп'ютерного тексту, з яких 87 сторінок припадає на основний зміст. У роботі наведено 23 рисунки, 24 таблиці та 3 додатки. Список використаних джерел налічує 55 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

1.1. Економічна сутність інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства

Інвестиції завжди виконували роль основного драйвера економічного зростання, забезпечуючи розвиток підприємств, створення нових робочих місць та стимулювання інновацій. У мирний час вони сприяють підвищенню ефективності та конкурентоспроможності економіки. Однак в умовах війни роль інвестицій набуває ще більшої ваги, оскільки вони стають критично важливим інструментом для стабілізації економічної ситуації [50, с. 85]. В кризу інвестиції формують фінансову опору та економічну безпеку, яка допомагає підприємствам зберігати виробничі потужності, підтримувати роботу ключових галузей та сприяє відновленню економіки на рівні окремих підприємств і національної економіки в цілому [27, с. 376].

Інвестиції стали надійною основою збереження соціальної стабільності та економічної відновлюваності, зокрема завдяки їх залученню до розбудови і модернізації інфраструктури, виробничих потужностей, а також розвитку та стимулювання інновацій. Тому понятійний апарат інвестиційної діяльності та пов'язаних процесів став предметом дослідження багатьох зарубіжних і вітчизняних науковців. Зокрема, Гітмана Л.Дж., Джонка М.Д., Мертенса О.В., Норкотта Д., Хелферта Е., Холта Р., Баренса С., Шарпа У., Мочерного С.В., Вознюка Г.Л., Орлюка О.П., Крупки М.І., Загороднього А.Г., Бланка І.О., Пересади Л.А. та багатьох інших.

В Україні формування категорійного апарату розпочалося з ухвалення Закону України «Про інвестиційну діяльність» [1] в 1991 році, що зумовило встановлення принципів трактування інвестицій у контексті нормативно-правового регулювання та державотворчих процесів. Таке підґрунтя мало

значний вплив на подальший розвиток наукових підходів до дослідження цієї сфери, зокрема в теоретичному, концептуальному та методологічному аспектах.

Зокрема, якщо звернути увагу на визначення інвестицій в українських довідкових, наукових та академічних джерелах, можна зробити висновок, що більшість з них ґрунтуються на трактуванні інвестицій, закріпленому в Законі [1]. Водночас у деяких джерелах зустрічаються варіації в розумінні сутності категорії «інвестиції», що свідчить про наявність альтернативних підходів до інтерпретації цього поняття (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Визначення економічної категорії «інвестиції» в сучасних наукових джерелах

Визначення терміну «інвестиції»	Джерело інформації, автори
1	2
Нормативні джерела	
Всі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладають в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, результатами якої є прибуток (доход) чи соціальний та екологічний ефект	Закон України «Про інвестиційну діяльність» [1]
Довідкові джерела	
Довгострокове вкладення капіталу в різні сфери та галузі економіки як всередині країни, так і за її межами з метою отримання прибутку	Мочерний С.В. [12, с. 271]
Грошові, майнові або інтелектуальні ресурси, що спрямовуються в об'єкти підприємницької чи іншої діяльності задля отримання прибутку або досягнення соціального результату; також це капітальні вкладення у розвиток виробничої чи невиробничої сфери	Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. [14, с. 554]
Вкладення фінансових ресурсів у різні об'єкти (активи) з метою отримання доходу від їх володіння та/або від зростання їхньої вартості в майбутньому	Орлюк О. П. [49, с. 181]
Академічні джерела	
Економічні ресурси, спрямовані на зростання реального капіталу суспільства через модернізацію виробництва, розвиток інфраструктури, формування запасів, підготовку кадрів та підтримку наукової діяльності	Дука А.П. [10, с. 44]
Вкладення, що відповідають стратегічним цілям економічної політики та спрямовані на розвиток галузей, виробництва або регіонів з метою зростання матеріального і соціально значущого багатства в майбутньому	Герасимчук З.В., Ткачук В.Р. [7, с. 33]
Витрати на оновлення, заміщення та розвиток капіталу; вкладення ресурсів для його зростання, отримання доходу або вирішення соціальних завдань; частина суспільних ресурсів, що перенаправляється з поточного споживання в виробництво для майбутнього прибутку	Крупка М.І. [22, с. 8]
Система економічних та інших відносин, що стосуються кругообігу капіталу, вкладеного у вигляді грошових, майнових, інноваційних та інтелектуальних цінностей в об'єкти підприємницької діяльності з метою отримання вигод від процесу розширеного відтворення	Кириченко О. А., Єрохін С. А. [23, с. 25]
Вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення	Федоренко В. Г., Гойко А.Ф. [20]

Продовження таблиці 1.1

1	2
Будь-які активи, вкладені в економічну діяльність з метою отримання прибутку	Титаренко Н.О. [44, с. 11]
Наукові джерела	
Розміщення капіталу (грошових, матеріальних та нематеріальних цінностей) у фінансові й реальні активи з метою отримання доходу або збільшення вартості капіталу	Коваленко Ю. М., Мискіна О. О. [24, с. 77]
Ресурси, вкладення яких сприяє збільшенню їхньої вартості та зростанню доходу	Білик В.В. [4, с. 173]
Витрати різних цінностей, які призводять до збільшення вартості капіталу в економічній системі; на мікрорівні – це вкладення капіталу в різні об'єкти з метою створення додаткової вартості	Скоробогатова Н. Є. [43, с. 492]
Ресурси, спрямовані на відтворення або нарощування капіталу з метою отримання прибутку в майбутньому	Ганечко І. [6, с. 22]
Вигідне для інвестора довгострокове розміщення фінансових, матеріальних та інтелектуальних ресурсів з метою отримання економічного прибутку та покращення соціального добробуту в країні	Любимов В. І. [28, с. 11]
Процес переміщення капіталу, що має на меті збереження або збільшення його вартості, а також забезпечення отримання прибутку чи досягнення соціального, екологічного та економічного ефекту	Ткаченко А. М., Плаксина Є. М. [45, с. 102]
Довгострокові вкладення капіталу в підприємства та галузі економіки з метою збільшення його вартості в майбутньому та отримання прибутку	Федоренко В. Г. [47, с. 46]
Вкладення накопиченого капіталу в різних формах у об'єкти або інструменти господарської діяльності з метою отримання прибутку та досягнення економічного або соціального ефекту на основі ринкових механізмів	Дідур К.М. [10, с. 68-69]

Джерело: систематизовано автором за матеріалами [1; 4; 6; 7; 10; 12-14; 20-24; 43-45; 47; 49]

Аналізуючи визначення інвестицій, представлені в роботах українських дослідників, Зеленіна О. О. здійснила їх класифікацію за шістьма критеріями [16, с. 180], що відображають три ключові підходи до трактування сутності інвестицій: затратний, майновий та капітальний. У процесі вивчення еволюції поглядів на інвестиції в межах провідних економічних шкіл, Коваленко Ю. М. та Мискін О. О. виокремили п'ять основних підходів до розуміння цього явища [24, с. 75]: ресурсний, соціально-економічний, витратний, гедоністичний і майновий.

На думку Лютого Я. В., зміст поняття «інвестиції» формувався переважно в межах макроекономічних досліджень, зокрема під час аналізу національного доходу та економічного розвитку держави. У цьому контексті макроекономічне бачення інвестицій тісно пов'язане з ресурсним підходом. Тому для глибшого

розуміння мікроекономічної суті інвестицій доцільно використовувати затратний, майновий та капітальний підходи [29, с. 98].

Інвестиції розглядаються науковцями як багатогранне економічне явище, що виконує низку важливих функцій у господарській системі (рис. 1.1) [10, с. 68].

Рис. 1.1. Функції інвестицій у господарській діяльності підприємств та національній економіці

Джерело: побудовано автором за матеріалами [10, с. 68]

Поділяємо позицію Дідура К.М., згідно з якою для повноти й точності визначення поняття «інвестиції» обов'язковим є врахування фактору ризику. Інвестиції варто розглядати як довгострокове вкладення капіталу у грошовій, матеріальній або нематеріальній формі, яке потенційний інвестор здійснює з метою підвищення ефективності функціонування певної сфери діяльності чи фінансових інструментів, з урахуванням ризиків та очікуванням прибутку або соціального ефекту [10, с. 68-69].

На обсяг реалізованих інвестицій та рівень попиту на них впливає широкий спектр факторів, серед яких ключовими є ризик, ліквідність та економічні умови. Основних детермінант інвестиційної активності виділені на наступному рисунку 1.2 [10, с. 69].

Рис. 1.2. Основні детермінанти інвестиційної активності

Джерело: побудовано автором за матеріалами [10, с. 68]

Інвестиційна діяльність є важливим аспектом господарської діяльності підприємства і основною формою реалізації його економічних і позаекономічних інтересів. Дану діяльність можна розглядати з різних точок зору. У широкому розумінні інвестиційна діяльність включає процеси інвестування фінансових або грошових ресурсів у різноманітні об'єкти з метою отримання прибутку. Згідно визначення у Законі України «Про інвестиційну діяльність», вона охоплює сукупність дій фізичних і юридичних осіб, а також держави щодо реалізації інвестицій [1]. У вузькому сенсі інвестиційна діяльність зводиться до процесу перетворення інвестиційних ресурсів безпосередньо в інвестиційні вкладення.

Економічна суть цієї діяльності розкривається як на мікрорівні, так і на макрорівні та полягає в можливості ефективного використання інвестиційних ресурсів. Однак, вітчизняні та зарубіжні науковці досі не досягли єдиної думки щодо визначення категорії «інвестиційна діяльність». Згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності, інвестиційна діяльність включає в себе купівлю та продаж необоротних активів, а також вкладення фінансових інвестицій, які не є частиною грошових еквівалентів. Визначення терміну «інвестиційна діяльність» в наукових джерелах представлено в таблиці 1.2

Визначення терміну «інвестиційна діяльність» в сучасних наукових джерелах

Визначення терміну «інвестиційна діяльність»	Джерело інформації, автори
Спланована організаційна, управлінська та контрольна робота, що здійснюється з метою ефективного вкладення інвестицій	Вахович І. М.
Включає створення, розміщення, інвестування, перетворення та відшкодування інвестицій, включаючи управління ними та інвестиційними відносинами	Іванов Г. І.
Комплекс практичних дій суб'єктів інвестування, що забезпечують реалізацію інвестиційних намірів з метою отримання доходу	Кісіль М. І.
Сукупність рішень та дій, спрямованих на перетворення заощаджень у інвестиції	Параконний С. В.
Процес пошуку необхідних інвестиційних ресурсів, вибір ефективних об'єктів інвестування, створення збалансованої інвестиційної програми та забезпечення її реалізації	Погріщук О. Б.
Включає комплекс заходів, спрямованих на ефективне вкладення ресурсів для досягнення бажаного ефекту, що може бути не тільки прибутком, але й соціальними ефектами	Стефанович Є. А.
Сукупність дій фізичних та юридичних осіб, які інвестують власні кошти з метою отримання прибутку	Федоренко В. Г.

Джерело: [10, с. 67-8]

Таким чином, інвестиційна діяльність підприємства являє собою процес забезпечення необхідними ресурсами інвестиційної програми або проекту, які формуються відповідно до визначених цілей, з метою досягнення оптимального матеріального або соціального ефекту. Така діяльність може здійснюватися фізичними та юридичними особами-резидентами, державними структурами, іноземними інвесторами, а також у вигляді спільних зусиль зазначених суб'єктів.

Основною метою інвестиційної діяльності є забезпечення оптимальної ліквідності інвестиційних ресурсів, що полягає не лише у максимізації добробуту власників, а й у створенні умов для стабільного фінансового становища підприємства. Досягнути цього можливо через ефективне управління активами та капіталом, що дозволяє підприємству забезпечувати безперервне зростання та розвиток, знижуючи ризики, пов'язані з економічними коливаннями. У результаті правильна інвестиційна стратегія сприяє не тільки підвищенню прибутковості, але й забезпеченню тривалого безкризового розвитку підприємства, що є важливим фактором його конкурентоспроможності на ринку [55, с. 83].

Особливості інвестиційної діяльності представлені на рисунку 1.3.

Рис. 1.3. Особливості інвестиційної діяльності в Україні

Джерело: побудовано автором за матеріалами [10, с. 70]

Таким чином, інвестиційна діяльність є важливим елементом економічного розвитку підприємств і національної економіки в цілому. Вона не лише сприяє оптимальному використанню наявних ресурсів для досягнення максимального матеріального або соціального ефекту, але й відіграє вирішальну роль у забезпеченні стабільності та безкризового розвитку підприємств. Аналіз різноманітних підходів до визначення та трактування інвестицій і інвестиційної діяльності, а також вивчення їх функцій і взаємозв'язків з іншими економічними процесами, свідчить про багатогранність цієї категорії. У сучасних умовах, особливо в умовах економічних криз та війни, інвестиційна діяльність набуває особливої ваги, ставши критичним інструментом для забезпечення економічної безпеки і відновлення господарства. Інвестиції є не лише джерелом фінансування, а й інструментом модернізації виробничих потужностей, стимулювання інновацій, а також підтримки соціальної стабільності. Тому наукові підходи до інвестиційної діяльності потребують подальшого розвитку та уточнення з урахуванням сучасних економічних реалій і потреб підприємств.

1.2. Основні види інвестицій, джерела їх фінансування та критерії ефективності

Аналіз наукових і академічних джерел, що досліджують питання інвестування, показує наявність численних класифікаційних ознак, які використовуються для категоризації інвестицій. Серед основних критеріїв, які найчастіше визначають дослідники, можна виділити такі, як об'єкт інвестування, характер участі інвестора в інвестиційному процесі, термін інвестування, рівень ризику, пов'язаний з інвестиціями, форма власності інвестованого капіталу, географічне походження інвестицій, спосіб інвестування, рівень прибутковості, ліквідність інвестицій, а також їх спрямованість на конкретне підприємство (табл. 1.3).

За останнім критерієм інвестиції класифікують на внутрішні, зовнішні та спрямовані назовні (рис. 1.4) [10, с. 69].

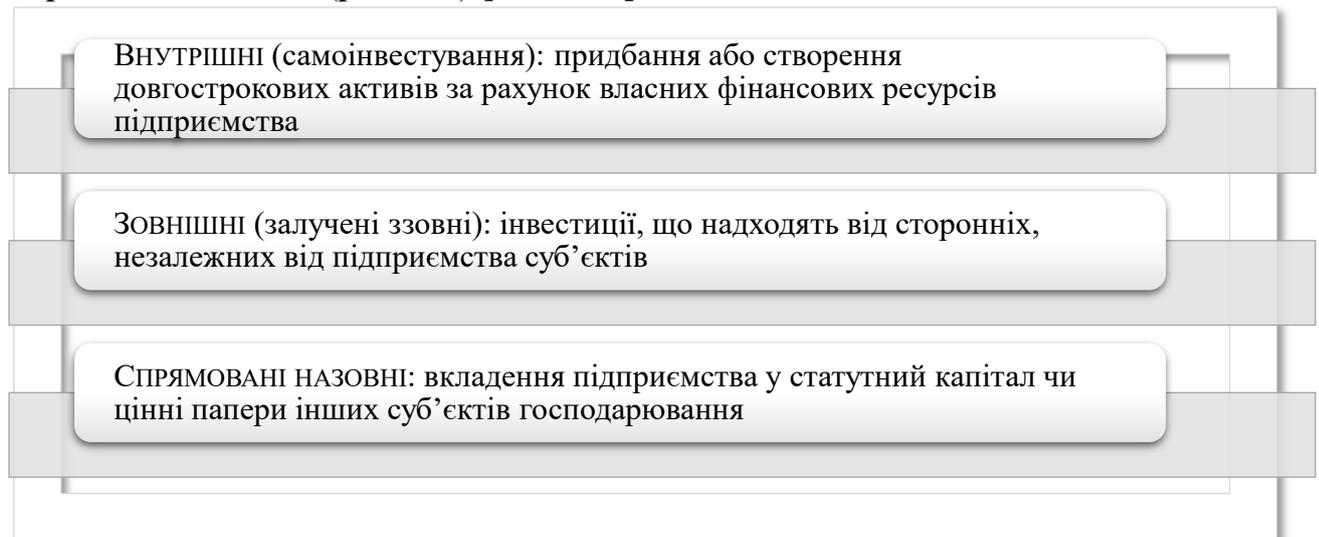

Рис. 1.4. Класифікація інвестицій за ознакою спрямованості на організацію
Джерело: побудовано автором за матеріалами [10, с. 69]

В умовах макроекономічної нестабільності та кризових явищ в Україні зростає необхідність активізації інвестиційної діяльності, адже без цього важко реалізувати структурні трансформації економіки, впроваджувати інновації в ключових галузях, підвищувати конкурентоспроможність на внутрішньому і міжнародному ринках та забезпечувати сталий розвиток держави.

Таблиця 1.3

Класифікація інвестицій в нормативних та сучасних наукових джерелах

Види інвестицій	Суть інвестицій
1	2
За об'єктом інвестування	
Реальні	Вкладення коштів у матеріальні та нематеріальні активи, такі як нерухомість, технології, патенти чи бренди, що мають довгострокову вартість
Фінансові	Вкладення у фінансові інструменти, зокрема акції, облігації, корпоративні права участі в статутному капіталі підприємств
Інтелектуальні	Вкладення в наукові дослідження, технології, навчання фахівців та інші інтелектуальні активи підприємства
За характером участі інвестора	
Прямі	Безпосередня участь інвестора в статутному капіталі підприємства через купівлю акцій або інших часток
Непрямі	Вкладення через фінансових посередників, таких як інвестиційні фонди чи купівля цінних паперів
За терміном інвестування	
Короткострокові	Вкладення на період до 1 року, орієнтовані на швидке отримання прибутку або ліквідності
Середньострокові	Вкладення на період від 1 до 3 років для стабільного розвитку і часткового прибутку
Довгострокові	Вкладення понад 3 роки з орієнтацією на стійкий розвиток і прибуток у майбутньому
Безтермінові	Вкладення без визначеного терміну, що дають інвестору максимальну гнучкість
За рівнем інвестиційного ризику	
Безризикові	Інвестиції з мінімальним або нульовим ризиком, наприклад, державні облігації
Низькоризикові	Помірний ризик, зазвичай стосується корпоративних облігацій
Середньоризикові	Інвестиції в акції, стартапи та інші проекти з потенціалом для росту, але з певним ризиком
Високоризикові	Інвестиції в нові чи спекулятивні ринки, такі як венчурний капітал або криптовалюти
Спекулятивні	Інвестиції в активи з великими коливаннями вартості та високим рівнем невизначеності
За формою власності інвестованого капіталу	
Приватні	Вкладення приватних осіб або підприємств, які дають їм контроль над бізнесом
Державні	Вкладення державних органів через бюджет чи позабюджетні фонди, зазвичай спрямовані на соціальні проекти
Змішані	Партнерства між приватним та державним сектором для спільного фінансування проектів
За регіональним походженням інвестицій	
Національні	Вкладення вітчизняними суб'єктами в економіку своєї країни
Іноземні	Вкладення від іноземних суб'єктів, що сприяють розвитку підприємств через залучення іноземного капіталу
Спільні	Спільне фінансування проектів на основі вкладень як вітчизняних, так і іноземних інвесторів.

Продовження таблиці 1.3

1	2
За формою інвестування	
Грошові вкладення	Вкладення у вигляді грошових коштів, зазвичай через депозити або купівлю облігацій
Майнові вкладення	Вкладення у нерухомість, устаткування, техніку та інші матеріальні активи
Нематеріальні активи	Вкладення в інтелектуальну власність, бренди, патенти, ліцензії
Лізинг	Форма інвестування у вигляді оренди майна з метою подальшого викупу або отримання доходу
За рівнем прибутковості	
Високоприбуткові	Інвестиції, що дають прибуток, що значно перевищує середній рівень на ринку, часто з високим ризиком
Середньоприбуткові	Інвестиції з помірним рівнем прибутковості, що відповідають середньому рівню на ринку
Низькоприбуткові	Інвестиції з низьким рівнем прибутковості, часто спрямовані на забезпечення стабільності
Неприбуткові	Вкладення, мета яких не полягає в отриманні прибутку, а часто спрямовані на соціальні чи стратегічні цілі
За рівнем ліквідності	
Високоліквідні	Інвестиції, що можуть бути швидко переведені в грошові кошти без значних втрат у вартості
Середньоліквідні	Інвестиції, що можуть бути конвертовані в гроші за термін від 1 до 6 місяців без істотних втрат
Низьколіквідні	Вкладення, що можуть бути продані за термін понад 6 місяців з незначними втратами
Неліквідні	Інвестиції, що не можуть бути швидко продані без значних втрат у вартості

Джерело: систематизовано автором за матеріалами [1; 10; 27; 55]

Обсяг і структура джерел фінансування інвестиційних потреб може варіюватися в залежності від специфіки господарської діяльності підприємства, або об'єкту фінансування. Організації можуть використовувати як внутрішні, так і зовнішні джерела капіталів, які підлягають ретельному аналізу для визначення їх переваг та недоліків (рис. 1.5).

Традиційно всі джерела фінансування інвестиційних витрат поділяються на власні та позикові. Власні джерела можуть бути як внутрішні, так і зовнішні, залучені через додаткові внески до статутного капіталу або емісію акцій. Позикові ж джерела включають кошти, отримані від банківських кредитів, лізингу, факторингу, а також податкові пільги та інші інструменти, що дозволяють підприємствам залучати кошти на вигідних умовах [1, с. 54].

Рис. 1.5. Традиційні та новітні джерела фінансування інвестиційної діяльності підприємств

Джерело: побудовано автором за матеріалами [18, с. 99-101]

Окрім традиційних механізмів, останнім часом активно розвиваються новітні джерела фінансування інвестицій, які відображають зміни в глобальному інвестиційному середовищі. До них належать краудфандинг, краудінвестинг, краудселенг та фандрайзинг:

краудфандинг – це модель фінансування, при якій велика кількість інвесторів об'єднують свої кошти через онлайн-платформи для підтримки різноманітних проєктів, включаючи стартапи. Відзначено, що така форма залучення капіталу може мати різні цілі, від фінансування бізнес-проєктів до соціальних ініціатив [55, с. 75-76];

краудінвестинг – схожий на краудфандинг, але передбачає фінансову віддачу для інвесторів у вигляді дивідендів або доходів від успішного розвитку проєкту. Зазначена модель дозволяє інвесторам на ранніх стадіях вкладати кошти в підприємства з високим потенціалом [55, с. 77];

фандрайзинг – це процес залучення зовнішніх ресурсів для виконання проєктів або для загальної діяльності організацій. Він може бути внутрішнім або зовнішнім, залежно від того, чи здійснюється пошук джерел фінансування всередині організації або за допомогою сторонніх консультантів [55, с. 76].

Ключовими перевагами нових джерел є швидкість залучення фінансів, широкі можливості для малого та середнього бізнесу, а також залучення капіталу навіть без значних початкових інвестицій. Однак, на практиці існують і певні труднощі, такі як ризик шахрайства, відсутність юридичних гарантій для інвесторів, а також не до кінця розвинена інфраструктура в Україні для використання таких джерел.

В Україні альтернативні джерела фінансування, такі як краудфандинг, краудінвестинг та інші, поступово набирають популярність, однак їхній розвиток затримується через недостатню законодавчу підтримку та відсутність достатнього успішного досвіду. Однак з розвитком інтернет-платформ та залученням більш широкого кола інвесторів, ці форми фінансування мають значні перспективи для розвитку в Україні, що сприятиме залученню додаткових інвестиційних ресурсів для підприємств [18, с. 102].

Від ефективності реалізації інвестиційної діяльності залежить не лише поточний стан виробництва, а й рівень технічної озброєності підприємств, інноваційний розвиток, фондооснащеність, а також здатність нарощувати обсяги товарного виробництва та випускати продукцію, яка відповідає високим стандартам якості та конкурентоспроможності.

При здійсненні інвестиційної діяльності важливим аспектом є оцінка доцільності та економічної ефективності інвестицій у процесі оцінки яких слід дотримуватися низки принципів (рис. 1.6) [17]. Такий підхід дозволяє формувати обґрунтовані рішення, які сприяють не тільки економічному розвитку підприємств, але й стабільності економіки в цілому.

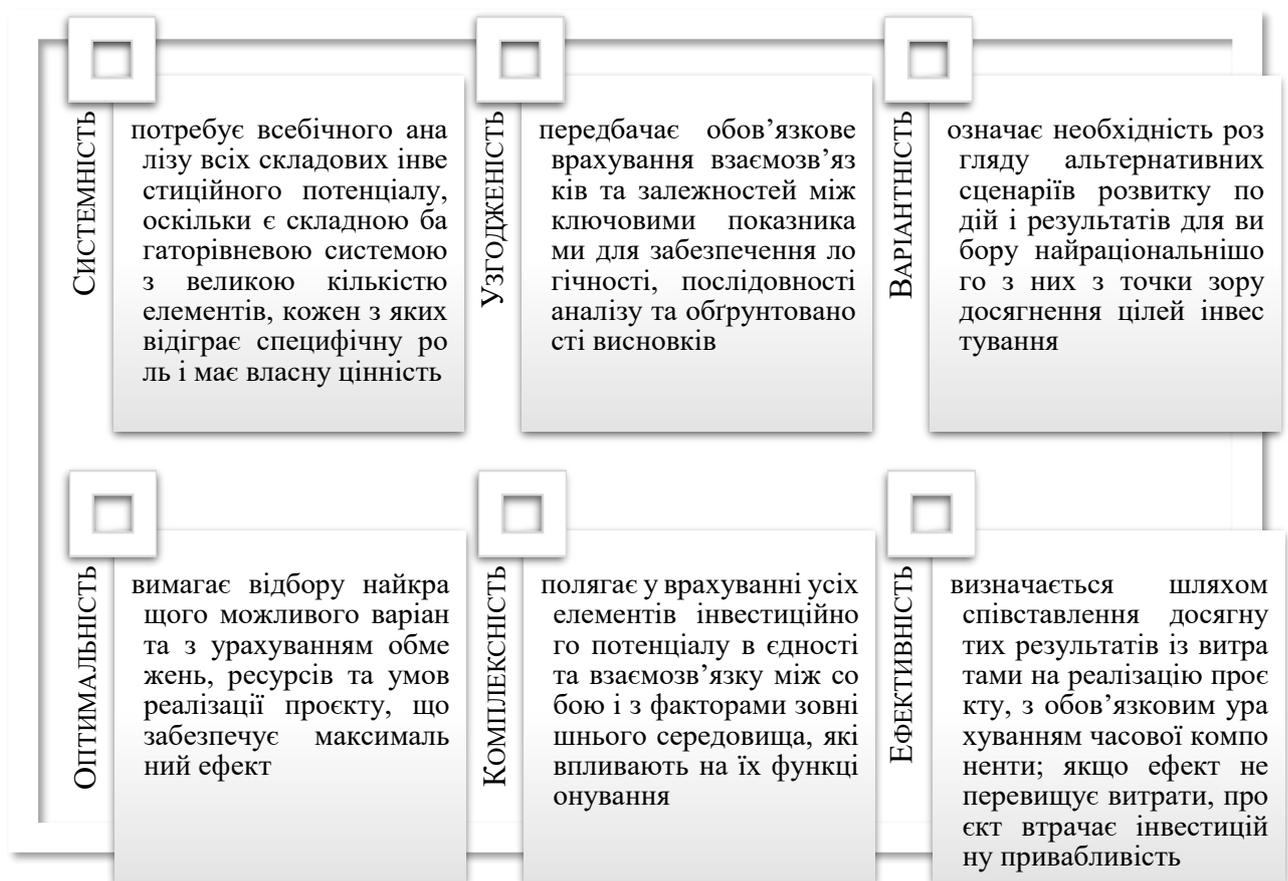

Рис. 1.6. Принципи оцінки ефективності інвестицій

Джерело: побудовано автором за матеріалами [17]

З прикладної точки зору, ефективність інвестиційної діяльності оцінюється із використанням широкого спектра методологічних підходів. У сучасних умовах більшість українських підприємств при аналізі результативності інвестиційних

проектів послуговуються зарубіжними методиками адаптованими до вітчизняної економіки версіями оціночних інструментів. Узагальнена класифікація підходів до оцінки ефективності інвестицій представлена на рисунку 1.7.

Інвестиційна діяльність та пов'язані з нею проекти завжди орієнтовані на досягнення визначених цілей – економічного ефекту, соціальних результатів або підвищення загального добробуту. Зважаючи на це, кожен інвестиційний проект характеризується індивідуальними особливостями, зокрема специфічними завданнями, умовами реалізації, характеристиками та очікуваними результатами, що зумовлює необхідність застосування диференційованого підходу оцінювання ефективності кожного окремого проекту, що дозволяє комплексно досліджувати його результативність.

Рис. 1.7. Методи оцінки ефективності інвестицій

Джерело: побудовано автором за матеріалами [46]

Ключові види ефективності, що використовуються для аналізу інвестиційної діяльності підприємств наведені у таблиці 1.4. Для кожного з них доцільно обирати найбільш релевантну методику розрахунку, яка відповідає специфіці відповідного аналітичного показника. Водночас існує низка універсальних індикаторів, що забезпечують цілісну та порівняльну оцінку ефективності будь-якого інвестиційного проекту чи програми (табл. 1.5).

Види ефективності щодо визначення інвестиційної діяльності підприємства

Види	Призначення	Критерії здійснення інвестиційної діяльності
Фінансова	Оцінка фінансової доцільності інвестиційного проекту	Порівняння фінансових витрат на реалізацію проекту з очікуваними економічними результатами; оцінка базується на додатному сальдо грошових потоків за певний період, що дозволяє інвесторам отримати прибуток
Бюджетна	Оцінка ефективності через виконання бюджетних зобов'язань	Визначення бюджетного ефекту, який може бути досягнутий завдяки інвестиційному проекту, на основі виконання бюджетних планів
Соціальна	Оцінка з точки зору суспільних вигод та забезпечення громадських інтересів	Визначення того, які витрати суспільство готове понести для досягнення бажаних результатів проекту; оцінка соціальної вигоди в межах проекту та впливу на різні групи населення, організації і компанії
Екологічна	Визначення результатів впливу проекту на навколишнє середовище	Оцінка економічного збитку від забруднення навколишнього середовища, що виникає в результаті реалізації проекту, включаючи втрати доходів та додаткові витрати на очищення середовища, чи компенсацію збитків

Джерело: складено автором за матеріалами [10, с. 70]

Оцінка ефективності капіталовкладень полягає в зіставленні обсягів інвестицій із прогнозованими фінансовими результатами, які очікуються після успішної реалізації проекту. Більшість методів такого аналізу ґрунтується на дисконтуванні грошових потоків, тобто приведенні витрат і доходів до одного моменту часу з використанням відповідної ставки дисконту. Вибір цієї ставки є ключовим і базується на дохідності альтернативних фінансових інструментів, поточних депозитних і кредитних ставках, а також на оцінці ризиків і можливих інфляційних втрат.

Для забезпечення високої точності та надійності результатів під час оцінювання інвестиційної ефективності широко застосовуються методи аналізу чутливості, статистичні підходи, економіко-математичне моделювання та програмування. Дані інструменти дають змогу формувати багатоваріантні моделі, що дозволяють прогнозувати наслідки змін ключових параметрів і факторів, які лежать в основі досліджуваних сценаріїв [10, с. 70-72].

Показники оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства

Назва показника	Суть методу / Призначення	Формула розрахунку
Період окупності, Payback Period, PP	Визначає, за який проміжок часу інвестиції повністю повернуться за рахунок чистого грошового потоку; чим коротший період – тим менш ризикований проєкт.	$PP = IC / F, \quad (1.1)$ де IC – загальна сума інвестицій; F – щорічний чистий прибуток.
Чиста приведена вартість, Net Present Value, NPV	Показує сумарну вартість усіх грошових надходжень і витрат, дисконтованих до поточного моменту; дозволяє оцінити додану вартість проєкту	$NPV = \sum(CF_k / (1 + r)^k) - I_k, \quad (1.2)$ де CF_k – чистий грошовий потік у році k; r – ставка дисконту; I_k – інвестиційні витрати в році k; k – рік реалізації.
Внутрішня норма дохідності, Internal Rate of Return, IRR	Обчислює ставку дисконту, при якій NPV дорівнює нулю; даний показник показує очікувану прибутковість проєкту	$IRR = A + a \times (B - A) / (a - b), \quad (1.3)$ де A – ставка дисконту при позитивному NPV; B – ставка дисконту при негативному NPV; a – позитивний NPV; b – негативне значення NPV.
Дисконтований період окупності, Discounted Payback Period, DPP	Визначає термін повернення інвестицій з урахуванням дисконтування майбутніх грошових потоків; дає більш точну оцінку ризику в умовах змін вартості грошей у часі	$DPP, IC = \sum(CF_k / (1 + r)^k), \quad (1.4)$ DPP – це найменший період часу, за який сума дисконтованих грошових надходжень дорівнює початковим інвестиціям
Індекс прибутковості Profitability Index, PI	Показує співвідношення між теперішньою вартістю очікуваних грошових потоків та первинними інвестиціями; значення більше 1 свідчить про доцільність інвестування	$PI = \sum(CF_k / (1 + r)^k) / IC, \quad (1.5)$ де CF_k – чистий грошовий потік у році k; r – ставка дисконту; I_k – інвестиційні витрати в році k; k – рік реалізації.
Модифікована внутрішня ставка прибутковості, Modified Internal Rate of Return, MIRR	Враховує різні ставки дисконтування для інвестованих і отриманих коштів; дає реалістичнішу оцінку доходності, ніж IRR	$MIRR = (\sum St \times (1 + K)^{n-t} / \sum At \times (1 + K)^t)^{1/n} - 1, \quad (1.6)$ де St – дохід у році t; At – витрати у році t; K – вартість капіталу; n – кількість періодів.
Середня норма прибутку, Accounting Rate of Return, ARR	Дозволяє оцінити віддачу від інвестицій шляхом порівняння середнього чистого прибутку з середнім обсягом інвестицій	$ARR = St / (A_0 / 2), \quad (1.7)$ де St – середній річний чистий прибуток; A_0 – первинні інвестиції.
Коефіцієнт ефективності, Cost-Benefit Ratio, CBR	Характеризує загальну економічну доцільність проєкту, порівнюючи сукупні вигоди з сукупними витратами; чим вище значення – тим ефективніше інвестування	$CBR = \sum \text{Дохід} / \sum \text{Витрати}, \quad (1.8)$ $\sum \text{Дохід} - \text{сума сукупних доходів};$ $\sum \text{Витрати} - \text{сума сукупних витрат за проєктом.}$

Джерело: складено автором за матеріалами [10, с. 71]

Таким чином, аналіз наукових джерел і практичного досвіду показує, що інвестиційна діяльність є складним процесом, який охоплює різні підходи до класифікації інвестицій, оцінки їх ефективності та вибору джерел фінансування. Розподіл інвестицій за такими ознаками, як об'єкт вкладення, участь інвестора, термін, ризики, форма власності, походження, прибутковість, ліквідність і спрямованість, дозволяє будувати продуману інвестиційну стратегію з урахуванням різних впливів.

Особливо важливим є правильний вибір джерел фінансування, адже від нього залежить не лише ціна залученого капіталу, а й фінансова стійкість підприємства та ризики проєкту. Окрім традиційних джерел – власних і позикових коштів – усе активніше використовуються нові підходи, як-от краудфандинг, краудінвестинг і фандрайзинг. Вони відкривають додаткові можливості для бізнесу, особливо малого й середнього, але мають і свої виклики, зокрема недостатню правову підтримку та ризики для інвесторів.

Ключовим етапом інвестиційного процесу є оцінка ефективності капіталовкладень, яка повинна базуватись на чітких принципах і відповідних аналітичних методах. Використання показників, таких як чиста приведена вартість (NPV), внутрішня норма дохідності (IRR), періоди окупності (PP, DPP), індекс прибутковості (PI), модифікована ставка прибутковості (MIRR), а також аналіз ризиків і чутливості, дає змогу всебічно оцінити доцільність інвестування. В сучасних умовах важливо інтегрувати такі оцінки у загальну стратегію підприємства, що підвищує його інвестиційну привабливість і стійкість до змін зовнішнього середовища.

Отже, ефективне управління інвестиційною діяльністю вимагає комплексного підходу: розуміння природи інвестицій, раціонального вибору джерел фінансування та застосування надійної системи оцінювання результативності, що в сукупності забезпечує не лише прибуток, а й довгострокову конкурентоспроможність підприємства.

1.3. Особливості функціонування інвестиційного середовища в умовах війни: ризики, бар'єри та адаптаційні стратегії

Війна є фактором, що справляє негативний вплив на всі сфери економіки держави, включно з інвестиційною діяльністю. У період збройного конфлікту інвестиційна привабливість країни суттєво знижується внаслідок підвищення загального рівня ризику, зокрема через наявність військового ризику, який на сьогодні в Україні не має механізмів страхового покриття. Попри це, інвестування залишається критично важливим інструментом для підтримання економічної стабільності в умовах воєнного часу, а також для забезпечення відновлення й подальшого розвитку країни після завершення бойових дій.

Особливого значення набуває залучення іноземних інвестицій. Унаслідок руйнування матеріальної бази та втрати активів спостерігається скорочення кількості вітчизняних інвесторів. Водночас збереження зовнішньоекономічних зв'язків України із міжнародною спільнотою створює потенціал для активного залучення іноземного капіталу. Іноземні інвестори можуть відіграти важливу роль у реалізації проєктів, спрямованих на відбудову інфраструктури та розвиток національної економіки в післявоєнний період [50, с. 85].

Серед країн Європейського Союзу найбільшими інвесторами в економіку України традиційно виступають Кіпр, Нідерланди, Німеччина та Австрія (табл. 1.6). За даними Мінфіну України, у 2024 році залучено \$41,7 млрд зовнішнього фінансування, із яких 30% у грантовій формі. При цьому, найбільшими донорами бюджетної підтримки стали ЄС, США, МВФ, Японія, Світовий банк, Канада та Великобританія. У 2024 році Україна вперше залучила бюджетну підтримку від нових міжнародних донорів – Республіки Корея та Банку розвитку Ради Європи, що свідчить про розширення кола міжнародних партнерів і зміцнення співпраці з інституціями, зацікавленими у фінансовій стабілізації та розвитку країни. З початку повномасштабної збройної агресії Україна отримала понад \$115 млрд фінансової підтримки від міжнародних партнерів [46].

У 2022-2024 роках основну частку прямих іноземних інвестицій забезпечували ті компанії, які вже мали виробничі потужності або представництва на території України до початку широкомасштабних бойових дій. До таких належать міжнародні бренди, зокрема: Carlsberg, Cersanit, Kronospan, Laude, Nestle, Phillip Morris, Velux та інші [50, с. 85].

Таблиця 1.6

ТОП-15 країн Європейського Союзу за обсягом іноземних інвестицій в економіку України у 2019-2022 роках (млн дол. США)

№ з/п	Країна	Період аналізу			
		2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
1	Кіпр	17 734	16 482	20 846	17 653
2	Нідерланди	11 686	9 855	14 212	13 524
3	Німеччина	2 505	2 322	3 013	2 569
4	Франція	1 150	1 038	1 316	1 286
5	Люксембург	831	1 266	1 568	1 542
6	Австрія	1 496	1 671	1 947	1 614
7	Польща	926	911	1201	1043
8	Швеція	591	579	725	453
9	Італія	375	348	405	306
10	Данія	288	339	352	321
11	Угорщина	380	395	495	349
12	Литва	246	211	223	155
13	Естонія	179	189	210	190
14	Чехія	175	194	270	126
15	Ірландія	28	45	153	143

Джерело: [17; 38]

У 2019-2024 роках динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну демонструє значні коливання, зумовлені насамперед війною та глобальною економічною нестабільністю (табл. 1.7). Після зростання 2019 року інвестиційний потік різко скоротився у 2020-2022 роках, досягнувши мінімальних значень у період активної фази вторгнення. Водночас у 2023 році відбулося суттєве поживлення інвестиційної активності, що засвідчує збереження інтересу до українського ринку. У 2024 році показники дещо знизилися, однак сальдо залишилось позитивним, що свідчить про поступове відновлення інвестиційного середовища.

Основним напрямом фінансування з боку зазначених корпорацій були витрати на переміщення виробництва у безпечніші регіони країни, відновлення пошкоджених об'єктів, а також реалізація соціально орієнтованих проєктів.

Таблиця 1.7

Прямі іноземні інвестиції в Україні у 2019-2024 роках (млн. дол. США)

Рік	ПП в Україну	ПП з України	Інші надходження	Інші виплати	Сальдо	Приріст/ зменшення, %
2019	5 860	1 405	648	653	5 212	16,9%
2020	-868	-6 728	82	-566	-950	-118,2%
2021	6 687	7 555	-198	-280	6 885	-824,7%
2022	1 152	-5 535	529	727	623	-91,0%
2023	4 247	3 095	42	-487	4 205	575,0%
2024	3 329	-918	-162	-204	3 491	-17,0%

Джерело: побудовано автором за матеріалами [38]

Водночас значна частина уваги міжнародної спільноти зосереджена на інвестиціях в оборонно-промисловий сектор. Такі компанії, як BAE Systems (Велика Британія), Baykar (Туреччина) та Rheinmetall (Німеччина) вже розпочали процес підготовки до будівництва нових підприємств в Україні, попри збереження високого рівня воєнних ризиків. Загальна сума інвестицій у цьому напрямі перевищує \$300 млн.

Крім оборонної галузі, іноземні інвестори активно цікавляться сектором будівництва. Зокрема, у 2023 році компанії Rolls-Royce (Велика Британія), Chicago Atlantic і Wasatch Group (США) спрямували понад 250 млн доларів США на реалізацію інвестиційних проєктів у цій сфері [26]. У 2024 році Україна досягла значного фінансового та політичного результату – отримала перший транш у межах механізму G7 ERA, який фінансується за рахунок очікуваних доходів від заморожених активів росії. Загальний обсяг цієї підтримки становитиме \$50 млрд. Додатково було залучено \$1 млрд від США через програму Світового банку Second Growth Foundations Development Policy Loan, що стало першим практичним прикладом використання заморожених російських активів для компенсації збитків, завданих Україні [46].

Упродовж 2019-2024 років індекс інвестиційної привабливості економіки України не перевищував 3-х балів (рис. 1.8), що свідчить про постійну низьку привабливість країни для інвесторів [5]. Даний низький показник можна пояснити тим, що ситуація з безпекою та економічною нестабільністю, спричинена війною, значно обмежує можливості для залучення інвестицій. Країни, попри підтримку України як жертви агресії, обережно реагують на інвестиційні можливості в умовах війни, внаслідок високої ризиковості.

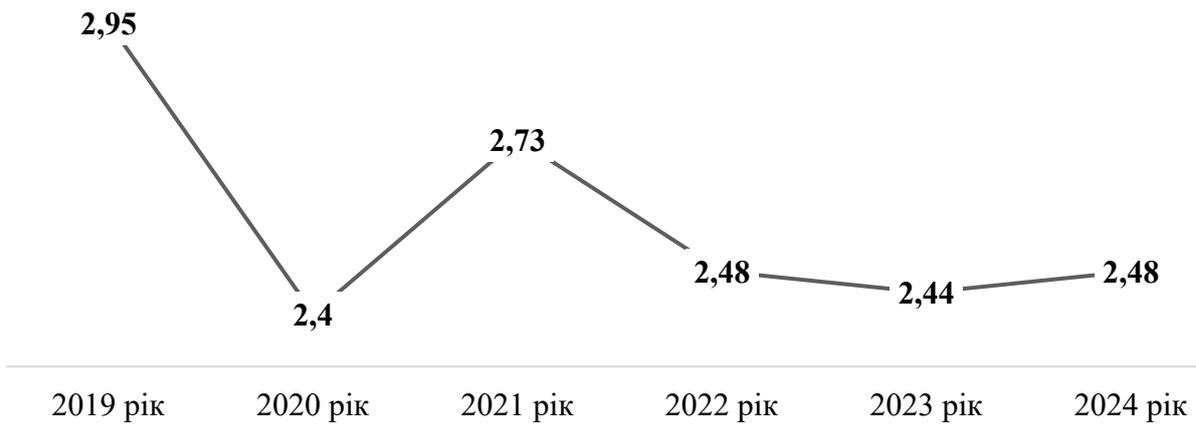

Рис. 1.8. Динаміка Індексу інвестиційної привабливості України

Джерело: побудовано автором за матеріалами [5]

Російська військова агресія суттєво вплинула на інвестиційний клімат в Україні, зокрема через зростання військових ризиків. За результатами опитування «УкрІнвестКлубу» у квітні 2022 року, 44% роздрібних інвесторів відзначили погіршення свого фінансового стану і лише третина з них готові продовжувати інвестувати в українські проекти. Основними перешкодами стали брак вільних коштів і страх перед ризиками. Найпривабливішими сферами для потенційного інвестування були визначені аграрний сектор – 56% та будівництво – 50% (рис. 1.9) [53].

В 2024 році одним із найбільш розповсюджених і відносно безпечних інструментів інвестування в Україні залишаються державні облігації, зокрема ОВДП, які мають державні гарантії. У воєнний період особливої популярності набули військові облігації, рівень дохідності яких сягає 16,24% річних, що робить їх привабливими для широкого кола інвесторів [33]. До лютого 2022 року серед

громадян України було поширене інвестування в іноземні цінні папери. Проте запроваджені Національним банком обмеження валютних операцій обмежили можливості такого інвестування, залишивши його доступним переважно для осіб із активами за кордоном.

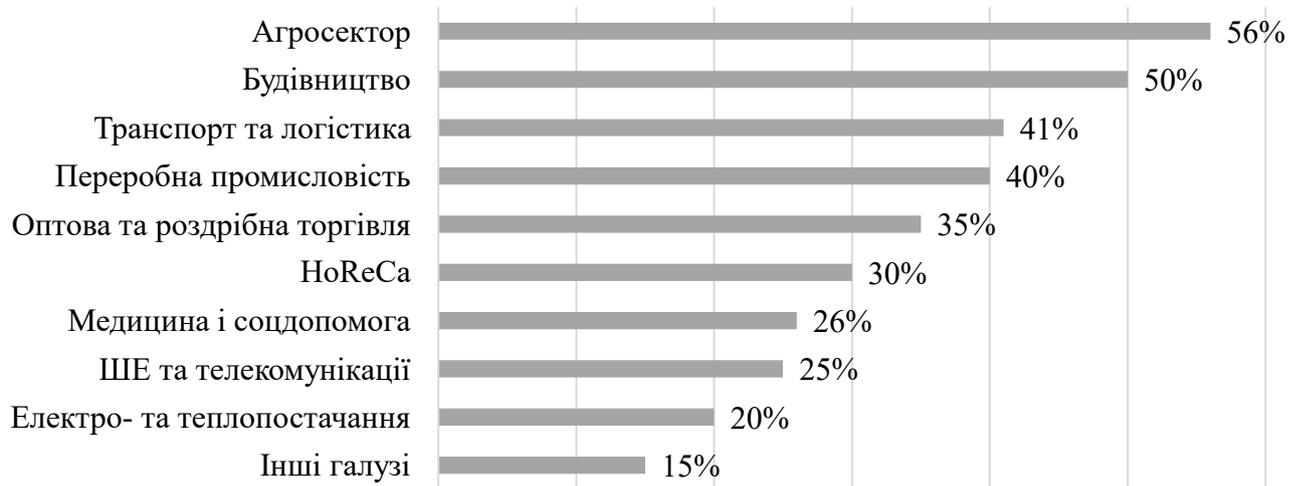

Рис. 1.9. Перспективні індустрії для інвестування в Україні під час війни
Джерело: побудовано автором за матеріалами [54]

До початку повномасштабної війни однією з прибуткових сфер вкладень було будівництво. Однак нині інтерес до інвестування в нерухомість значно знизився через високі ризики знищення об'єктів внаслідок бойових дій. Очікується, що після завершення війни цей напрямок знову отримає потужний розвиток у контексті масштабної відбудови країни.

Сегмент інвестування в землю демонструє стабільне зростання, зокрема в регіонах, де не ведуться активні бойові дії. Земельні ділянки мають тривалу економічну цінність і відносну стійкість до фізичного знищення, що робить цей актив привабливим навіть у кризових умовах.

Незважаючи на складну економічну ситуацію, в Україні зберігається інтерес до інвестування у стартапи. Особливу динаміку демонструють інвестиції в інноваційні проєкти на західних ринках, що свідчить про гнучкість українських інвесторів у пошуку нових можливостей у глобальному просторі.

Залучення іноземних інвестицій є критично важливим для стабілізації та розвитку економіки України, особливо в умовах війни. Проте наразі існують два основні бар'єри для активізації іноземного капіталу, що більш детально представлені на рисунку 1.10: перший пов'язаний з низьким рівнем правового захисту інвесторів, другий – збройна агресія з боку росії [35].

Рис. 1.10. Бар'єри для залучення іноземних інвестицій в Україні

Джерело: побудовано автором за матеріалами [35]

Попри загрози, в Україні зберігаються сприятливі умови для залучення інвестицій. Із 2017 року, відколи країна отримала безвізовий режим з ЄС, активізувалась зовнішня політика. Посприяли цьому Угода про асоціацію з ЄС, євроатлантична інтеграція, статус кандидата в члени ЄС, а також співпраця у форматах малих союзів, зокрема Люблінського трикутника (Україна – Польща – Литва). Значущим кроком стало створення у квітні 2022 року антипутінської коаліції «Рамштайн». Крім того, скасування експортних мит і квот з боку ЄС та G7 підтримує український експорт [31].

Попри масштабні руйнування, спричинені війною, виникають передумови для системної відбудови країни з використанням новітніх технологій. Знищення значної частини інфраструктури відкриває можливості для її модернізації

відповідно до сучасних світових стандартів, і у цьому контексті Україна набуває статусу перспективного об'єкта для іноземного інвестування. З осені 2022 року Мінекономіки України відзначає активізацію зацікавленості з боку потенційних інвесторів і, за прогнозами А. Левковича, після завершення війни обсяг щорічного залучення прямих іноземних інвестицій може сягнути \$70-100 млрд [25]. Перший віцепрем'єр-міністр, міністр економіки Ю. Свиріденко визначила 10 ключових перспективних секторів для інвестування в Україні (табл. 1.8).

Таблиця 1.8

Інвестиційний потенціал в Україні на початок 2025 року (млрд. дол. США)

Сектор	Інвестиційний потенціал	Коротка характеристика
Оборонно-промисловий комплекс	\$43 млрд	Модернізація ЗСУ після війни; посилення безпеки та експортного потенціалу.
Металургія та металообробка	\$26 млрд	Значний досвід; виробництво триває попри війну, що свідчить про стійкість галузі.
Енергетика	\$177 млрд	Розвиток «зеленої» енергетики та водню; альтернатива російським ресурсам
Природні ресурси	\$5,6 млрд	Близько 10% світових запасів залізної руди; перспективи видобутку літію й графіту.
Агропромисловий комплекс	\$34 млрд	Високий експортний потенціал зернових; можливість розширення виробництва.
Логістика та інфраструктура	\$123 млрд	Географічна перевага; розвинена транспортна мережа.
Промислове виробництво	\$16 млрд	Потреба в оновленні машинобудування; нові можливості для інвестицій.
Деревообробка та меблі	\$5 млрд	Наявність ресурсів і логістичних можливостей для експорту продукції.
Фармацевтика	\$19 млрд	Відповідність міжнародним стандартам; потенціал для експорту лікарських засобів.
Інноваційні технології	\$11 млрд	Розвинений ІТ-сектор; діджиталізація; перспективи цифрового розвитку

Джерело: побудовано автором за матеріалами [25; 37]

Найбільш капіталомісткими секторами для потенційного інвестування є енергетика (\$177 млрд), логістика та інфраструктура (\$123 млрд), а також оборонно-промисловий комплекс (\$43 млрд), що свідчить про готовність України до глибоких структурних перетворень у ключових сферах. Високий інвестиційний потенціал також демонструють агропромисловий комплекс, металургія, фармацевтика та сектор інноваційних технологій, що обумовлено

наявністю природних ресурсів, технологічною базою та експортною орієнтацією. В цілому це формує сприятливе середовище для залучення значних обсягів іноземного капіталу в процесі повоєнної відбудови країни [25].

Економіка України сьогодні функціонує в умовах, які вимагають постійного відстоювання національних інтересів на міжнародній арені. У зв'язку з цим, забезпечення сталого економічного розвитку та підвищення рівня інвестиційної привабливості країни потребує здійснення комплексних реформ та стратегічних змін (рис. 1.11).

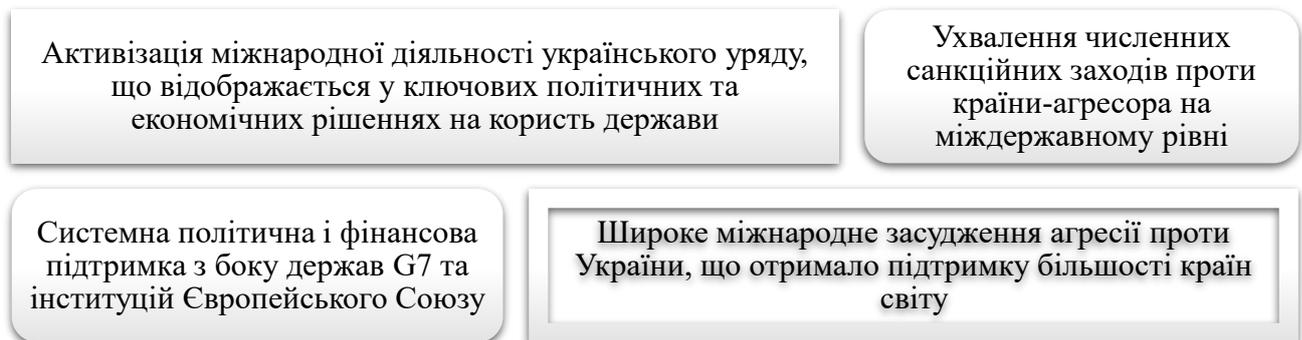

Рис. 1.11. Інвестиційна трансформація економіки України в умовах війни

Джерело: побудовано автором за матеріалами [50, с. 87]

Важливою умовою для залучення зовнішніх інвестицій є створення сприятливого економічного середовища, яке включає розвиток інфраструктури, вдосконалення законодавства, зменшення адміністративних бар'єрів та стимулювання інновацій. Підхід підвищує міжнародну конкурентоспроможність країни та створює передумови для сталого економічного зростання.

Таким чином, війна стала ключовим дестабілізуючим чинником для інвестиційного клімату України, суттєво підвищивши рівень ризиків, ускладнивши доступ до фінансових ресурсів та обмеживши можливості для внутрішніх інвестицій. Основними бар'єрами для залучення іноземного капіталу залишаються військова загроза та недостатній рівень правового захисту інвесторів. Водночас Україна демонструє здатність до адаптації: активізується співпраця з міжнародними партнерами, розширюється коло донорів, реалізуються пілотні проекти з використанням заморожених російських активів,

а стратегічна орієнтація на ЄС і G7 формує політичну й економічну підтримку. Попри складну безпекову ситуацію, у країні зберігається інтерес до прямих іноземних інвестицій з боку компаній, які вже працюють на ринку або бачать перспективу в післявоєнній відбудові.

Наявність значного інвестиційного потенціалу в таких сферах, як енергетика, логістика, оборонно-промисловий комплекс, а також АПК, фармацевтика та ІТ, свідчить про високий інтерес до модернізації критично важливих галузей. Саме це забезпечує основу для довгострокового економічного зростання та структурної трансформації країни. Ефективна реалізація адаптаційних стратегій, зокрема вдосконалення законодавчого середовища, гарантії захисту капіталу, інструменти воєнного страхування інвестицій та прозора державна політика, здатні стати рушієм позитивних змін у найближчій перспективі. Незважаючи на безпрецедентні виклики, інвестиційне середовище України демонструє ознаки поступового відновлення, закладаючи підґрунтя для масштабної економічної реконструкції та довготривалого залучення іноземного капіталу в умовах і після завершення війни.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «МК «ГАЛИЧИНА» В УМОВАХ ВІЙНИ

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «МК «Галичина»

Молочна компанія «Галичина» (далі – ТОВ «МК «Галичина») – вітчизняне підприємство, що функціонує у сфері харчової промисловості і має згідно з КВЕД 10.51 основним видом економічної діяльності – перероблення молока, а також виробництво масла та сиру (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Основні відомості про підприємство ТОВ «МК «Галичина» в 2025 році [39]

Стаття	Дані підприємства
Повне найменування	Товариство з обмеженою відповідальністю «Молочна компанія «Галичина»
ЄДРПОУ	39685014
Юридична адреса	Україна, м.Львів, вул.Липинського, буд. 4
Дата державної реєстрації	10 березня 2015 року (10 років 2 місяці)
Вид діяльності за КВЕД	10.51 – Перероблення молока, виробництво масла та сиру
Кількість працюючих	1589 осіб
Статутний капітал	10 млн. грн
Вартість майна	1833 млн. грн
Засновники	Міщук І.В. (40% частка, 4 млн. грн)
	ТОВ «Срібні леви» (50% частка, 5 млн. грн)
	АТ «Ейм Кепітал» (10% частка, 1 млн. грн)
Керівник	Сисун Орест Мар'янович
Кінцеві бенефіціари	Міщук І. В. (прямий вирішальний вплив, 40%)
	Сивуляк Н. Б. (непрямий вплив через ТОВ «Срібні леви», 50%)
Офіційний сайт компанії	https://galychyna.com.ua

ТОВ «МК «Галичина» є стабільним учасником ринку з понад 10-річним досвідом діяльності у сфері перероблення молока. Високий рівень матеріальної бази (вартість майна – понад 1,8 млрд грн) та чисельність персоналу (1589 осіб) свідчать про масштабність і розвинуту виробничу інфраструктуру. На початок 2025 року ТОВ «МК «Галичина» має диверсифіковану структуру власності з

участю як фізичних, так і юридичних осіб, що забезпечує фінансову стійкість і стратегічну гнучкість управління (табл. 2.1) [39].

Як суб'єкт господарювання, зареєстрований за ЄДРПОУ 39685014, ТОВ «МК «Галичина» було офіційно створене 10 березня 2015 року. Однак, історія підприємства бере початок у 1955 році, коли його було засновано, як «Радехівський маслозавод», що спеціалізувався на виробництві вершкового масла та згущеного молока. У 1991 році завод опинився в кризовому становищі, проте вже у 1998 році відбулося відновлення виробничої діяльності і розпочався процес модернізації виробничих потужностей та розширення асортименту. До номенклатури товарів були додані сметана, пастеризоване молоко, кефір та йогурти [34]. Сьогодні торгова марка «Галичина» вдало поєднує багаторічні традиції молочного виробництва з сучасними технологіями, що дозволило підприємству зміцнити конкурентні позиції як на вітчизняному, так і на зовнішніх ринках.

Станом на 2025 рік ТОВ «МК «Галичина» має трьох основних засновників: Міщук І.В. – власник 40% статутного капіталу; ТОВ «Срібні леви» – володіє 50% часткою; АТ «Ейм Кепітал» – контролює 10% активів. Уповноваженою особою підприємства виступає Сисун О.М., який відповідно до статуту виконує обов'язки керівника та підписанта. Кінцевим бенефіціарним власником є Міщук І.В., що має прямий вирішальний вплив на діяльність компанії. Другим бенефіціаром виступає Сивуляк Н.Б., який здійснює непрямий вплив через володіння 50% у ТОВ «Срібні леви» [34].

Організаційна структура ТОВ «МК «Галичина» має багаторівневу систему управління: загальне керівництво підприємством здійснює директор, який несе відповідальність за стратегічні та управлінські рішення; оперативне управління покладено на комерційного директора та його заступників за функціональними напрямками: з виробництва, логістики, постачання, якості та заготівлі молочної сировини. Ключовими структурними підрозділами товариства є окремі відділи, що забезпечують виконання функціональних завдань відповідно до внутрішньої організаційної моделі (рис. 2.1) [15, с. 5].

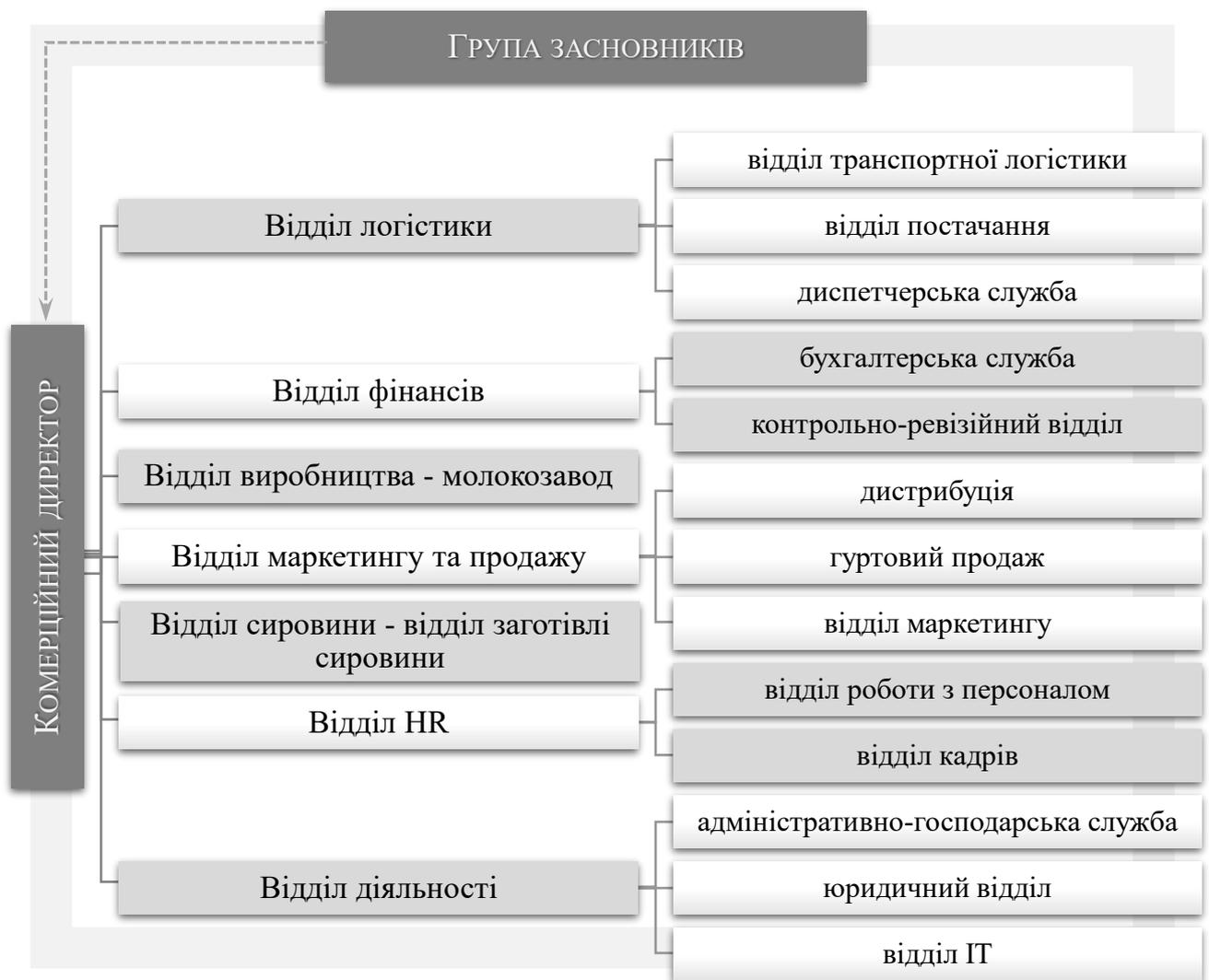

Рис. 2.1. Організаційна структура ТОВ «МК «Галичина»

Джерело: побудовано автором за матеріалами [15]

Підприємство посідає чинне місце на вітчизняному ринку молочних продуктів, здійснюючи виробничу діяльність із використанням сучасних технологій у сфері перероблення молока, що забезпечує постійне удосконалення технологій та розширення асортименту продукції – кефір (ложковий, питний), ряжанка, йогурт (ложковий, питний), сметана, молоко, сири (кисломолочний), закваска [під брендами «Галичина», «ГаличанськЕ», «ГоКарпати», «Галичина. Безлактозні продукти»], що сприяє зміцненню конкурентних позицій компанії на ринку [34].

Інвестиційна діяльність для ТОВ «МК «Галичина» виступає важливим інструментом стратегічного розвитку, спрямованим на оновлення матеріально-

технічної бази, підвищення ефективності виробництва, розширення асортименту продукції та зміцнення позицій на внутрішньому і зовнішньому ринках. Аналіз динаміки основних фінансово-економічних показників (табл. 2.2) дає змогу оцінити інтенсивність інвестування та його вплив на виробничо-господарську діяльність підприємства.

Упродовж 2022-2024 років спостерігається стійке зростання інвестиційної складової діяльності ТОВ «МК «Галичина», що підтверджується позитивною динамікою ключових показників. Зокрема, зростання сукупного та власного капіталу свідчить про активне залучення інвестиційних ресурсів і реінвестування прибутків.

Так, середня вартість сукупного капіталу зросла з 1 083 млн грн у 2022 році до 1 561 млн грн у 2024 році (+44,1%), а власного капіталу – з 258 до 564 млн грн (+118,8%), що вказує на посилення фінансової самостійності підприємства, що є позитивним сигналом для потенційних інвесторів.

Середньорічна вартість основних засобів збільшилась на 170 млн грн (+83,1%) у 2024 році порівняно з 2022 роком. Інтенсивне оновлення основних засобів свідчить про капітальні вкладення в модернізацію виробничих потужностей, що підвищує виробничий потенціал і конкурентоспроможність.

Зниження вартості нематеріальних активів (з 192 млн грн до 2,3 млн грн, або -98,8%) може свідчити про списання або переоцінку активів, зокрема ліцензій, прав користування або програмного забезпечення. Зростання оборотних засобів (з 670 млн грн у 2022 році до 1 126 млн грн у 2024 році, або +68,2%) демонструє нарощування обсягів операційної діяльності, що також може бути наслідком інвестицій у запаси, розширення ринків збуту або зростання обороту.

Збільшення чисельності персоналу (+7,4% за два роки) вказує на розширення виробництва, що також узгоджується з тенденцією до зростання активів і ресурсної бази підприємства.

Таблиця 2.2

Фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки (млн грн, якщо не вказано інше)

Показники	Роки			Відхилення, роки			
	2022	2023	2024	2024 до 2022		2024 до 2023	
				абсо лютне	темп при росту, %	абсо лютне	темп при росту, %
Капітал підприємства							
Середня вартість сукупного капіталу	1 083	1 325	1 561	478	44,1	236	17,8
Середня вартість власного капіталу	258	493	564	306	118,8	70	14,3
Ресурси підприємства							
Середньорічна вартість основних засобів	205	225	375	170	83,1	150	66,8
Середньорічна вартість нематеріальних активів	192	193	2,3	-190	-98,8	-191	-98,8
Середні залишки оборотних засобів	670	858	1 126	456	68,2	268	31,2
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	1 479	1 483	1 589	110	7,4	106	7,1
Економічні показники							
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	3 175	3 690	4 708	1 533	48,3	1 018	27,6
Операційні витрати	2 676	3 161	3 667	991	37,0	507	16,0
Фонд оплати праці усіх працівників	115	130	196	82	71,1	67	51,6
Середньомісячна заробітна плата одного працівника	6 468	7 279	10 299	3 831	59,2	3 020	41,5
Фінансові результати							
Валовий прибуток (збиток)	314	840	927	613	195,5	86	10,3
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	34	66	79	45	132,1	13	19,0
Чистий прибуток (збиток)	31	54	82	51	165,8	28	52,6
Показники ефективності використання ресурсів та витрат							
Продуктивність праці працівників, млн грн / особу	2 147	2 488	2 963	816	38,0	475	19,1
Коефіцієнт зносу основних засобів на кінець року	0,501	0,498	0,410	-0,09	×	-0,09	×
Фондовіддача, грн / грн	15,51	16,43	12,56	-2,95	-19,0	-3,86	-23,5
Середній період обороту оборотних засобів, днів	76	84	86	10	13,4	2	2,8
Операційні витрати на 1 грн. реалізованої продукції, грн	84,3	85,6	77,9	-6,4	-7,6	-7,76	-9,1
Показники рентабельності підприємства							
Рентабельність сукупного капіталу, %	3,1	5,0	5,1	2	×	0	×
Рентабельність власного капіталу, %	12,0	10,9	14,6	3	×	4	×
Рентабельність продукції, %	1,3	2,1	2,2	1	×	0	×

ТОВ «МК «Галичина» демонструє позитивну динаміку основних економічних та фінансових показників, що свідчить про ефективність реалізованих інвестицій та раціональне використання наявних ресурсів. Зокрема, чистий дохід від реалізації продукції зріс з 3 175 млн грн у 2022 році до 4 708 млн грн у 2024 році, що становить приріст на 1 533 млн грн, або 48,3%. Це підтверджує розширення обсягів виробництва та посилення позицій на ринку. При цьому операційні витрати також зросли, проте менш інтенсивно – на 37,0%, що дозволило підприємству зберегти позитивну динаміку прибутковості.

Фонд оплати праці працівників збільшився на 71,1% за аналізований період, що свідчить про посилення соціальної політики підприємства в умовах зростання масштабів діяльності. У результаті середньомісячна заробітна плата одного працівника зросла з 6 468 грн до 10 299 грн, або на 59,2%, що позитивно позначається на мотивації персоналу та сприяє утриманню кваліфікованих кадрів.

Водночас фінансові результати діяльності також покращилися. Валовий прибуток за два роки зріс у майже три рази – з 314 млн грн до 927 млн грн, що становить приріст на 195,5%. Зростання операційного прибутку на 132,1% та чистого прибутку – на 165,8% підтверджують, що підприємство стало більш ефективним у формуванні кінцевого фінансового результату, що є прямим наслідком раціональної інвестиційної політики та оптимізації витрат.

Аналіз показників ефективності використання ресурсів і засвідчує змішані тенденції, які вказують як на позитивні зміни, так і на певні внутрішні виклики у процесах ресурсного забезпечення та управління витратами. Так, продуктивність праці працівників демонструє стійке зростання: з 2,147 млн грн на особу у 2022 році до 2,963 млн грн у 2024 році, що становить приріст на 816 тис. грн, або 38% і свідчить про підвищення ефективності трудових ресурсів у результаті оновлення виробничих потужностей та впровадження сучасних технологій. Збільшення цього показника також корелює з ростом чистого доходу та обсягів реалізації продукції.

Коефіцієнт зносу основних засобів зменшився з 0,501 до 0,410, що вказує на оновлення матеріально-технічної бази підприємства. Така тенденція може бути результатом цілеспрямованої інвестиційної політики щодо модернізації обладнання та технічної інфраструктури, що позитивно впливає на загальну ефективність виробництва.

Водночас спостерігається зниження фондівіддачі: з 15,51 грн у 2022 році до 12,56 грн у 2024 році. Падіння на 19% може бути зумовлене тимчасовим перевищенням темпів оновлення основних засобів над темпами зростання доходу або змінами у структурі виробництва, які ще не встигли дати повну економічну віддачу.

Незначне подовження періоду обороту оборотних засобів (з 76 до 86 днів) може свідчити про зростання складських запасів, відтермінування реалізації або збільшення дебіторської заборгованості. Однак дане збільшення на 13,4% не є критичним і має розглядатися в контексті загального розширення масштабів діяльності підприємства.

Позитивною динамікою є зниження операційних витрат на 1 грн реалізованої продукції, які у 2024 році становили 77,9 коп. проти 84,3 коп. у 2022 році, що говорить про покращення витратної ефективності та раціоналізацію виробничих процесів і є прямим наслідком інвестицій у технологічне оновлення.

Аналіз показників рентабельності свідчить про позитивну динаміку фінансової стійкості та ефективності використання як власного, так і залученого капіталу. Рентабельність сукупного капіталу зросла з 3,1% у 2022 році до 5,1% у 2024 році і незважаючи на незначне уповільнення приросту у 2024 році, показник утримується на стабільному рівні, що свідчить про зростання загальної прибутковості підприємства у відношенні до залучених ресурсів. Також це підтверджує ефективне управління активами в умовах збільшення обсягів діяльності.

Рентабельність власного капіталу зросла з 12,0% у 2022 році до 14,6% у 2024 році, попри незначне зниження у 2023 році. Така тенденція свідчить про

зростання доходності вкладень власників у підприємство, що є позитивним сигналом для акціонерів та потенційних інвесторів.

Щодо рентабельності продукції, то тут також простежується поступове зростання: з 1,3% у 2022 році до 2,2% у 2024 році, тобто частка прибутку в структурі доходу з реалізованої продукції зростає, хоча темпи цього зростання залишаються помірними. Такий приріст, у поєднанні з високим обсягом реалізації, формує надійну фінансову базу для подальшого розширення виробництва.

З проведеного аналізу можна говорити, що фінансово-господарська діяльність ТОВ «МК «Галичина» у 2022-2024 роках характеризується позитивною динамікою, зростанням фінансової стійкості та прибутковості, що створює підґрунтя для подальшого розширення масштабів діяльності, модернізації виробництва та залучення нових інвестицій.

Таким чином, ТОВ «МК «Галичина» постає як стабільне, фінансово стійке підприємство з розвиненою організаційною структурою та чітко визначеною стратегією розвитку. Досвід понад 10 років у сфері перероблення молока, сучасна матеріально-технічна база, зростаючі показники прибутковості та ефективності використання ресурсів свідчать про здатність компанії успішно функціонувати в умовах конкурентного ринку.

Позитивна динаміка фінансово-економічних показників у 2022–2024 роках, зокрема зростання сукупного і власного капіталу, збільшення валового та чистого прибутку, рентабельності продукції та капіталу, а також підвищення заробітної плати персоналу, є прямим результатом ефективної інвестиційної політики. Враховуючи ці фактори, компанія має надійну основу для подальшої модернізації виробництва, розширення ринків збуту та залучення нових інвестицій, що в свою чергу забезпечує сталий розвиток підприємства на перспективу. На наступному етапі дослідження проведено оцінку фінансового стану та інвестиційної активності підприємства.

2.2. Оцінка фінансового стану та інвестиційної активності підприємства

Фінансовий стан підприємства є одним із основних чинників, що визначають його здатність ефективно здійснювати інвестиційну діяльність. Стабільне фінансове здоров'я створює передумови для наявності достатніх ресурсів, необхідних для інвестування в розвиток підприємства, модернізацію виробничих потужностей, розширення асортименту продукції та освоєння нових ринків. У таблиці 2.3 наведено динаміку показників фінансового стану.

Таблиця 2.3

Динаміка показників фінансового стану ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки

Категорія	Показник	Норма	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Тренд 2023 року	Тренд 2024 року
Показники ліквідності	Коефіцієнт поточної ліквідності	$\geq 1,0$	0,9	1,42	1,13	0,52	-0,29
	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\geq 0,7$	0,55	0,78	0,47	0,23	-0,31
	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\geq 0,2$	0,16	0,2	0,03	0,04	-0,17
Показники фінансової стійкості	Коефіцієнт автономії	$\geq 0,3$	0,34	0,41	0,33	0,07	-0,08
	Коефіцієнт фінансової залежності	$\leq 0,7$	0,66	0,59	0,67	-0,07	0,08
	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\geq 0,1$	-0,3	0,37	0,11	0,67	-0,26
	Коефіцієнт забезпеченості власними засобами	$\geq 0,3$	0,77	1,59	1,12	0,82	-0,47
Показники платоспроможності	Коефіцієнт поточної платоспроможності	$\geq 1,0$	0,9	1,42	1,13	0,52	-0,29
	Коефіцієнт загальної платоспроможності	$\geq 0,2$	1,52	1,68	1,49	0,16	-0,19
	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$\geq 10,0$	10,67	11,06	12,09	0,39	1,03
	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$\geq 3,0$	11,71	12,83	9,09	1,12	-3,74
Показники ефективності фінансового менеджменту	Коефіцієнт фінансової незалежності	$\geq 0,3$	0,52	0,68	0,49	0,16	-0,19
	Коефіцієнт фінансової стабільності	$\geq 1,5$	0,38	0,48	0,37	0,1	-0,11
Показники ефективності фінансового менеджменту	Показник ефективності управління капіталом	$\geq 2,0$	6,84	7,06	7,79	0,22	0,73
	Коефіцієнт покриття	$\geq 1,0$	0,28	0,26	0,28	-0,02	0,02

Джерело: розраховано автором за даними [39]

Аналіз показників фінансового стану ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки свідчить про певні зміни, які мають важливе значення для інвестиційної привабливості підприємства.

Що стосується показників ліквідності, то у 2022 році коефіцієнт поточної ліквідності був 0,9, що менше за норму (1,0), вказуючи на труднощі з виконанням короткострокових зобов'язань. Однак у 2023 році цей показник зріс до 1,42, що свідчить про поліпшення ліквідності. В 2024 році спостерігається зниження до 1,13, але він все ще в межах норми. Коефіцієнт швидкої ліквідності також покращився в 2023 році (до 0,78) після зростання з 0,55 у 2022 році, але в 2024 році він знизився до 0,47, що свідчить про проблеми з ліквідними активами підприємства. Щодо коефіцієнта абсолютної ліквідності, то в 2022 році він становив 0,16, що означає недостатність ліквідних активів для покриття термінових зобов'язань. У 2023 році цей показник підвищився до 0,20, але в 2024 році різко знизився до 0,03, що є тривожним сигналом для платоспроможності підприємства.

У сфері фінансової стійкості підприємство показало позитивну динаміку у 2023 році. Коефіцієнт автономії, який в 2022 році становив 0,34, зріс до 0,41 у 2023 році, що вказує на збільшення частки власного капіталу у фінансуванні підприємства. Однак у 2024 році він знизився до 0,33, що може свідчити про зменшення власних ресурсів або зростання заборгованості. Коефіцієнт фінансової залежності знизився у 2023 році до 0,59, що вказує на зменшення зовнішнього фінансування, але у 2024 році він зріс до 0,67, що свідчить про збільшення фінансової залежності підприємства. Коефіцієнт маневреності власного капіталу у 2022 році був від'ємним (-0,3), що свідчить про проблеми з власним капіталом. Проте в 2023 році цей показник підвищився до 0,37, що є позитивною зміною, хоча в 2024 році він знизився до 0,11, що може свідчити про зменшення фінансової гнучкості підприємства. Коефіцієнт забезпеченості власними засобами значно зріс у 2023 році до 1,59, але в 2024 році знизився до 1,12, що може бути наслідком скорочення власних засобів або збільшення зобов'язань.

Показники платоспроможності демонструють позитивну картину з деякими проблемами в 2024 році. Коефіцієнт поточної платоспроможності у 2023 році становив 1,42, що є гарним показником, але в 2024 році він знизився до 1,13. Коефіцієнт загальної платоспроможності збільшився з 1,52 до 1,68 у 2023 році, але в 2024 році знову знизився до 1,49, що вказує на деяке погіршення платоспроможності підприємства. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості зріс з 10,67 у 2022 році до 12,09 у 2024 році, що свідчить про покращення ефективності збору дебіторської заборгованості. Однак коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості знизився у 2024 році до 9,09 після зростання в 2023 році до 12,83, що може вказувати на зростання залежності від постачальників або збільшення відстрочених зобов'язань.

Щодо показників ефективності фінансового менеджменту, то коефіцієнт фінансової незалежності зріс з 0,52 до 0,68 у 2023 році, що свідчить про зменшення зовнішнього фінансування. Однак у 2024 році цей показник знизився до 0,49. Коефіцієнт фінансової стабільності збільшився з 0,38 до 0,48 у 2023 році, але в 2024 році знову знизився до 0,37, що вказує на зниження стабільності. Показник ефективності управління капіталом у 2024 році зріс до 7,79, що вказує на ефективніше використання капіталу для генерування доходу. Коефіцієнт покриття виявився дещо нижчим за норму протягом трьох років (0,28 у 2022, 0,26 у 2023 і 0,28 у 2024), що може свідчити про певні труднощі з покриттям витрат підприємства.

В цілому, підприємство показало позитивну динаміку в 2023 році, але у 2024 році спостерігається певне погіршення в таких критичних аспектах, як ліквідність, фінансова стійкість та платоспроможність, що може бути тривожним сигналом для потенційних інвесторів, оскільки збільшення фінансової залежності та зниження ліквідних активів створюють додаткові ризики для залучення інвестицій.

Аналіз показників інвестиційної діяльності ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки дозволяє зробити кілька важливих висновків ефективності інвестиційної активності підприємства (табл. 2.4).

Динаміка показників інвестиційної діяльності ТОВ «МК «Галичина»
за 2022-2024 роки (млн грн, якщо не вказано інше)

Показник	Період аналізу, роки			Відхилення, роки			
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2024 до 2022		2024 до 2023	
				абсолютне	темп приросту, %	абсолютне	темп приросту, %
Чисті інвестиційні витрати	-266,8	229,6	229,6	496,4	-186,0	0,0	0,0
Коефіцієнт інвестиційної активності	0,44	0,26	0,30	-0,1	-33,6	0,0	15,7
Коефіцієнт оборотності основних засобів	14,12	9,84	7,08	-7,0	-49,9	-2,8	-28,0
Інвестиційний прибуток	3 042,3	3 375,0	4 265,8	1 223,4	40,2	890,8	26,4

Джерело: розраховано автором за даними [39]

Так, у 2022 році компанія зафіксувала від'ємний показник чистих інвестиційних витрат у розмірі -266,8 млн грн, що свідчить про те, що витрати на інвестиції перевищували доходи від інвестиційної діяльності, що може бути наслідком великої інвестиційної активності або фінансування нових проектів. Однак у 2023 та 2024 роках чисті інвестиційні витрати становили 229,6 млн грн, що свідчить про стабілізацію інвестиційних витрат після значного падіння у 2022 році. Відхилення між 2022 та 2024 роками складає +496,4 млн грн, що вказує на відновлення інвестиційної діяльності. Проте у 2024 році зміни в порівнянні з 2023 роком не відбулися, що вказує на стабільність витрат на інвестиції у цей період. Динаміка змін показників інвестиційної діяльності чітко простежується на наступному рисунку 2.2, що дозволяє наочно оцінити розвиток цих показників протягом трьох років.

Що стосується коефіцієнта інвестиційної активності, то у 2022 році цей показник був на рівні 0,44, що свідчить про досить високу частку інвестицій у загальній діяльності підприємства. Однак у 2023 році коефіцієнт знизився до 0,26, що вказує на зменшення інвестиційної активності, ймовірно, через обмеження в фінансуванні нових інвестицій або зміни в стратегії розвитку підприємства. У 2024 році коефіцієнт інвестиційної активності збільшився до

0,30, але не повернувся до рівня 2022 року, що вказує на невелике відновлення інвестиційної активності, але ще не досягнуто попереднього рівня.

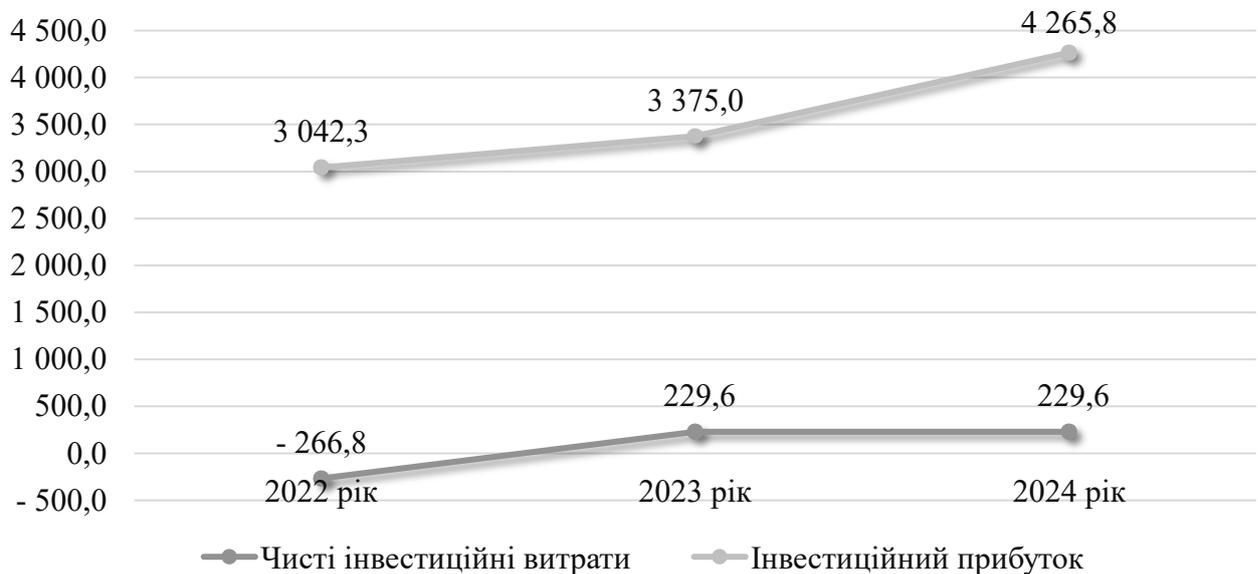

Рис. 2.2. Динаміка показників інвестиційної діяльності ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки

Джерело: побудовано автором за даними [39]

Показник коефіцієнта оборотності основних засобів демонструє значне зниження протягом трьох років. У 2022 році цей коефіцієнт становив 14,12, що вказує на високу ефективність використання основних засобів підприємства. Однак у 2023 році він знизився до 9,84, що свідчить про зменшення ефективності використання основних засобів, ймовірно, через зростання їх вартості або зниження доходів при наявних активах. У 2024 році коефіцієнт оборотності основних засобів продовжив знижуватись до 7,08, що вказує на подальше зменшення ефективності використання активів підприємства, що може вказувати на необхідність оптимізації використання основних засобів або на потребу у більш ефективному управлінні ними.

Динаміка коефіцієнту оборотності основних фондів та інвестиційної активності ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки наочно представлена на рисунку 2.3.

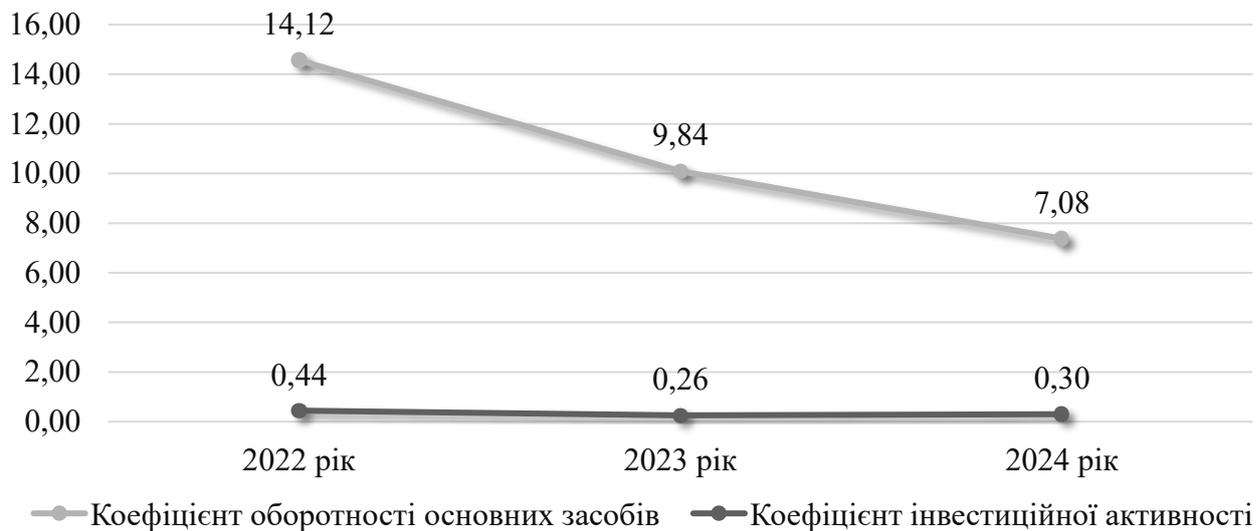

Рис. 2.3. Динаміка коефіцієнту оборотності основних фондів та інвестиційної активності ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки

Джерело: побудовано автором за даними [39]

Незважаючи на зниження інвестиційної активності та ефективності використання основних засобів, компанія демонструє позитивну динаміку інвестиційного прибутку. У 2022 році інвестиційний прибуток становив 3 042,3 млн грн, а в 2023 році він збільшився до 3 375,0 млн грн, що є зростанням на 40,2% або 890,8 млн грн, тобто незважаючи на зниження рівня інвестиційної активності, підприємство змогло збільшити прибуток від інвестиційної діяльності. У 2024 році інвестиційний прибуток знову зріс, досягнувши 4 265,8 млн грн, що є збільшенням на 26,4% (890,8 млн грн) порівняно з 2023 роком.

Отже, компанія ТОВ «МК «Галичина» демонструє певну стабільність у інвестиційній діяльності, незважаючи на зниження показників інвестиційної активності та коефіцієнта оборотності основних засобів. Водночас, позитивна динаміка інвестиційного прибутку свідчить про ефективність вже здійснених інвестицій. Однак, зниження коефіцієнта оборотності основних засобів та інвестиційної активності є сигналом для перегляду та оптимізації інвестиційної стратегії підприємства з метою досягнення більшої ефективності у використанні активів та збільшення темпів зростання інвестиційної діяльності в майбутньому.

Проаналізуємо зміни в основних показниках, що відображають інвестиційну діяльність підприємства за 2022-2024 роки на основі даних наступної таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Рух коштів від інвестиційної діяльності ТОВ «МК «Галичина»
за 2022-2024 роки (млн грн, якщо не вказано інше)

Показники	Період аналізу, роки			Відхилення, роки			
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2024 до 2022		2024 до 2023	
				абсолютне	темп приросту, %	абсолютне	темп приросту, %
Надходження від реалізації:		11,4	1,5	1,5	–	-9,9	-86,9
фінансових інвестицій	–	–	–	–	–	–	–
необоротних активів	–	11,4	1,5	1,5	–	-9,9	-86,9
Надходження від погашення позик	–	–	0,12	–	–	0,1	–
Витрачання на придбання:	183,4	141,1	197,8	14,4	7,9	56,7	40,2
необоротних активів	183,4	141,1	197,8	14,4	7,9	56,7	40,2
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-183,4	-129,8	-196,2	-12,8	7,0	-66,4	51,2

Джерело: розраховано автором за даними [39]

В 2023 році ТОВ «МК «Галичина» отримала 11,4 млн грн, однак у 2024 році цей показник значно знизився до 1,5 млн грн. Відповідно, абсолютне відхилення складає -9,9 млн грн, що є значним зменшенням на 86,9%. Така зміна може свідчити про скорочення обсягів реалізації необоротних активів, що може бути наслідком як стратегічних рішень, так і загальних економічних умов.

У 2024 році було зафіксовано невелике надходження від погашення позик у розмірі 0,12 млн грн, що свідчить про відсутність значних надходжень внаслідок погашення позик протягом 2022-2023 років, що може бути показником наявності в підприємства відсутності значних фінансових зобов'язань, що підлягають погашенню у звітному періоді.

Витрати на придбання необоротних активів за 2022 рік склали 183,4 млн грн, що знизилася до 141,1 млн грн у 2023 році, а в 2024 році знову зросли до 197,8 млн грн. Абсолютне відхилення між 2022 та 2024 роками становить 14,4 млн грн, що відповідає зростанню витрат на 7,9% у 2024 році порівняно з 2023 роком, що свідчить про поступове зростання інвестицій в необоротні активи, що може бути результатом відновлення чи розширення виробничих потужностей.

З 2022 по 2023 роки чистий рух коштів від інвестиційної діяльності покращився на 7 млн грн (з -183,4 млн грн до -129,8 млн грн), що свідчить про зменшення негативного фінансового потоку в результаті інвестиційної діяльності. Однак, у 2024 році цей показник знову став негативним, зменшившись до -196,2 млн грн, що є абсолютним відхиленням на -66,4 млн грн. Дане зниження (рис. 2.4) вказує на зростання фінансових витрат на інвестиції у 2024 році, що може бути спричинено великими капітальними витратами і відсутністю достатнього доходу від реалізації активів.

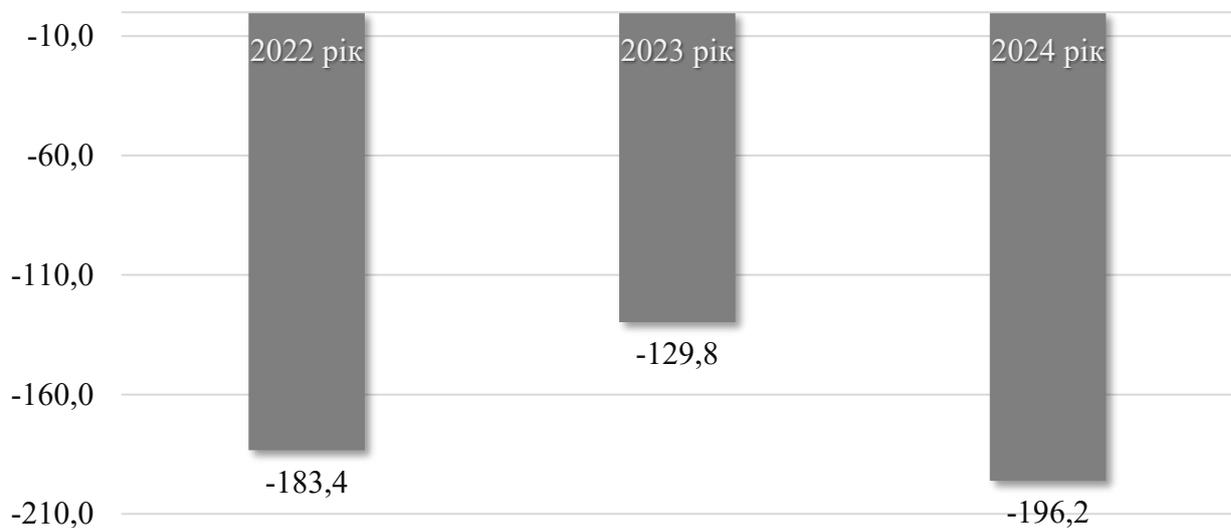

Рис. 2.4. Динаміка чистого руху коштів від інвестиційної діяльності ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки

Джерело: побудовано автором за даними [39]

Отже, рух коштів від інвестиційної діяльності ТОВ «МК «Галичина» у 2022-2024 роках демонструє змішану динаміку: з одного боку, зменшення витрат

на придбання необоротних активів у 2023 році сприяло покращенню чистого руху коштів, але з 2024 року знову спостерігається значне зростання витрат на інвестиції, що негативно позначилося на чистому грошовому потоці. Це говорить про великі капіталовкладення в розвиток, але і вказує на необхідність оптимізації витрат і підвищення доходів від реалізації активів для покращення фінансового результату в майбутньому.

Таким чином, результати проведеного аналізу фінансового стану та інвестиційної активності ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки свідчать про наявність як позитивних, так і проблемних тенденцій у розвитку підприємства.

З одного боку, підприємству вдалося досягти суттєвого покращення у 2023 році за багатьма показниками фінансової стабільності, платоспроможності та інвестиційної активності. Зокрема, спостерігалось зростання коефіцієнтів ліквідності, покращення показників фінансової незалежності, а також зменшення залежності від зовнішнього фінансування. Також позитивною ознакою є стабілізація обсягів чистих інвестиційних витрат, зростання інвестиційного прибутку та поступове відновлення витрат на придбання необоротних активів.

Водночас у 2024 році виявлено певне погіршення фінансових показників: зниження ліквідності, фінансової стійкості та ефективності використання основних засобів. Такі зміни вказують на послаблення фінансової гнучкості, підвищення залежності від кредиторів і ускладнення забезпечення короткострокових зобов'язань. Зменшення надходжень від реалізації необоротних активів у поєднанні зі зростанням витрат на їх придбання призвело до суттєвого зниження чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності.

Водночас зростання інвестиційного прибутку у 2023-2024 роках свідчить про ефективність раніше реалізованих інвестиційних проєктів, що підтверджує наявність внутрішнього потенціалу для розвитку. Підприємство має можливість зберегти й зміцнити свої позиції на ринку за умови своєчасного коригування інвестиційної стратегії, підвищення ефективності управління активами та оптимізації джерел фінансування.

Підвищення ефективності використання ресурсів, зменшення залежності від зовнішніх джерел фінансування та раціональне управління грошовими потоками мають стати ключовими напрямками фінансової політики підприємства. У результаті це дозволить не лише забезпечити стабільність, а й створити сприятливі умови для залучення нових інвестицій у майбутньому.

2.3. Вплив воєнного стану на інвестиційну стратегію підприємства: проблеми, виклики та внутрішні резерви

Оскільки ТОВ «МК «Галичина» здійснює свою діяльність в умовах дії воєнного стану в Україні, зовнішнє середовище стало надзвичайно нестабільним і ризикованим для довгострокового стратегічного планування, зокрема в інвестиційній сфері. Повномасштабна війна, що триває з 2022 року, кардинально змінила економічну кон'юнктуру, обмежила доступ до фінансових ресурсів, порушила логістичні ланцюги та спричинила зростання вартості капіталу й операційних витрат. У таких умовах підприємства, включаючи ТОВ «МК «Галичина», змушені переглядати свої інвестиційні пріоритети, адаптувати стратегії до нових реалій і шукати внутрішні резерви для збереження конкурентоспроможності та забезпечення хоча б мінімального рівня розвитку. Військові дії стали не лише фактором ризику, але й викликом для трансформації підходів до управління інвестиціями. Саме тому важливо дослідити, як воєнний стан вплинув на інвестиційну стратегію підприємства, які проблеми та бар'єри виникли у зв'язку з цим, а також які можливості адаптації та внутрішні резерви можуть бути використані для підтримки сталого функціонування у кризовий період.

У контексті дії воєнного стану доступ до основного ресурсного чинника для ТОВ «МК «Галичина» – молочної сировини – також зазнав певних трансформацій, що безпосередньо вплинули на інвестиційну стратегію підприємства. Компанія традиційно забезпечує близько 95–97% потреб у молоці за рахунок постачань від аграрних підприємств, тоді як домогосподарства

формують 3-5% загального обсягу. Сировина від великих сільськогосподарських виробників має стабільно вищі якісні характеристики, що є визначальним для виробництва конкурентоспроможної продукції. В умовах війни, коли дрібні господарства частіше зіштовхуються з логістичними труднощами, проблемами безпеки та нестачею ресурсів, стратегічна ставка на аграрні підприємства як основних постачальників виглядає обґрунтованою [15, с. 10].

Крім того, важливим чинником впливу є загальне зменшення молочного ВРХ у домогосподарствах і це є трендом останніх, як мінімум 10 років, лише протягом 2024 року поголів'я ВРХ у населення за рік скоротилось на 12% (рис. 2.5) [36].

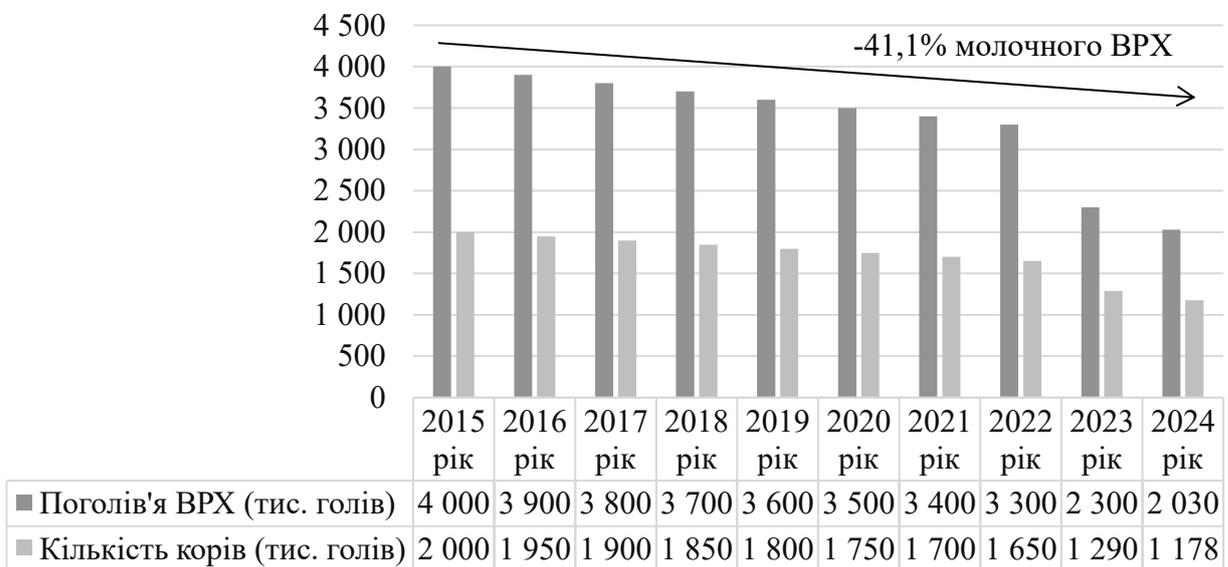

Рис. 2.5. Поголів'я ВРХ та корів за 2015-2024 роки у домогосподарствах України за даними Держстату [39]

Така ситуація спонукає підприємство до цілеспрямованого інвестування у зміцнення партнерських зв'язків із великими постачальниками, розвиток кластерних моделей співпраці, а також до поступової відмови від закупівель у домогосподарств, які не можуть гарантувати стабільні обсяги та належну якість сировини. Даний підхід дозволяє зменшити виробничі ризики та оптимізувати інвестиційні витрати ТОВ «МК «Галичина» в умовах невизначеності.

За 2022-2024 роки змінилася і структура національного молокопереробного ринку, на якому функціонує ТОВ «МК «Галичина», що набуває особливої

важливості для формування інвестиційної стратегії підприємства. Станом на сьогодні, близько 74,6% загального обсягу виробництва кисломолочної продукції в Україні припадає на приблизно десять провідних компаній галузі. У сегменті виробництва сиру, незважаючи на наявність близько 200 активних підприємств, основну частку ринку утримують лише близько 10 великих виробничо-комерційних структур (рис. 2.6).

Позиція	Виробник	Торгова марка	Бали
1 місце	ТОВ «ТЕРРАФУД»	Ферма	57,5
2 місце	ТОВ «Люстдорф»	Селянське	54,3
3 місце	ТОВ «Люстдорф»	На Здоров'я	42,0
4 місце	ТДВ «Яготинський маслозавод»	Яготинське	41,7
5 місце	ТОВ «Молочна компанія «Галичина»	Галичина	35,7
6 місце	ТОВ «Люстдорф»	Бурьонка	34,7
7 місце	ПрАТ «Тернопільський молокозавод»	Молоклія	31,8
8 місце	ТОВ «ТЕРРАФУД»	Біла Лінія	27,3
9 місце	ПрАТ «КОМБІНАТ» Придніпровський»	Злагода	25,0
10 місце	ПрАТ «Юрія»	Волошкове Поле	23,2

Рис. 2.6. Лідери ринку виробників молока в 2023 році [42, с. 34]

Така висока концентрація виробництва в умовах нестабільності й зовнішніх ризиків створює як загрози, так і можливості: з одного боку – посилюється конкуренція, з іншого – визначається орієнтир для інтеграції у більш стійкі логістичні та комерційні ланцюги. Важливим для інвестиційних рішень є й той факт, що ключовими виробниками цільномолочної продукції в натуральному вираженні залишаються транснаціональні та великі українські компанії – такі як «ТерраФуд», «Люстдорф», «Яготинський маслозавод», «Тернопільський молокозавод», ТОВ «МК «Галичина» – входять в п'ятірку топових виробників. Їх домінування у структурі ринку визначає високий рівень технологічної й фінансової конкуренції, що вимагає від ТОВ «МК «Галичина» адаптації інвестиційної стратегії до нових умов: нарощування технічного

потенціалу, диверсифікації продукції та пошуку внутрішніх резервів для підвищення ефективності виробництва в обмежених ресурсних обставинах.

В 2025 році на молочному ринку України все чіткіше формуються стабільні групи лідерів, що відіграють ключову роль у визначенні галузевих тенденцій та інвестиційних пріоритетів. З останніх років спостерігається оновлення рейтингу провідних операторів ринку: до традиційних гравців долучаються потужні регіональні компанії, які активно претендують на лідерські позиції. Такі компанії виступають основними маркетмейкерами молочного ринку, задаючи конкурентні умови як на ринку закупівлі сировини, так і в каналах збуту готової продукції.

В цьому середовищі ТОВ «Молочна компанія «Галичина» утримує вагомую ринкову позицію, що є стратегічною перевагою в умовах нестабільності. Конкурентоспроможність підприємства забезпечується низкою сильних сторін, які є важливими внутрішніми резервами для адаптації інвестиційної стратегії в умовах війни. Зокрема, йдеться про наявний досвід реалізації масштабних виробничо-інфраструктурних проєктів, розвинену пряму систему дистрибуції на внутрішньому ринку, висококваліфікований кадровий потенціал та доступ до власної сировинної бази. Саме ці чинники надають підприємству змогу формувати більш гнучку й адаптивну інвестиційну стратегію, спрямовану на збереження стабільності, зменшення ризиків та поступове посилення конкурентних позицій навіть в умовах зовнішньополітичної турбулентності.

З огляду на специфіку сучасного етапу розвитку підприємства, важливу роль у формуванні інвестиційної стратегії відіграє наявна структура каналів збуту. ТОВ «Молочна компанія «Галичина» зберігає стійкі позиції на внутрішньому ринку завдяки значній частці реалізації через національні торговельні мережі, на які у 2024 році припадало близько 83% загального обсягу продажів. Така залежність від великих ритейлерів формує потребу у забезпеченні стабільності постачання, підтримці високої якості продукції та дотриманні чітких графіків логістики, що прямо впливає на розподіл інвестиційних ресурсів.

Поряд із національними мережами, важливим сегментом залишаються дистриб'ютори, які забезпечили 7% реалізації продукції. Діяльність ТОВ «Молочна компанія «Галичина» в умовах воєнного стану супроводжується низкою системних проблем та викликів, що суттєво впливають на формування та реалізацію інвестиційної стратегії підприємства, серед ключових можна виділити наступні (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Основні проблеми та виклики для реалізації інвестиційної діяльності в довгостроковій перспективі ТОВ «МК «Галичина» на початок 2025 року

Категорія викликів	Проблеми / прояви	Наслідки для інвестиційної діяльності
1	2	3
Зовнішні економічні виклики	Девальвація гривні, інфляційний тиск; зростання облікової ставки НБУ; ускладнений доступ до кредитування; зменшення іноземних інвестицій	Зростання вартості залучення капіталу; скорочення джерел фінансування нових проєктів; перехід від довгострокових до короткострокових інвестицій
	Порушення логістичних ланцюгів через бойові дії, руйнування інфраструктури через окупацію території	Необхідність перенаправлення інвестицій на відновлення або зміну логістичних маршрутів; зростання витрат на транспортування
	Зниження доходів населення, зменшення купівельної спроможності	Перегляд продуктової лінійки під новий споживчий попит; обмеження прибутку для реінвестування
Сировинні проблеми	Скорочення поголів'я ВРХ, особливо в домогосподарствах (-12% лише за 2024 рік)	Загроза нестачі сировини; зростання закупівельних цін; потреба в укріпленні зв'язків з агропідприємствами
Сировинні проблеми	Нестабільність постачань від дрібних господарств через війну, нестачу ресурсів, логістику	Фокус на стратегічні партнерства з великими агровиробниками; необхідність створення кластерних моделей співпраці
Галузеві виклики	Висока концентрація ринку (топ-10 виробників тримають понад 74% ринку кисломолочної продукції)	Необхідність у технологічному оновленні; пошук унікальних продуктів або ніш для утримання позицій
	Присутність транснаціональних компаній з більшим фінансовим і технологічним ресурсом	Необхідність підвищення ефективності виробництва; інвестування в інновації, маркетинг, цифрові рішення
	Активізація регіональних компаній з сучасними дистрибуційними підходами	Перехід до більш гнучкої системи управління каналами збуту; інвестиції в конкурентоспроможну логістику і просування

Продовження таблиці 2.6

1	2	3
Організаційно-інфраструктурні виклики	Залежність від національних торгових мереж (83% обсягів продажу)	Високі вимоги до точності поставок, безперебійності логістики; необхідність інвестицій у системи управління поставками й контролю якості
	Зростання логістичних витрат внаслідок бойових дій, пошкоджень інфраструктури	Інвестування в резервні логістичні потужності; переобладнання складських приміщень і автопарку
	Підвищення операційних витрат (енергоносії, сировина, паливо, безпека)	Необхідність скорочення витрат шляхом автоматизації; інвестиції в енергоефективні технології та цифровізацію виробничих процесів

Джерело: систематизовано автором за матеріалами [9]

Попри складні зовнішні умови, пов'язані з воєнним станом, ТОВ «Молочна компанія «Галичина» зберігає важливі внутрішні переваги (табл. 2.7), які можуть слугувати надійним фундаментом для формування адаптивної інвестиційної стратегії. Зокрема, компанія має успішний досвід реалізації масштабних виробничо-інфраструктурних проєктів, що свідчить про її здатність працювати в умовах складних викликів та швидко реагувати на потреби ринку. Такий досвід є особливо важливим у кризовий період, коли необхідні швидкі управлінські рішення й чітка стратегічна візія.

Таблиця 2.7

SWOT-аналіз ТОВ «Молочна компанія «Галичина» на початок 2025 року

Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
1	2
Наявність розгалуженої логістичної та дистрибуційної мережі в усіх регіонах України	Висока залежність від національних торговельних мереж (83% реалізації)
Стабільна сировинна база: 95-97% молока постачають аграрні підприємства з високою якістю сировини	Обмежена експортна орієнтація молочної продукції
Досвід реалізації масштабних інфраструктурних проєктів	Значне зростання операційних витрат в умовах війни
Потужна впізнаваність бренду, входження до п'ятірки найбільших виробників молочної продукції в Україні	Недостатня гнучкість у продуктивній лінійці для роботи в умовах змін попиту
Високий кадровий потенціал та внутрішні резерви для адаптації	Часткова залежність від обмежених каналів залучення фінансових ресурсів

Продовження таблиці 2.7

1	2
Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)
Поглиблення співпраці з аграрними підприємствами для зміцнення сировинної безпеки	Тривала нестабільність макроекономічного середовища, інфляція, девальвація гривні
Інвестування у цифровізацію, автоматизацію та енергоефективність виробництва	Зниження платоспроможності населення та зменшення попиту
Розвиток кластерних моделей співпраці та інтеграція в стійкі ланцюги постачання	Порушення логістичних ланцюгів через бойові дії, зруйновану інфраструктуру
Вихід на нові регіональні ринки або розширення присутності в менш постраждалих від війни областях	Конкуренція з боку транснаціональних корпорацій із більшими фінансовими та технологічними ресурсами
Залучення грантових, міжнародних або державних програм для підтримки переробної галузі	Продовження скорочення поголів'я молочного ВРХ, особливо в приватному секторі

Однією з ключових конкурентних переваг є розвинена система прямої дистрибуції. Компанія має власні філії в усіх регіонах України, що забезпечує гнучкість у логістиці, швидкість у постачанні продукції та стійкість у разі локальних перебоїв чи змін у регіональному попиті. Не менш важливою є власна сировинна база та налагоджені довготривалі відносини з аграрними підприємствами, що дозволяє компанії мінімізувати ризики перебоїв у постачанні молочної сировини, зберігати стабільну якість продукції та ефективно планувати виробничі обсяги.

Важливу роль у забезпеченні стабільності відіграє і кадровий потенціал. Команда ТОВ «МК «Галичина» складається з кваліфікованих фахівців, які здатні реалізовувати інноваційні та трансформаційні проекти, адаптовані до реалій воєнного часу. Крім цього, компанія має розгалужену логістичну інфраструктуру, що дозволяє оперативно змінювати маршрути постачань відповідно до змін у географії попиту або безпековій ситуації, що підвищує загальну стійкість бізнесу та створює сприятливі умови для стратегічного інвестування навіть у період нестабільності.

Отже, інвестиційна стратегія ТОВ «МК «Галичина» в умовах воєнного стану має бути переорієнтована на такі ключові напрями:

- мінімізація ризиків через укріплення стабільних каналів постачання та

збуту: воєнні дії суттєво ускладнили логістику, тож компанія має фокусувати інвестиції на побудові довготривалих партнерств із надійними постачальниками молочної сировини, особливо з аграрними підприємствами, які забезпечують стабільні обсяги та якість. Аналогічно, важливо підтримувати ефективну систему збуту, зокрема через національні торговельні мережі та регіональних дистриб'юторів, щоб забезпечити безперервне постачання продукції до споживачів;

– підтримка технологічної конкурентоспроможності: у кризовий період підприємство повинно інвестувати в оновлення обладнання, впровадження енергоефективних технологій та автоматизацію виробничих процесів – це дозволяє зменшити витрати, підвищити продуктивність і забезпечити стабільну якість продукції навіть за умов обмежених ресурсів;

– зменшення операційних витрат за рахунок цифрових та логістичних рішень: важливо інвестувати в цифровізацію внутрішніх процесів: впровадження ERP-систем, систем віддаленого моніторингу, оптимізацію маршрутів доставки тощо – це дозволяє скоротити непродуктивні витрати, підвищити прозорість управлінських рішень і забезпечити швидке реагування на зміни у зовнішньому середовищі;

– розвиток стратегічних партнерств у межах кластерних та коопераційних моделей: в умовах високих ризиків і невизначеності компанія має орієнтуватися на створення або участь у регіональних агропромислових кластерах, що передбачають тісну взаємодію з виробниками сировини, постачальниками упаковки, логістичними операторами тощо. Такі коопераційні моделі дають змогу зменшити витрати, ефективніше використовувати ресурси й спільно долати зовнішні виклики.

Таким чином, функціонування ТОВ «Молочна компанія «Галичина» в умовах воєнного стану супроводжується комплексом суттєвих викликів, що зумовлюють необхідність глибокої трансформації інвестиційної стратегії. Зовнішні фактори – зокрема макроекономічна нестабільність, девальвація гривні, обмежений доступ до капіталу, логістичні ускладнення та зниження купівельної

спроможності населення – формують нестійке середовище для планування та реалізації довгострокових інвестицій. Водночас внутрішні проблеми, такі як скорочення сировинної бази, висока залежність від національних торговельних мереж і підвищені операційні витрати, посилюють потребу в адаптивному управлінні фінансовими та ресурсними потоками.

Проте, попри кризові умови, підприємство має низку внутрішніх переваг, які можуть стати основою для нової, більш гнучкої інвестиційної моделі. До них належать: розвинена логістична інфраструктура, стабільні відносини з великими постачальниками сировини, широка регіональна присутність через власну дистрибуційну мережу, досвід реалізації масштабних інфраструктурних проєктів та високий рівень кадрового потенціалу.

Отже, ключовим вектором розвитку інвестиційної стратегії ТОВ «МК «Галичина» має стати її переорієнтація на:

- зменшення ризиків через посилення логістичних і збутових ланцюгів;
- інвестування в технологічне оновлення і цифровізацію для зниження витрат і підвищення ефективності;
- розвиток партнерських моделей (кластерів, кооперацій) для стабілізації сировинного забезпечення;
- диверсифікацію каналів збуту та підвищення гнучкості у реагуванні на зміни попиту.

Використання цих внутрішніх резервів та інституційна адаптація до умов високої невизначеності дозволять підприємству не лише зберегти стійкість, а й поступово зміцнювати свої ринкові позиції, навіть в умовах воєнного стану.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ

3.1. Розробка заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина»

В умовах воєнного стану інвестиційна привабливість підприємств переробної галузі України значною мірою залежить не лише від фінансових показників, а й від здатності адаптуватися до нових реалій, швидко реагувати на ризики та забезпечувати стабільність функціонування. Для ТОВ «Молочна компанія «Галичина» пріоритетним завданням є формування стійкого інвестиційного іміджу, який базується на прозорості, ефективності управління, інноваційності та партнерській надійності.

Підвищення інвестиційної привабливості підприємства в поточних умовах доцільно реалізовувати через комплекс ключових заходів (рис. 3.1), і в першу чергу, ТОВ «МК «Галичина» має забезпечити фінансову стабільність та прозорість у довгостроковій перспективі.

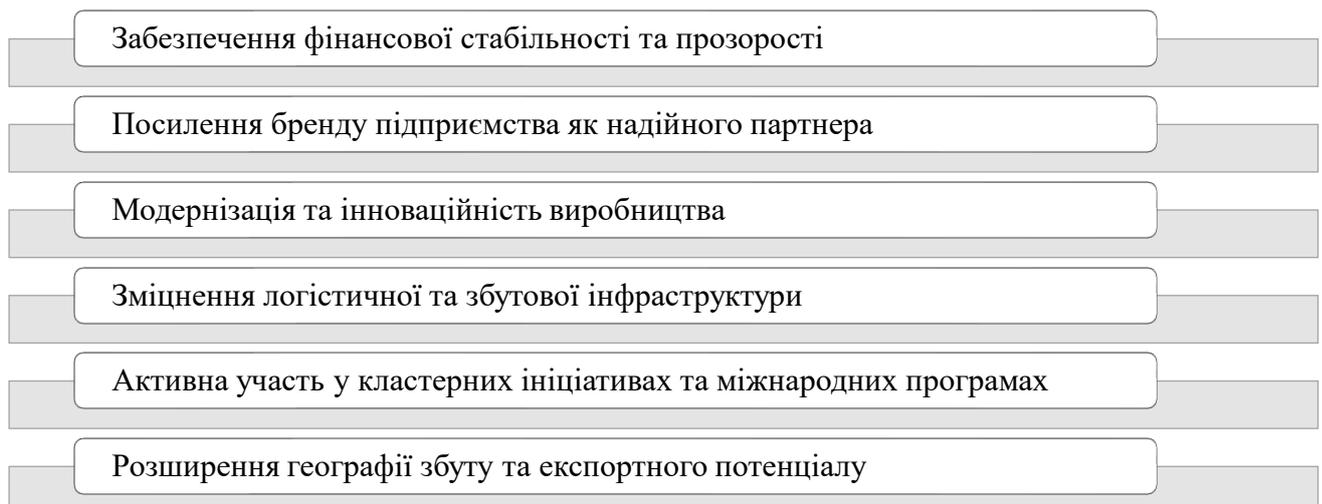

Рис. 3.1. Напрямки підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина»

Джерело: розробка автора

Для забезпечення фінансової стабільності та прозорості діяльності ТОВ «МК «Галичина» доцільно реалізувати низку заходів, зокрема: впровадження сучасних систем управлінського та фінансового обліку (наприклад, ERP-рішень) для підвищення прозорості та довіри з боку потенційних інвесторів; регулярне проведення аудиту фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів (IFRS); зниження рівня боргового навантаження шляхом оптимізації структури фінансування проєктів, зокрема шляхом заміни короткострокових позик на довгострокові з нижчим відсотком, а також через залучення грантів і інвестиційного капіталу.

Реалізація зазначених заходів, запланована на I-III квартал 2025 року, сприятиме формуванню прозорої системи фінансової звітності, зниженню рівня фінансових ризиків і підвищенню довіри з боку потенційних інвесторів. Ці заходи та терміни їх реалізації представлені в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Напрямки, заходи та очікувані результати підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина» в 2025 році

Напрямки	Заходи	Очікуваний результат	Термін
1	2	3	4
Фінансова стабільність і прозорість	1. Впровадження інтегрованої ERP-системи для автоматизації управлінського і фінансового обліку; 2. Проведення незалежного аудиту фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів (IFRS); 3. Оптимізація структури фінансування шляхом переходу від короткострокового до довгострокового капіталу та пошуку альтернативних джерел фінансування	Прозора фінансова звітність, зниження боргового навантаження, зміцнення довіри інвесторів	I-III квартал
Посилення бренду як надійного партнера	1. Розробка і реалізація комунікаційної стратегії позиціонування компанії як стабільного гравця на ринку; 2. Активна участь у галузевих виставках, форумах та рейтингах; 3. Впровадження ESG-стратегії для підвищення соціальної і екологічної відповідальності; 4. Розробка і впровадження етичного кодексу компанії.	Зміцнення корпоративної репутації, покращення іміджу компанії в очах інвесторів і партнерів	II-IV квартал

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4
Модернізація й інноваційність виробництва	1. Автоматизація ключових виробничих процесів та оновлення обладнання; 2. Впровадження цифрових технологій: IoT, хмарні сервіси, аналітика даних для прогнозування попиту; 3. Розробка та запуск нових видів продукції (органічна, безлактозна, функціональна молочна продукція).	Підвищення продуктивності, зниження собівартості, розширення товарної пропозиції	I-IV квартал
Зміцнення логістичної та збутової інфраструктури	1. Інвестування у створення резервних логістичних маршрутів та холододових складів; 2. Оптимізація логістики за допомогою цифрових платформ і аналітики; 3. Розширення онлайн-каналів продажу (e-commerce) та зміцнення співпраці з B2B-партнерами.	Безперебійність постачання, скорочення логістичних витрат, зростання обсягів збуту	II-IV квартал
Участь у кластерних ініціативах та програмах підтримки	1. Вступ до регіональних агропромислових кластерів для об'єднання зусиль з іншими виробниками; 2. Підготовка та подання заявок на участь у міжнародних програмах підтримки бізнесу (USAID, GIZ, Horizon Europe тощо); 3. Розвиток стратегічних партнерств із постачальниками, фермерами, торговими мережами.	Доступ до інновацій, зовнішнього фінансування, посилення конкурентних переваг	I-III квартал
Розширення ринків збуту та експортного потенціалу	1. Дослідження нових регіональних та міжнародних ринків збуту продукції; 2. Сертифікація продукції відповідно до міжнародних стандартів якості (ISO, HACCP, Organic); 3. Укладання угод про партнерство з дистриб'юторами для виходу на зовнішні ринки.	Зростання обсягів реалізації, диверсифікація каналів збуту, валютна виручка	II-IV квартал

Джерело: розробка автора

Посилення бренду як надійного партнера є важливим напрямом у підвищенні інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина» в умовах нестабільного економічного середовища. Сильний, впізнаваний і авторитетний бренд формує довіру з боку інвесторів, партнерів і споживачів, що, у свою чергу, сприяє залученню додаткових фінансових ресурсів та зміцненню ринкових позицій підприємства.

У рамках цього напрямку доцільно реалізувати наступні ключові заходи:

– розробка та реалізація комунікаційної стратегії позиціонування компанії

як стабільного гравця на ринку, що передбачає створення узгодженого іміджу через оновлення маркетингових матеріалів, управління медіа-контентом, активність у соцмережах та формування чіткої інформаційної політики під час воєнного стану. Акцент на демонстрації стійкості, адаптивності та відповідальності компанії перед споживачами і суспільством;

- активна участь у галузевих виставках, форумах та професійних рейтингах для демонстрації досягнень, встановлення партнерств та підтвердження експертності бренду, що також формує позитивний інвестиційний імідж на зовнішніх ринках;

- впровадження ESG-стратегії (екологічної, соціальної та управлінської відповідальності) з урахуванням глобальних тенденцій і зростаючої уваги інвесторів до нефінансових показників, що включає зменшення екологічного сліду, підтримку працівників та етичну політику управління, що відкриває доступ до фондів сталого розвитку, грантів і вигідних кредитів;

- розробка та впровадження етичного кодексу компанії як внутрішньої політики корпоративної етики, що засвідчує дотримання принципів доброчесності, прозорості, рівного ставлення та підзвітності, підвищуючи довіру зовнішніх партнерів і надійність компанії як бізнес-партнера.

Очікуваним результатом впровадження вказаних заходів у II-IV кварталах 2025 року є зміцнення корпоративної репутації, підвищення довіри з боку інвесторів, партнерів і клієнтів, а також створення позитивного довгострокового іміджу підприємства, здатного витримати зовнішні ризики й конкуренцію.

Сучасні вимоги до ефективності та конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості, зокрема в умовах воєнного стану, диктують необхідність постійного оновлення виробничих потужностей, впровадження цифрових рішень і розробки інноваційної продукції. У цьому контексті модернізація та інноваційність виробництва виступають ключовим напрямом підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина».

З метою реалізації цього напрямку доцільно запровадити такі заходи:

– автоматизація ключових виробничих процесів і оновлення технологічного обладнання, що знижує трудомісткість операцій, мінімізує виробничі втрати, покращує якість продукції та скорочує витрати на обслуговування застарілої техніки. Автоматизація також зменшує вплив людського фактора та підвищує продуктивність;

– впровадження цифрових технологій у виробництво, зокрема застосування Інтернету речей (IoT) для моніторингу параметрів у реальному часі, використання хмарних сервісів для зберігання і обробки даних, а також аналітики великих даних (Big Data) для прогнозування попиту, управління запасами й оптимізації логістики. Ці рішення підвищують гнучкість управління та забезпечують швидке реагування на зміни ринку;

– розробка та запуск інноваційних видів продукції, що відповідають сучасним тенденціям споживчого попиту: органічна молочна продукція, безлактозні продукти для людей з непереносимістю лактози, а також функціональні продукти з додатковими корисними властивостями (підвищений вміст білка, вітамінів, пробіотиків тощо). Така товарна лінійка дозволить зайняти нішеві ринки та розширити аудиторію.

Очікуваними результатами реалізації зазначених заходів у продовж I-IV кварталів 2025 року є: зростання виробничої ефективності та продуктивності праці; зниження собівартості продукції завдяки оптимізації процесів; розширення товарної пропозиції і вихід на нові споживчі сегменти; посилення конкурентних переваг підприємства як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. У перспективі це створює умови для сталого розвитку компанії та підвищення її привабливості для стратегічних і фінансових інвесторів.

В умовах воєнного стану одним із критичних чинників для безперервного функціонування підприємства переробної промисловості є стійка, адаптивна логістична інфраструктура та ефективна система збуту. Збої у постачанні сировини або дистрибуції готової продукції призводять до фінансових втрат, втрати ринків збуту та репутаційних ризиків.

У рамках цього напрямку пропонуються такі ключові заходи:

– інвестування у створення резервних логістичних маршрутів і систем холодового зберігання. Створення альтернативних шляхів постачання сировини та доставки готової продукції дозволяє зменшити залежність від основних транспортних коридорів, які можуть бути заблоковані або пошкоджені. Крім того, розвиток інфраструктури зберігання (зокрема холодкових складів) забезпечує якість молочної продукції протягом усього логістичного ланцюга;

– оптимізація логістичних процесів за допомогою цифрових рішень та аналітики. Впровадження логістичних платформ (наприклад, TMS-систем) дозволяє ефективніше планувати маршрути, скорочувати витрати на транспорт і персонал, знижувати рівень втрат і затримок. Аналітичні інструменти дають можливість прогнозувати попит і адаптувати логістику до змін ринку в режимі реального часу;

– розширення онлайн-каналів продажу (e-commerce) та розвиток B2B-співпраці. Сучасні споживачі дедалі частіше обирають онлайн-формати придбання продукції. Інвестування в електронну комерцію дозволяє підприємству бути ближчим до кінцевого споживача, контролювати цінову політику та підвищувати маржинальність продажів. Одночасно з цим зміцнення B2B-партнерств із роздрібними мережами, дистриб'юторами та торговельними платформами забезпечує стабільність каналів збуту та їхню диверсифікацію.

Очікуваними результатами реалізації заходів у II-IV кварталах 2025 року є: безперебійність постачання сировини та продукції навіть в умовах воєнних загроз; скорочення логістичних витрат та часу обробки замовлень; зростання обсягів реалізації завдяки розвитку нових каналів збуту; зміцнення ринкових позицій та підвищення лояльності клієнтів і партнерів. Загалом, розвиток логістики та збуту формує інфраструктурну стійкість підприємства, що є важливою передумовою для залучення зовнішніх інвестицій та стабільного функціонування в післякризовий період.

У сучасному динамічному середовищі підприємства харчової промисловості дедалі частіше вдаються до співпраці в межах кластерів та

міжнародних програм підтримки бізнесу. Така взаємодія сприяє ефективному використанню ресурсів, пришвидшенню інновацій, доступу до зовнішнього фінансування та розширенню ринкових можливостей. Для ТОВ «МК «Галичина» участь у відповідних ініціативах є важливою складовою довгострокової стратегії підвищення інвестиційної привабливості.

Основні заходи, заплановані до реалізації в I-III кварталах 2025 року, включають:

– вступ до регіональних агропромислових кластерів: така кооперація дозволяє підприємству об'єднувати зусилля з іншими виробниками, переробниками, науковими установами та логістичними операторами для спільної реалізації інноваційних проєктів, покращення інфраструктури та розширення каналів збуту, що також створює умови для масштабування проєктів за підтримки місцевої влади та донорських організацій;

– підготовка та подання заявок на участь у міжнародних програмах підтримки бізнесу (USAID, GIZ, ЄБРР, Horizon Europe тощо) – ці програми надають фінансування у формі грантів, субсидій або пільгових кредитів на розвиток інфраструктури, впровадження цифрових технологій, екологізацію виробництва, підвищення енергоефективності, розвиток експорту. Участь у таких проєктах підвищує рівень міжнародної довіри до компанії та створює репутацію соціально відповідального бізнесу;

– розвиток стратегічних партнерств із ключовими учасниками ринку – постачальниками сировини, фермерами, логістичними компаніями та торговельними мережами, що сприяє стабільності постачання, кращій інтеграції у ланцюги доданої вартості, спільному виходу на нові ринки та зниженню трансакційних витрат.

Очікувані результати після впровадження заходів можуть стати: розширення доступу до інновацій, знань і зовнішнього фінансування; посилення конкурентоспроможності компанії завдяки партнерській синергії; зміцнення ринкових позицій на національному та міжнародному рівнях; підвищення привабливості для інституційних інвесторів і донорів.

В умовах обмеженого внутрішнього попиту та нестабільного економічного середовища одним із ключових напрямів підвищення інвестиційної привабливості підприємства є вихід на нові ринки збуту – як національні, так і міжнародні. Для ТОВ «МК «Галичина» це не лише шлях до зростання обсягів реалізації, а й важливий інструмент диверсифікації ризиків, забезпечення валютної виручки та укріплення позицій бренду за межами України.

У рамках реалізації цього стратегічного напрямку впродовж II–IV кварталів 2025 року заплановано наступні ключові заходи:

- дослідження нових регіональних та міжнародних ринків збуту, тому проведення маркетингового та конкурентного аналізу дозволить визначити найперспективніші напрямки збуту продукції, як усередині країни (відносно безпечні області з високим попитом), так і за її межами. Особлива увага може приділятися ринкам ЄС, Близького Сходу та Азії, де спостерігається зростання інтересу до молочної продукції з України;

- сертифікація продукції відповідно до міжнародних стандартів (ISO 22000, НАССР, Organic тощо). Наявність сертифікатів міжнародного зразка є необхідною умовою для виходу на експортні ринки, а також свідчить про високу якість, безпечність і відповідальне виробництво, що позитивно впливає на репутацію підприємства;

- укладання угод про партнерство з дистриб'юторами, імпортерами та торговельними мережами. Встановлення ділових відносин із надійними партнерами забезпечить ефективне проникнення на нові ринки, мінімізує витрати на логістику та адаптацію, а також сприятиме формуванню стабільних каналів реалізації.

Очікувані результати впровадження заходів: зростання обсягів реалізації продукції завдяки виходу на нові ринки; диверсифікація каналів збуту, що знижує ризики залежності від окремих сегментів ринку; залучення валютної виручки, яка зміцнює фінансову стійкість компанії; підвищення конкурентоспроможності та репутаційної цінності бренду на міжнародному рівні. В результаті, стратегічне розширення ринків збуту не лише відкриває нові комерційні можливості, а й

зкладає підґрунтя для сталого розвитку підприємства та підвищення його інвестиційної привабливості.

З метою кількісної оцінки доцільності запланованих стратегічних заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина» у 2025 році, далі подано орієнтовні розрахунки витрат, очікуваних вигод та періоду окупності кожного з ключових напрямів розвитку (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Оцінка економічної доцільності стратегічних заходів ТОВ «МК «Галичина» в межах підвищення інвестиційної привабливості у 2025 році

Напрямок	Ключовий захід	Орієнтовні витрати, тис. грн	Очікувана щорічна вигода, тис. грн	Період окупності, років	Інвестиційний ефект
Фінансова стабільність	ERP-система + аудит + реструктуризація боргів	1900	1200	~1,6	Прозора звітність, доступ до капіталу
Бренд і репутація	Комунікаційна стратегія, участь у виставках, ESG, етичний кодекс	800	300	~2,7	Зміцнення довіри інвесторів, імідж, репутаційний капітал
Модернізація виробництва	Автоматизація, IoT, запуск нових продуктів	4000	2200	~1,8	Зростання продуктивності, розширення асортименту
Логістика та збут	Холодові склади, цифрова логістика, e-commerce	2500	1400	~1,8	Безперебійність, економія, збільшення продажів
Кластерна співпраця та підтримка	Вступ до кластерів, грантові заявки, стратегічні альянси	600	500 (за рахунок грантів та синергії)	~1,2	Доступ до фінансування, інновацій
Ринки збуту та експорт	Аналіз ринків, сертифікація, контракти з дистриб'юторами	1200	1000	~1,2	Валютна виручка, диверсифікація

Джерело: розробка автора

Всі заплановані заходи (табл. 3.2) є економічно доцільними, з періодом окупності від 1,2 до 2,7 років. Найвищий рівень фінансової ефективності очікується від модернізації виробництва, логістичних покращень та виходу на експортні ринки. Водночас, реалізація заходів із посилення бренду, ESG-підходів і прозорості фінансів створює нематеріальні активи, які підвищують довіру інвесторів, покращують репутаційний капітал і зміцнюють ринкові позиції підприємства у довгостроковій перспективі. Сукупна реалізація усіх стратегій

зкладає підґрунтя для стійкого зростання, фінансової стабільності та розширення інвестиційних можливостей компанії.

Узагальнюючи результати розробки заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина», слід зазначити, що в умовах воєнного стану стратегічне планування має ґрунтуватися не лише на досягненні фінансових показників, а й на забезпеченні стійкості, адаптивності та довіри з боку інвесторів. Запропонований комплекс заходів охоплює ключові напрями – від фінансової прозорості й модернізації виробництва до посилення бренду, розвитку логістики, участі у кластерних ініціативах і виходу на нові ринки збуту.

Кожен із зазначених напрямів має як економічну, так і стратегічну цінність: короткий період окупності інвестицій (1,2–2,7 років) засвідчує доцільність упровадження запланованих заходів, а нематеріальні вигоди – підвищення репутації, лояльності партнерів та доступ до зовнішнього фінансування – створюють довгострокові конкурентні переваги. Особливо важливими є інвестиції в цифровізацію, автоматизацію, ESG-компоненти та експортну орієнтацію, що відповідають сучасним трендам сталого розвитку.

Таким чином, реалізація розробленої стратегії дозволить ТОВ «МК «Галичина» не лише зміцнити власні позиції в галузі, а й суттєво підвищити рівень інвестиційної привабливості як на національному, так і на міжнародному рівні, що є запорукою стійкого зростання у післякризовий період.

3.2. Перспективи використання державної підтримки, грантових програм та альтернативних джерел фінансування

ТОВ «Молочна компанія «Галичина» є одним із провідних виробників молочної продукції в Україні. З огляду на її розмір, досвід, репутацію та стратегічне значення для харчової промисловості, компанія має реальні перспективи отримання державної підтримки, грантових програм та альтернативних джерел фінансування.

В Україні діє низка державних програм та грантових ініціатив, спрямованих на підтримку підприємств, зокрема в агропереробній галузі – ці програми надають фінансову допомогу для розвитку бізнесу, модернізації виробництва та створення нових робочих місць (рис. 3.2).

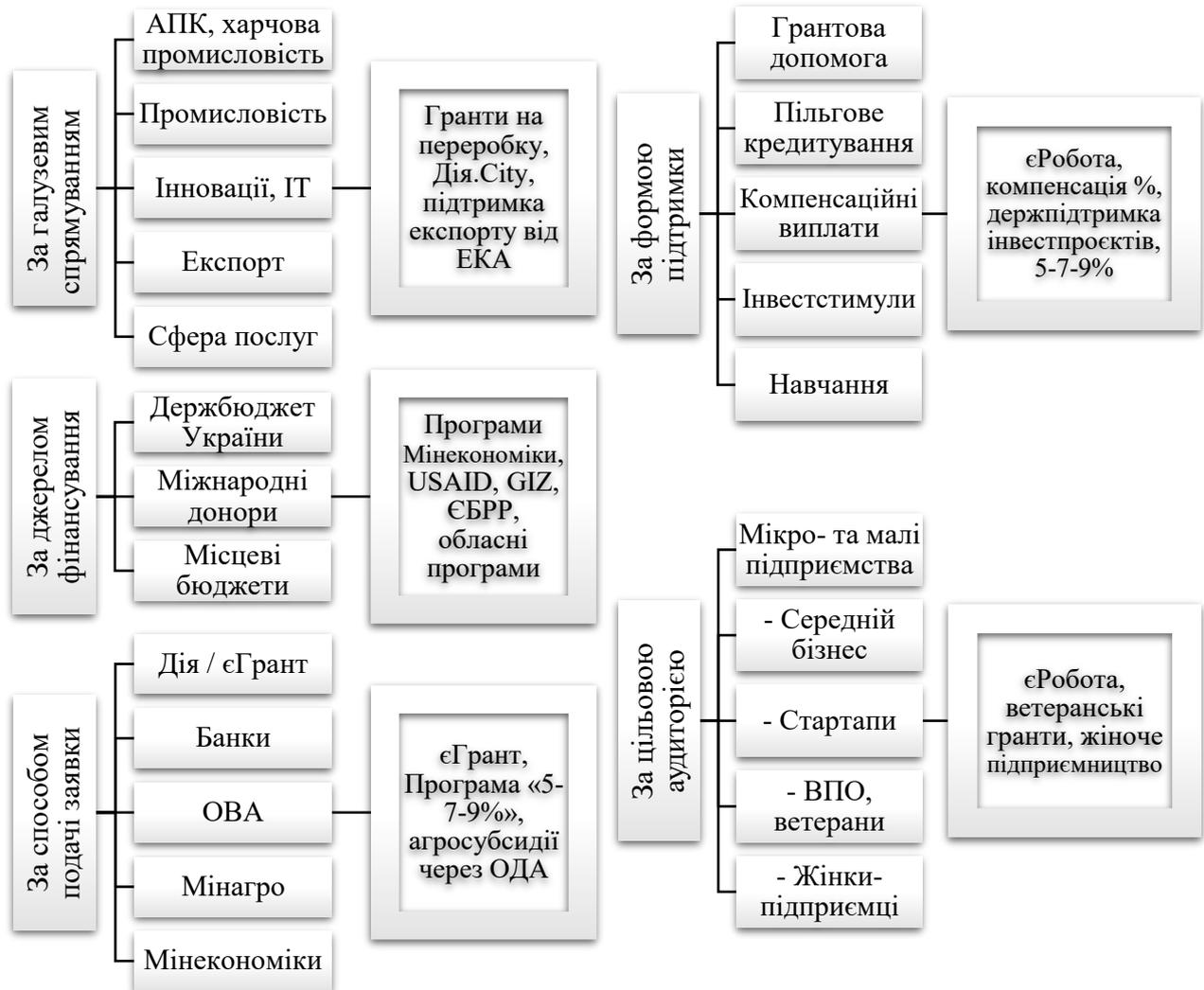

Рис. 3.2. Державні програми підтримки бізнесу в Україні в 2025 році

Джерело: побудовано автором за матеріалами [19]

Не до всіх цих програм ТОВ «МК «Галичина» має доступ, але компанія має досвід роботи на українському ринку, гарну репутацію за рахунок виробництва високоякісної продукції та значні показники успішності господарської діяльності – мільярдні обороти на чистий прибуток, зокрема в 2024 році – 82 млн грн. Тому, на умовах співучасті у фінансуванні інвестиційних проєктів підприємство має шанси отримати міжнародні гранти та пільгові кредити (рис. 3.3).

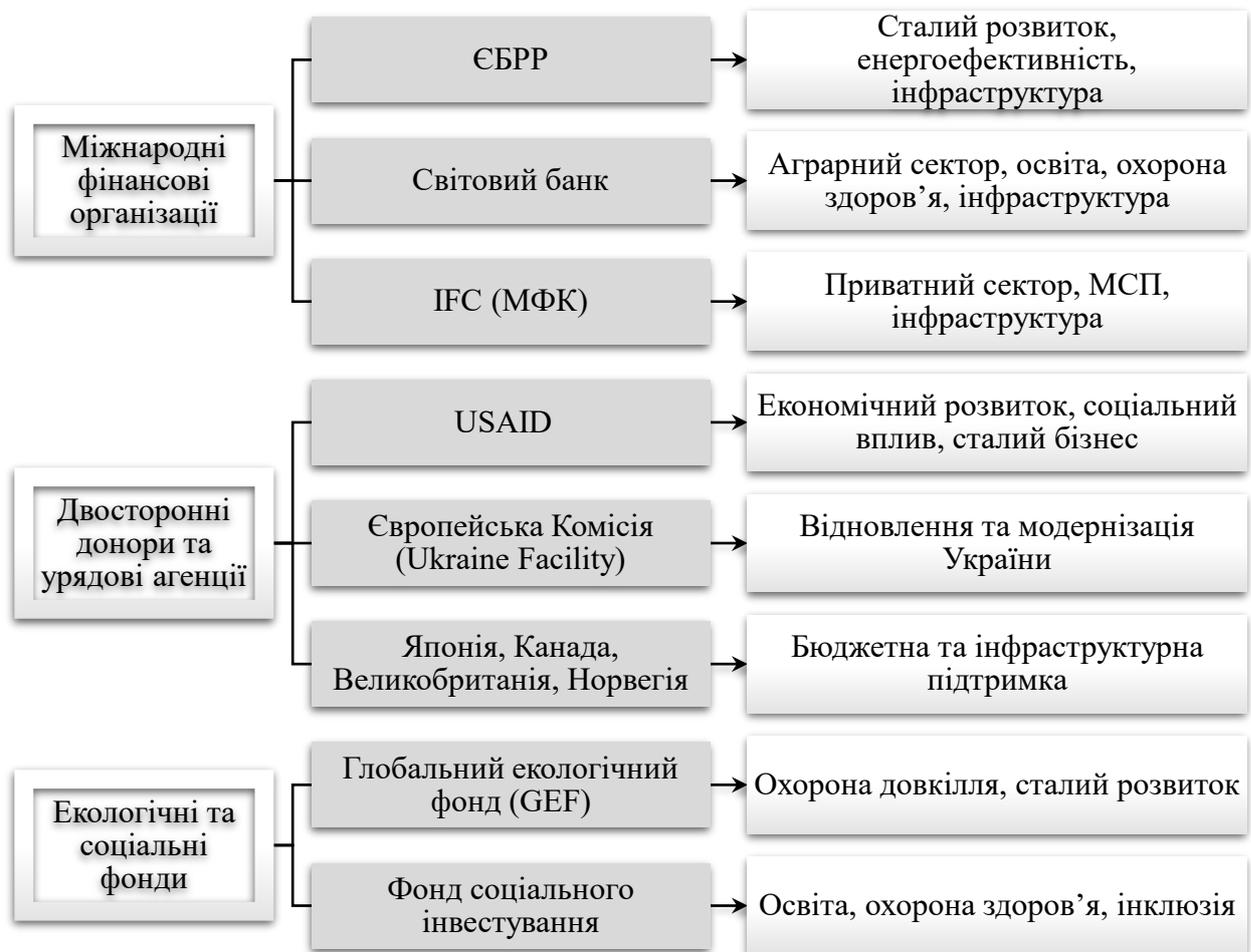

Рис. 3.3. Міжнародні програми підтримки бізнесу в Україні в 2025 році

Джерело: побудовано автором за матеріалами [13]

Зокрема, для ТОВ «МК «Галичина» є цікавим Грантова програма developPPP Classic [8], організована Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) у партнерстві з GIZ та DEG Impulse, діє на всій території України, передбачає фінансування до 2 млн євро, а крайній термін подачі заявок – 30.09.2025 року.

Метою програми є сприяння компаніям у реалізації проєктів сталого розвитку в Україні, що сприяють соціальному, економічному та екологічному розвитку місцевих громад. Програма підтримує довгострокові проєкти з інноваційними рішеннями, які виходять за межі основного бізнесу компанії. Проєкти мають стосуватись однієї або кількох сфер: покращення екологічних і соціальних стандартів у постачанні; створення безпечних і гідних умов праці; підтримка жінок та вразливих груп у бізнесі; дії для пом'якшення змін клімату;

охорона довкілля через сталі практики, економію ресурсів і переробку відходів; забезпечення доступу до медичних послуг [8].

Для участі у програмі ТОВ «МК «Галичина» має відповідати низці встановлених критеріїв, відповідність яким визначено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Критерії участі підприємств у міжнародній програмі develoPPP Classic [8]

Категорія	Умова	Дані	Відповідність
Юридичний статус	Приватна форма власності	Приватна форма власності	відповідає
Реєстрація	У країні ЄС, ЄАВТ або країні, що розвивається	Зареєстрована в Україні – країні, що розвивається і має Асоціацію ЄС	відповідає
Персонал	Не менше 8 працівників у штаті	В штаті 1500 осіб	відповідає
Річний оборот	Не менше 800 000 євро	Середній оборот за три роки склав 3,86 млрд грн, за курсом на поч. 2025 року - 85,7 млн євро	відповідає
Фінансова звітність	Наявність не менше 2 аудиторських річних звітів	Має 2 аудиторських річних фін. звіти	відповідає
Прибутковість	Позитивний чистий прибуток	Чистий прибуток 2024 року 82,3 млн грн	відповідає
Фінансова спроможність	Достатній власний капітал і ліквідність для внеску в проєкт (мін. 50%)	Сума нерозподіленого прибутку на поч. 2025 року становить 595 млн грн (в еквіваленті 13,2 млн євро)	відповідає

Для отримання гранту від програми develoPPP Classic, ТОВ «МК «Галичина» може запропонувати ідею проєкту, яка поєднує інноваційний, соціально значущий підхід зі сталим розвитком. Прикладом такого проєкту може стати «Зелена молочна ферма: сталий ланцюг постачання та енергоефективне виробництво молочної продукції в західному регіоні України» (далі – Проєкт).

Суть Проєкту: реалізувати комплексну програму модернізації молочного виробництва з акцентом на сталий розвиток, а саме: впровадження енергоефективних технологій (використання біогазу, теплоутилізація), цифрову систему контролю якості молока від ферми до кінцевого продукту (технологія блокчейн або QR-кодування), скорочення викидів CO₂ та переробку органічних відходів у добрива. Ключові компоненти проєкту представлені на рисунку 3.4.

Рис. 3.4. Ключові компоненти Проєкту ТОВ «МК «Галичина»

Джерело: розробка автора

Проєкт ТОВ «МК «Галичина» повністю відповідає ключовим вимогам грантової програми, оскільки передбачає значний соціальний ефект для місцевої громади через покращення умов праці та проведення навчальних заходів для фермерів. Водночас проєкт сприяє екологічній трансформації підприємства шляхом впровадження енергоощадних технологій та системи переробки органічних відходів. Запропоновані рішення є інноваційними та мають потенціал для масштабування на інші виробничі підрозділи компанії. Крім того, ТОВ «МК «Галичина» готове забезпечити співфінансування проєкту власними коштами в розмірі не менше 50%, що відповідає вимогам програми і підвищує шанси на успішне отримання гранту.

Серед очікуваних результатів проєкту – зменшення шкідливих викидів, економія енергії, покращення утилізації відходів, створення безпечніших умов праці для персоналу та проведення навчань для місцевих фермерів (рис. 3.5).

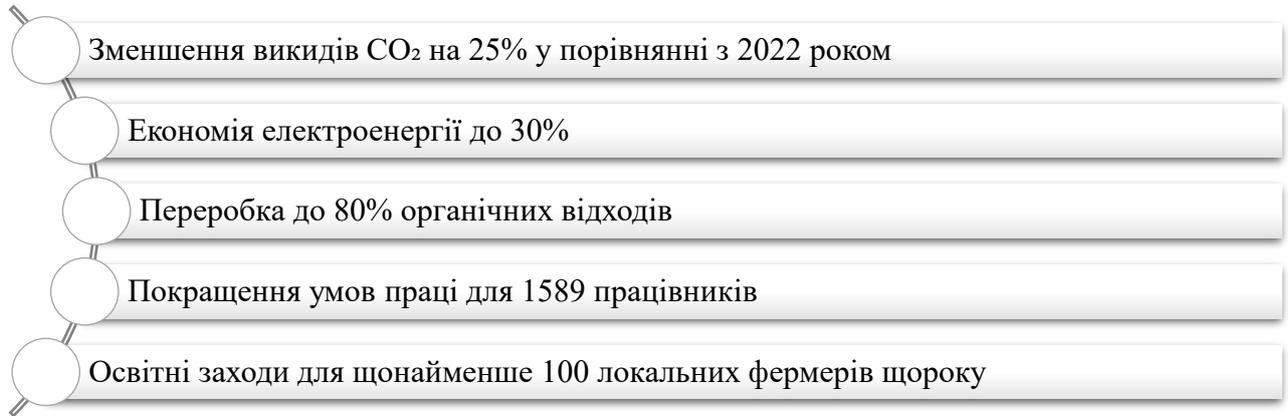

Рис. 3.5. Очікуваний ефект від реалізації Проєкту

Графік реалізації проєкту ТОВ «МК «Галичина» є логічно послідовним – усі ключові етапи від підготовки та закупівлі обладнання до монтажу, тестування, навчання персоналу та запуску біогазової установки розподілено на період з липня 2025-го до березня 2026 року, завершальна фаза передбачає тримісячний моніторинг та перехід до контролю ефективності проєкту після впровадження (рис. 3.6).

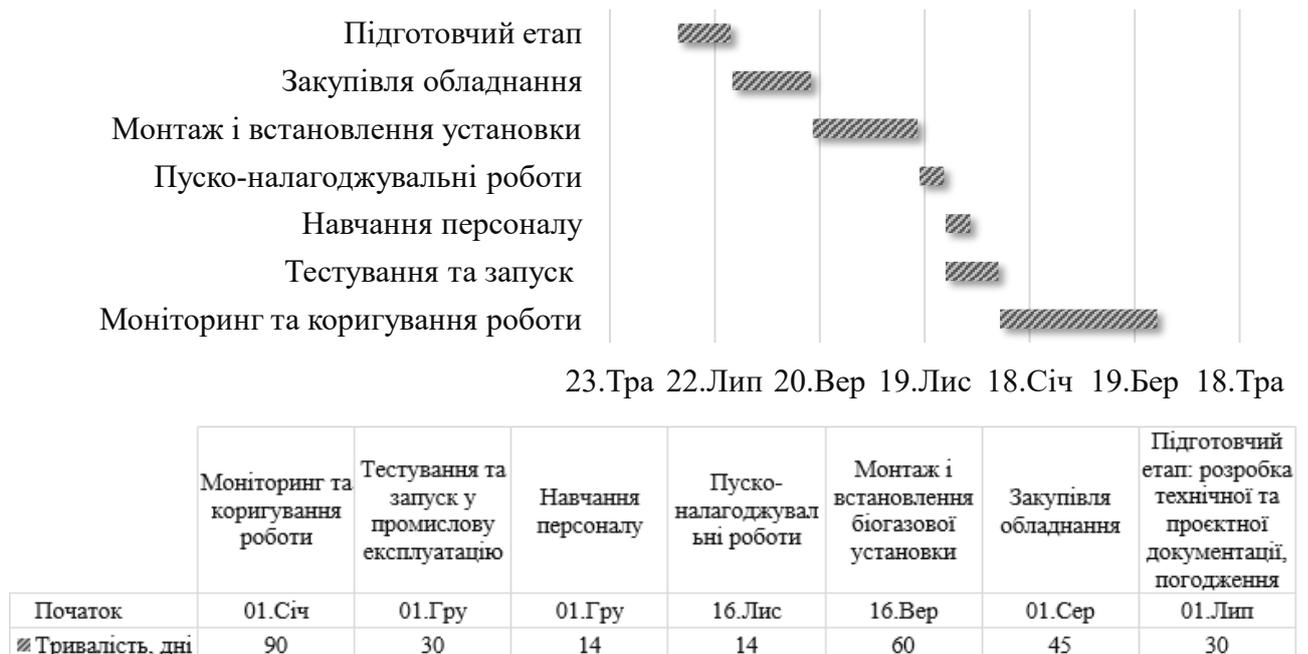

Рис. 3.6. Графік реалізації Проєкту ТОВ «МК «Галичина» в 2025 році

Плановий бюджет Проєкту представлений в таблиці 3.4. Основні капітальні витрати проєкту ТОВ «МК «Галичина» спрямовані на встановлення біогазової установки, що працюватиме на відходах власного виробництва підприємства та забезпечуватиме часткову енергетичну автономію, зменшення викидів парникових газів і оптимізацію утилізації органічних залишків.

Таблиця 3.4

Об'єкти інвестицій та орієнтовний бюджет Проєкту на 2025-2026 роки

Стаття витрат	Сума, євро	Сума, грн (за курсом 46,80 UAH/EUR)	Коментар	Вид інвестицій
Закупівля обладнання для біогазової установки	600 000	28 080 000	Реактор, генератор, система збору відходів	Первинні інвестиції
Енергоефективна модернізація	300 000	14 040 000	Ізоляція, теплообмінники LED тощо	Поточні витрати 1 року
Навчання працівників та фермерів	50 000	2 340 000	Тренінги, семінари, оплата праці персоналу	Поточні щорічні витрати
Створення інфраструктури для збору відходів	150 000	7 020 000	Баки, маркування, транспорт	Поточні витрати 1 року
Системи моніторингу та автоматизації	100 000	4 680 000	Енергоконтроль, датчики CO ₂	Поточні витрати 1 року
Маркетинг/інформаційна кампанія	25 000	1 170 000	Екологічна репутація, залучення партнерів	Поточні витрати 1 року
Разом витрати	1 225 000	57 330 000	×	×
Грант (до 50% витрат)	612 500	28 665 000	Очікуване грантове покриття	
Внесок ТОВ «МК «Галичина»	612 500	28 665 000	Співфінансування згідно з умовами	
Разом фінансування	1 225 000	57 330 000	×	×

Загальний бюджет проєкту ТОВ «МК «Галичина» становить 57,33 млн грн, з яких половина фінансується за рахунок міжнародного гранту, а інша – коштом підприємства, що свідчить про фінансову спроможність компанії та її зацікавленість у впровадженні сталих рішень. Основна частина витрат 28,08 млн. грн – передбачена на закупівлю обладнання для біогазової установки, що стане технічною базою проєкту. Ще 14,04 млн грн спрямовано на енергоефективну модернізацію підприємства (теплоізоляція, LED-освітлення, теплообмінники), що дозволить знизити енергоспоживання.

Інфраструктура збору відходів (7,02 млн грн) та автоматизовані системи моніторингу (4,68 млн грн) забезпечать ефективний контроль за екологічними

показниками. Навчання персоналу й фермерів (2,34 млн грн) підвищить рівень екологічної компетентності, а інформаційна кампанія (1,17 млн грн) сприятиме зміцненню репутації підприємства та залученню партнерів. Структура витрат відповідає умовам грантової програми та орієнтована на довгостроковий позитивний вплив як на підприємство, так і на місцеву громаду.

Очікуваний економічний ефект від впровадження Проєкту полягає у економії витрат, які можна кваліфікувати при оцінці ефективності, як додаткові доходи, визначимо їх в наступній таблиці 3.5

Таблиця 3.5

Об'єкти інвестицій та орієнтовний бюджет Проєкту на 2025-2026 роки

Стаття доходів	Орієнтовні доходи, грн	Коментар
Економія на електроенергії	8 650 765	Зниження матеріальних витрат на 0,25%
Зменшення витрат на вивезення відходів	140 000	Завдяки утилізації на місці
Продаж надлишків біогазу/електроенергії	60 000	Можливо за «зеленим тарифом»
Разом річні вигоди	8 850 765	×

Додатковими доходами стане сума щорічної амортизації, нарахована лінійним методом за 15 років експлуатації об'єкта:

$$A = \frac{C}{n}, \quad (3.1)$$

A – сума щорічної амортизації, грн;

C – вартість біогазової установки = 28 080 000 грн;

n = 15 років корисної експлуатації об'єкту.

$$A = 28\,080\,000 / 15 = 1\,872\,000 \text{ (грн)}$$

Для оцінки ефективності реалізації Проєкту необхідно визначити середньозважену вартість капіталу, інвестованого в його фінансування. З цією метою доцільно застосувати модель WACC (табл. 3.6), яка враховує вартість власного та залученого капіталу з урахуванням їхньої частки в загальній структурі фінансування. Однак, перш за все визначимося з джерелами фінансування. Ми плануємо отримати грант, що покриває 50% інвестиційних витрат, решту 50% – це будуть кошти ТОВ «МК «Галичина». Компанія може

вкладати, як власні активи, так і залучені від кредитних установ на умовах коротко- або довгострокового фінансування. Розглянемо програму «Доступні кредити 5-7-9%» і визначимо чи може компанія їх отримати та які наслідки це матиме для вартості капіталу.

Програма «Доступні кредити 5-7-9%», ініційована урядом України, передбачає державну компенсацію частини відсоткової ставки для малого та середнього бізнесу. Її мета – стимулювання інвестицій, модернізації виробництва та створення нових робочих місць [19]. ТОВ «МК «Галичина» відповідає ключовим критеріям участі в цій програмі, зокрема:

- має позитивну фінансову історію та достатній обсяг обороту;
- кількість працівників перевищує встановлений мінімум;
- проєкт передбачає капітальні інвестиції в енергоефективність та екологічну інфраструктуру, що є пріоритетними напрямками державної підтримки.

Отже, частину власного внеску підприємство може профінансувати за рахунок кредитних коштів зі зниженою ставкою 7% річних, що знизить загальну вартість залученого капіталу у структурі фінансування – це дозволяє зменшити WACC і підвищити привабливість проєкту з точки зору інвесторів і грантодавців.

Таблиця 3.6

Середньозважена вартість капіталу за Проєктом ТОВ «МК «Галичина», %

Джерело капіталу	Вартість капіталу (Ri)	Сума (грн)	Варіант А (25/25/50)		Сума (грн)	Варіант Б (30/20/50)		Сума (грн)	Варіант В (20/30/50)	
			Wi	Wi × Ri		Wi	Wi × Ri		Wi	Wi × Ri
Власний капітал (нерозподілений прибуток)	18%	14 332,5	0,25	4,50	17 199	0,30	5,40	11 467	0,20	3,60
Залучений капітал (довгострокові позики)	7%	14 332,5	0,25	1,75	11 466	0,20	1,40	17 200	0,30	2,10
Кошти інвесторів, грант	0%	28 665	0,50	0,00	28 665	0,50	0,00	28 665	0,50	0,00
WACC = $\Sigma(Wi \times Ri)$			6,25		×	6,80		×	5,70	

У таблиці 3.6 представлено розрахунок WACC для Проєкту за трьома варіантами структури фінансування, у всіх випадках 50% витрат покривається

грантом, що має нульову вартість і суттєво знижує загальну вартість капіталу. Найбільш раціональним є варіант В (20% власні кошти / 30% кредит / 50% грант), оскільки він забезпечує найнижчу вартість фінансування, зберігаючи баланс між залученими ресурсами та фінансовою стійкістю.

До суми витрат тепер має додатися сума відсотків сплачених за користування позиковими коштами – 17 200 тис. грн (див табл. 3.6). Припустимо, що це буде угода на три роки під 7% річних і плата за кошти ануїтет:

$$A = P \cdot \frac{r(1+r)^n}{(1+r)^n - 1}, \quad (3.1)$$

де A – щорічний платіж;

P – сума позики = 17 200 000 грн,

r – річна ставка = 7% = 0,07,

n – кількість років = 3.

1) Обчислюємо множник: $(1+0,07)^3=1,073 \approx 1,225043$;

2) Щорічний платіж: $A = 17\,200\,000 \cdot \frac{0,07 \cdot 1,225043}{1,225043 - 1} = 6\,559\,072$ (грн).

Побудовано графік грошових потоків за Проектом на 15 років (2025–2039) та здійснено їх дисконтування за ставкою 5,7% (табл. Г.1). Первинні інвестиції становлять 28 080 000 грн. Очікувані доходи у вигляді економії витрат за весь період складають 132 761 475 грн, додатково враховано амортизацію на суму 28 080 000 грн. Загальні експлуатаційні витрати також становлять 132 761 475 грн, а витрати на обслуговування кредиту – 19 677 216 грн. За підсумками розрахунків проект демонструє позитивний грошовий потік у розмірі 51 074 259 грн, що свідчить про його фінансову ефективність та здатність до повної окупності.

Згідно з графіком формування грошових потоків, позитивний кумулятивний результат очікується на дев'ятому році реалізації Проекту. Таким чином, формування позитивного грошового потоку можливе вже через 8 років. У дев'ятому році для досягнення повної окупності необхідно покрити залишкову суму у 7 605 096 грн (табл. 3.7). Поділивши цю суму на обсяг надходжень наступного року (777 669 грн), отримуємо коефіцієнт 9,779. Помноживши його на 12 місяців, визначаємо термін додаткової окупності – 118 днів, або 4 місяці.

Отже, строк простої окупності проєкту (без урахування дисконту) становить 8 років і 4 місяці. При цьому індекс прибутковості інвестицій становить 1,47, що означає перевищення інвестиційних доходів над витратами на 47%.

Таблиця 3.7

Прогнозування грошових потоків за Проєктом ТОВ «МК «Галичина»
без врахування фактору часу на 2025-2039 роки

Рік		Грошовий потік						
		Первинні інвестиції	Очікувані доходи (економія витрат)	Амортизація основних фондів	Погашення позик	Очікувані витрати	Чистий грошовий потік	Наростаючим підсумком
2025	0	28 080 000	×	×	×	×	-28 080 000	-28 080 000
2025	1	×	8 850 765	1 872 000	6 559 072	29 250 000	-25 086 307	-53 166 307
2026	2	×	8 850 765	1 872 000	6 559 072	2 340 000	1 823 693	-51 342 614
2027	3	×	8 850 765	1 872 000	6 559 072	2 340 000	1 823 693	-49 518 921
2028	4	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	-41 136 156
2029	5	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	-32 753 391
2030	6	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	-24 370 626
2031	7	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	-15 987 861
2032	8	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	-7 605 096
2033	9	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	777 669
2034	10	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	9 160 434
2035	11	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	17 543 199
2036	12	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	25 925 964
2037	13	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	34 308 729
2038	14	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	42 691 494
2039	15	×	8 850 765	1 872 000		2 340 000	8 382 765	51 074 259
Всього		28 080 000	132 761475	28 080 000	19 677 216	62 010 000	51 074 259	×

Однак в сучасних економічних умовах оцінювати ефективність інвестиційного проєкту без урахування фактору часу є недоцільним. Тому на основі сформованого графіка грошових потоків виконаємо їх дисконтування із застосуванням відповідної ставки (табл. 3.8).

Отримані значення дозволяють перейти до розрахунку ключових показників оцінки інвестиційної ефективності, які будуть узагальнені у таблиці 3.9.

Дисконтування грошових потоків за Проектом ТОВ «МК «Галичина»

Рік		Дисконтований грошовий потік					
		Коефіцієнт дисконтування (ставка 5,7%)	Первинні інвестиції	Очікувані доходи	Очікувані витрати	Чистий грошовий потік	Наростаючим підсумком
2025	0	1,000	28 080 000	×	×	-28 080 000	-28 080 000
2025	1	0,946	×	10 144 527	33 878 025	-23 733 498	-51 813 498
2026	2	0,895	×	9 597 471	7 965 164	1 632 307	-50 181 191
2027	3	0,847	×	9 079 916	7 535 633	1 544 283	-48 636 908
2028	4	0,801	×	8 590 270	1 874 631	6 715 639	-41 921 269
2029	5	0,758	×	8 127 030	1 773 540	6 353 490	-35 567 779
2030	6	0,717	×	7 688 770	1 677 899	6 010 870	-29 556 909
2031	7	0,678	×	7 274 144	1 587 417	5 686 727	-23 870 182
2032	8	0,642	×	6 881 877	1 501 813	5 380 063	-18 490 118
2033	9	0,607	×	6 510 763	1 420 826	5 089 937	-13 400 182
2034	10	0,574	×	6 159 662	1 344 206	4 815 456	-8 584 726
2035	11	0,543	×	5 827 495	1 271 719	4 555 777	-4 028 949
2036	12	0,514	×	5 513 241	1 203 140	4 310 101	281 152
2037	13	0,486	×	5 215 932	1 138 259	4 077 674	4 358 826
2038	14	0,460	×	4 934 657	1 076 877	3 857 780	8 216 606
2039	15	0,435	×	4 668 550	1 018 805	3 649 745	11 866 351
Всього		×	28 080 000	106 214 305	66 267 955	11 866 351	×

Одним із ключових показників оцінки ефективності інвестиційного проекту є чиста приведена вартість (NPV), яка слугує базовим критерієм доцільності його реалізації. У межах даного проекту NPV становить 11 866 351 грн, що свідчить про перевищення дисконтованих доходів над витратами, а отже – про доцільність реалізації проекту за дисконтною ставкою 5,7%, оскільки виконується умова: $NPV > 0$.

Таблиця 3.9

Показники оцінки ефективності проекту «Зелена молочна ферма: сталий ланцюг постачання та енергоефективне виробництво молочної продукції в західному регіоні України» ТОВ «МК «Галичина»

Показники		Умови прийняття	Базовий сценарій	
			Показники	Результат
Чиста приведена вартість, грн.	NPV	$NPV > 0$	11 866 351	Позитивний
Ставка дисконту, %	d	$NPV > 0$	5,7%	Позитивний
Індекс прибутковості	PI	$PI > 1$	1,13	Проект ефективний
Дисконтований період окупності, років	DPP	11 років 6 міс.	11,5	Окупний
Внутрішня норма доходності, %	IRR	$IRR > (WACC)$	8,5%	Гранична

Індекс прибутковості (PI) становить 1,13, що означає: кожна гривня інвестованих дисконтованих витрат приносить 1,13 грн дисконтованих доходів, тобто інвестиції забезпечують надлишок у 13%. Період окупності з урахуванням дисконтування складає 11 років і 6 місяців – це свідчить про те, що з цього моменту проєкт починає генерувати чистий економічний ефект (табл. 3.9).

Зазначені показники ефективності проєкту розраховані за умови ставки дисконтування грошового потоку на рівні 5,7%. Зростання цієї ставки призведе до зменшення поточної вартості майбутніх доходів, а отже — до погіршення фінансових показників проєкту. Визначена методом інтерполяції внутрішня норма доходності (IRR) становить 8,5% і відображає максимальний рівень ставки дисконту, за якого проєкт залишається прибутковим. Таким чином, $IRR > 5,7\%$, що підтверджує резерв стійкості проєкту до коливань ринкових умов.

Отже, аналіз перспектив використання державної підтримки, грантових програм та альтернативних джерел фінансування для ТОВ «Молочна компанія «Галичина» підтверджує високу потенційну ефективність залучення зовнішніх ресурсів для реалізації інноваційних та екологічно орієнтованих проєктів. Компанія повністю відповідає вимогам міжнародної грантової програми develoPPP Classic, а розроблений інвестиційний проєкт «Зелена молочна ферма» демонструє фінансову життєздатність і значний соціально-економічний ефект. В умовах сучасної економіки, поєднання грантового фінансування з доступними державними кредитами дозволяє не лише знизити середньозважену вартість капіталу, а й забезпечити позитивне значення чистої приведеної вартості ($NPV = 11,87$ млн грн), індексу прибутковості ($PI = 1,13$) та внутрішньої норми прибутковості ($IRR = 8,5\%$). Це свідчить про доцільність та досяжність впровадження проєкту, а також про стратегічну спроможність ТОВ «МК «Галичина» ефективно використовувати можливості зовнішнього фінансування задля сталого розвитку підприємства і регіону.

ВИСНОВКИ

Інвестиційна діяльність є ключовим чинником економічного розвитку підприємств і національної економіки загалом. Вона забезпечує ефективне використання ресурсів для досягнення максимального матеріального або соціального результату та відіграє важливу роль у стабілізації й безкризовому функціонуванні підприємств. Аналіз різних підходів до визначення інвестицій та їхніх функцій підкреслює комплексність цієї категорії і її взаємозв'язок з іншими економічними процесами. Особливої ваги інвестиційна діяльність набуває в умовах економічних криз і війни, виступаючи критичним інструментом забезпечення економічної безпеки і відновлення господарства. Інвестиції не лише фінансують розвиток, а й сприяють модернізації виробництва, стимулюванню інновацій і підтримці соціальної стабільності. Тому наукові підходи до інвестиційної діяльності потребують подальшого вдосконалення з урахуванням сучасних економічних викликів і потреб підприємств.

Інвестиційна діяльність – складний та багатогранний процес, що потребує системного підходу до класифікації інвестицій, оцінки їх ефективності та вибору джерел фінансування. Від правильного розподілу інвестицій за різними ознаками залежить формування збалансованої інвестиційної стратегії. Водночас вибір джерел фінансування істотно впливає на вартість капіталу, фінансову стійкість підприємства та ризики проєктів. Окрім традиційних власних і позикових ресурсів, дедалі більшого значення набувають сучасні інструменти, як-от краудфандинг і краудінвестинг, які відкривають нові можливості, але вимагають подолання нормативних і ризикових викликів. Оцінка ефективності капіталовкладень із застосуванням ключових фінансових показників (NPV, IRR, PI, PP, DPP, MIRR) і аналізу ризиків має стати невід'ємною частиною стратегічного планування, що підвищує інвестиційну привабливість і адаптивність підприємства. Таким чином, комплексне управління інвестиційною діяльністю забезпечує не лише прибутковість, а також і довгострокову

конкурентоспроможність у мінливих економічних умовах.

Війна стала ключовим фактором дестабілізації інвестиційного клімату України, суттєво підвищивши ризики, ускладнивши доступ до фінансування та обмеживши внутрішні інвестиційні можливості. Основними перешкодами для залучення іноземного капіталу залишаються військова загроза та недостатній правовий захист інвесторів. Водночас Україна демонструє здатність до адаптації: посилюється співпраця з міжнародними партнерами, розширюється коло донорів, впроваджуються пілотні проєкти із заморожених російських активів, а стратегічний курс на ЄС і G7 забезпечує політичну та економічну підтримку. Попри складну безпекову ситуацію, зберігається інтерес до прямих іноземних інвестицій з боку як існуючих на ринку компаній, так і потенційних учасників післявоєнної відбудови.

Значний інвестиційний потенціал присутній у таких галузях, як енергетика, логістика, оборонно-промисловий комплекс, агропромисловий комплекс, фармацевтика та ІТ, що свідчить про зацікавленість у модернізації критично важливих секторів. Це створює базу для довгострокового економічного зростання та структурних перетворень. Ефективна реалізація адаптаційних стратегій – удосконалення законодавства, гарантії захисту капіталу, інструменти воєнного страхування інвестицій і прозора державна політика – може стати рушієм позитивних змін найближчим часом. Незважаючи на безпрецедентні виклики, інвестиційне середовище України демонструє ознаки поступового відновлення, закладаючи підґрунтя для масштабної економічної реконструкції та стабільного залучення іноземного капіталу в умовах і після завершення війни.

ТОВ «МК «Галичина» є стабільним і фінансово стійким підприємством із розвиненою організаційною структурою та чітко визначеною стратегією розвитку. Понад десять років досвіду у переробці молока, сучасна матеріально-технічна база, а також зростаючі показники прибутковості й ефективності використання ресурсів підтверджують здатність компанії успішно конкурувати на ринку. Позитивна динаміка фінансово-економічних показників за 2022-2024 роки – зростання сукупного і власного капіталу, збільшення валового і чистого

прибутку, рентабельності продукції та капіталу, а також підвищення заробітної плати – є результатом ефективної інвестиційної політики. Ураховуючи ці фактори, компанія має надійну базу для подальшої модернізації виробництва, розширення ринків збуту та залучення нових інвестицій, що забезпечує сталий розвиток підприємства у перспективі.

Аналіз фінансового стану та інвестиційної активності ТОВ «МК «Галичина» за 2022-2024 роки виявив як позитивні, так і проблемні тенденції розвитку підприємства. У 2023 році відзначено покращення показників ліквідності, фінансової стійкості та зниження залежності від зовнішнього фінансування, що свідчить про зростання ефективності управління капіталом та стабілізацію інвестиційної діяльності. Водночас у 2024 році спостерігається погіршення фінансової гнучкості, зниження ліквідності та ефективності використання основних засобів, що свідчить про посилення фінансових ризиків і ускладнення забезпечення короткострокових зобов'язань. Проте зростання інвестиційного прибутку підтверджує наявність внутрішнього потенціалу для розвитку і підкреслює необхідність своєчасного коригування інвестиційної стратегії, оптимізації управління активами та раціоналізації джерел фінансування. З огляду на це, пріоритетними напрямками фінансової політики підприємства мають стати підвищення ефективності ресурсокористування, зменшення зовнішньої залежності та вдосконалення управління грошовими потоками, що забезпечить стабільність і створить умови для подальшого залучення інвестицій і сталого розвитку.

Діяльність ТОВ «Молочна компанія «Галичина» в умовах воєнного стану супроводжується низкою викликів, що потребують суттєвої трансформації інвестиційної стратегії. Зовнішні фактори – макроекономічна нестабільність, девальвація гривні, обмежений доступ до капіталу, логістичні складнощі та зниження купівельної спроможності – створюють нестабільне середовище для довгострокових інвестицій. Внутрішні проблеми, зокрема скорочення сировинної бази, залежність від національних торговельних мереж та зростання операційних витрат, посилюють потребу в адаптивному управлінні ресурсами.

Водночас підприємство має низку важливих внутрішніх переваг: розвинену логістичну інфраструктуру, стабільні відносини з ключовими постачальниками, широку регіональну присутність, досвід масштабних проєктів та високий кадровий потенціал. Тому стратегічною метою є переорієнтація інвестиційної політики на зниження ризиків через посилення логістики і збуту, інвестування у технологічне оновлення і цифровізацію, розвиток партнерських моделей для стабілізації сировинного забезпечення, а також диверсифікацію каналів збуту та підвищення гнучкості реагування на ринкові зміни. Реалізація цих напрямів дозволить не лише зберегти стійкість підприємства, а й зміцнити його позиції на ринку в умовах воєнної невизначеності.

Узагальнюючи результати розробки заходів для підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «МК «Галичина», слід підкреслити, що в умовах воєнного стану стратегічне планування має враховувати не лише фінансові показники, а й забезпечувати стійкість, адаптивність і довіру інвесторів. Запропонований комплекс заходів охоплює ключові напрямки – від фінансової прозорості й модернізації виробництва до зміцнення бренду, розвитку логістики, участі у кластерних ініціативах та виходу на нові ринки збуту. Кожен із цих напрямів має як економічну, так і стратегічну вагу: короткий період окупності інвестицій (1,2-2,7 роки) підтверджує їх доцільність, а нематеріальні вигоди – підвищення репутації, лояльності партнерів та доступ до зовнішнього фінансування – створюють довгострокові конкурентні переваги. Особливо важливими є інвестиції у цифровізацію, автоматизацію, ESG-компоненти та експортну орієнтацію, які відповідають сучасним трендам сталого розвитку. Реалізація розробленої стратегії дозволить ТОВ «МК «Галичина» не лише зміцнити позиції в галузі, а й суттєво підвищити інвестиційну привабливість на національному та міжнародному рівнях, що стане запорукою сталого зростання в післякризовий період.

Аналіз перспектив залучення державної підтримки, грантових програм та альтернативних джерел фінансування для ТОВ «Молочна компанія «Галичина» підтверджує високий потенціал використання зовнішніх ресурсів для реалізації

інноваційних і екологічно спрямованих проєктів. Компанія відповідає вимогам міжнародної грантової програми develoPPP Classic, а розроблений інвестиційний проєкт «Зелена молочна ферма» характеризується фінансовою життєздатністю та значним соціально-економічним ефектом. У сучасних економічних умовах поєднання грантового фінансування з доступними державними кредитами не лише знижує середньозважену вартість капіталу, а й забезпечує позитивні фінансові показники – чисту приведену вартість ($NPV = 11,87$ млн грн), індекс прибутковості ($PI = 1,13$) та внутрішню норму прибутковості ($IRR = 8,5\%$).

Такі результати свідчать про доцільність і реалістичність впровадження проєкту, а також про здатність ТОВ «МК «Галичина» ефективно використовувати зовнішнє фінансування для сталого розвитку підприємства і регіону.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ. ред. від 10.10.2022. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 47, ст. 646.
2. Абдуллаєва А. Є., Данилюк В. В., Мазур Д. О. Перспективи інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 72. С. 44-50.
3. Атамас О. П. Інвестування в умовах економіки війни: аналіз сучасного стану та короткостроковий прогноз. *Економіка та суспільство*, 2024, Випуск 59, с. 161-170.
4. Білик В.В. Державне регулювання інноваційноінвестиційної діяльності. *Економіка та суспільство*. 2017. № 10. С. 172-176.
5. В Україні покращився інвестиційний клімат – ЄБА. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2024/11/05/139263393>. (дата звернення: 21.04.2025)
6. Ганечко І. Проблеми розвитку інновацій в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. С. 21-24.
7. Герасимчук З.В., Ткачук В.Р.. Інвестиційний потенціал регіону: методика оцінки, механізми нарощення: монографія. Луцьк: Надстир'я, 2009. 232 с.
8. Гранти до 2 000 000 млн. євро для компаній на реалізацію проєктів сталого розвитку. URL: <https://grant-av.com.ua/grants/hranty-do-2-000-000-mln-uevro-dlia-kompanij-na-realizatsiiu-proiektiv-staloho-rozvytku/> (дата звернення: 27.05.2025).
9. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 15.05.2025)
10. Дідур К. М. Сутність інвестиційної діяльності та методи визначення її ефективності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. №5. С. 66-74.
11. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2017. 424 с.

12. Економічний енциклопедичний словник: У 2 т. Т. 1 / За ред. С.В. Мочерного. Львів: Світ, 2015. 616 с.
13. Європейські грантові програми для українського бізнесу: можливості у 2025 році. URL: <https://www.grantsense.com.ua/blogs/evropejski-grantovi-programi-dlya-ukrayinskogo-biznesu-mozhlivosti-u-2025-roczі> (дата звернення: 28.05.2025).
14. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник. 4-те вид., доопрац. та доповн.: у 3 т. Том 1 (А-Й). Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 604 с.
15. Звіт про управління ТОВ «Молочна компанія «Галичина» за 2024 рік. Львів. 2024. 14 с.
16. Зеленіна О. О. Сутність інвестицій та позичених коштів: узгодження термінології. *Вісник Житомирського державного технологічного університету: Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 2 (48). С. 179-185.
17. Зовнішньоекономічна діяльність. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 20.04.2025)
18. Ігнатюк В.В., Малахова Ю.А., Сукманюк В.М. Сучасні джерела фінансування інвестиційних потреб підприємства. *Приазовський економічний вісник*, 2020, Випуск 2 (19). С. 98-102.
19. Інвестиційний кредит 5-7-9% від Таскомбанку. Дія Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/finance/3cc1b04679001db7302c572dfcbc3c7873f2dce04c813a686f01972a83e470f7> (дата звернення: 27.05.2025).
20. Інвестознавство: підручник / В. Г. Федоренко, А. Ф. Гойко; за наук. ред. В. Г. Федоренка. Київ: МАУП, 2020. 408 с.
21. Інвестування в Україну під час війни [1/2] Advantage Ukraine. URL: <https://trans.info/ua/investuvannya-v-ukrayinu-pid-chas-viyny-327240> (дата звернення: 26.03.2025).
22. Інвестування: навчальний посібник / за ред. М. І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 376 с.

23. Кириченко О. А., Єрохін С. А. Інвестування: підручник. Київ: Знання, 2019. 573 с.
24. Коваленко Ю. М., Мискін О. О. Економічна сутність інвестицій. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021. № 1 (116). С. 74-78.
25. Країна можливостей: чому інвестор прийде в Україну. Українська правда: веб-сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/29/691997> (дата звернення: 23.04.2025).
26. Куди інвестувати під час війни. Finance.ua. Веб-сайт. URL: https://finance.ua/ua/saving/kudy-investuvatypid-czas-vijny#headline_4 (дата звернення: 20.04.2025)
27. Лемко Ю. Роль прямих іноземних інвестицій у європейській регіональній політиці. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*, 2024, Випуск 55, с. 374-379.
28. Любімов В. І. Соціально-економічна сутність інвестицій у процесі їхньої реалізації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 12/2009. С. 8-11.
29. Лютий Я. В. Сутність, класифікація та функції зовнішніх інвестицій в діяльності підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024, Випуск 70, с. 97-104.
30. Михайлик О., Бірак Є. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. С. 86-92.
31. Нечипурок О. В. Проблема залучення іноземних інвестицій в Україні під час війни. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. URL: <https://economyand society.in.ua/index.php/journal/article/view/2714> (дата звернення: 22.04.2025).
32. Новаковська І. О., Бавровська Н. М., Іванченко В. А. Перспективи інвестиційної привабливості України в умовах повоєнного відновлення. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 5. С. 137-149.
33. Облігації внутрішньої державної позики. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/bonds> (дата звернення: 21.04.2025).
34. Офіційний сайт ТОВ «Молочна компанія «Галичина». URL: <https://galyचना.com.ua> (дата звернення: 13.05.2025)

35. Панкова Л. І., Камалова-Кутинець О. М. Аналіз тенденцій та перспектив залучення іноземних інвестицій в умовах економіки війни. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. № 6. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-6-03-02> (дата звернення: 22.04.2025)

36. Поголів'я ВРХ у населення за рік скоротилось на 12%. Агропортал. URL: <https://agroportal.ua/news/zhivotnovodstvo/pogoliv-ya-vrh-u-naselennya-zarik-skorotilos-na-12> (дата звернення: 15.05.2025)

37. Приб К. А. Інвестування в розвиток відновлюваних джерел енергії. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2021. № 6 (1). С. 111-116.

38. Прямі іноземні інвестиції в Україні з 2002 по 2024 рр. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi> (дата звернення: 20.04.2025)

39. Публічна інформація про ТОВ «Молочна компанія «Галичина». URL: <https://clarity-project.info/edr/39685014> (дата звернення: 13.05.2025)

40. Річний звіт ПриватБанку за 2024 рік. URL: <https://static.privatbank.ua/files/richnyu-zvit-za-2024.pdf> (дата звернення: 25.05.2025)

41. Родрик Д. Нові технології не завжди приносять благо. URL: <https://nv.ua/ukr/opinion/yak-zastosuvannya-ii-mozhe-zashkoditiekonomici-shcho-zagrozhuje-bidnim-krajnam-ostanni-novini-50304248.html> (дата звернення: 29.03.2025).

42. Скопенко Н. С., Кириченко О. М., Левченко О. В. Інвестиційна привабливість: теоретичні підходи до визначення та напрями підвищення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 7. С. 33-40.

43. Скоробогатова Н. Є. Дослідження сутності інвестицій та інвестиційної діяльності. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2016. № 13. С. 487-493.

44. Титаренко Н.О., Поручник А.М. Теорії інвестицій: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2017. 160 с.

45. Ткаченко А. М., Плаксіна Є. М. Економічна сутність інвестицій. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2023. Вип. 1. Т. 2. С. 99-102.

46. У 2024 році Мінфін України залучив \$41,7 млрд зовнішнього фінансування, із яких 30% у грантовій формі. Мінфін. URL: https://www.mof.gov.ua/uk/news/the_ministry_of_finance_of_ukraine_attracted_417_billion_in_external_financing_including_30_in_the_form_of_grants-4972 (дата звернення: 20.04.2025)

47. Федоренко В. Г. Інвестування: підруч. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Алерта, 2018. 448 с.

48. Філіппов М. Створювати інноваційні проєкти варто вже зараз: не чекаючи закінчення війни. 2022. URL: <https://delo.ua/business/stvoryuvati-innovaciini-projekti-varto-vzazaraz-ne-cekayuci-zakincennya-viini-insaiti-maksima-filipprova-iz-grcapital-402624> (дата звернення: 26.03.2025).

49. Фінансова енциклопедія / О. П. Орлюк, Л. К. Воронова, І. Б. Заверуха та ін.; за заг. ред. О. П. Орлюк. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 472 с.

50. Хома І., Воробій Х. Інвестування в Україні під час війни та перспективи інвестиційних процесів у післявоєнний час. *Галицький економічний вісник*. 2024. № 1 (86). С. 84-89.

51. Чернега В., Полозун А., Касьян А. Сучасні тенденції інвестування в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1849/1783> (дата звернення: 25.03.2025).

52. Шевченко С. Ю. Економічна сутність інвестицій та інвестиційної діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1/2020. С. 7-10.

53. Як і куди потрібно інвестувати в 2023 році. Kyivstar business hub: веб-сайт. URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/yak-i-kudy-varto-investuvaty-v-ukrayini-u-2023> (дата звернення: 21.04.2025).

54. Як рятують від інфляції та у що вкладають гроші роздрібні інвестори. *Українська правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/05/18/687187/> (дата звернення: 21.04.2025).

55. Яременко О. В. Економічна сутність інвестицій та основні поняття інвестиційної діяльності. *Економіка промисловості*. 2021. № 1-2. С. 79-85.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Товариство: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МОЛОЧНА КОМПАНІЯ «ГАЛИЧИНА»Територія: ЛЬВІВСЬКАОрганізаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністюВид економічної діяльності: Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирамиСередня кількість працівників: 1 479Адреса, телефон: вул. Липинського, буд.54, м.ЛЬВІВ, Львівська обл., 79024Одиниця виміру: тис. грн., без десяткового знаку

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
НА 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ**

			1801001	
Актив	Прим.	Код рядка	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2022 р.
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	17	1000	1 075	382 581
первісна вартість		1001	2 298	382 654
накопичена амортизація		1002	1 223	73
Незавершені капітальні інвестиції		1005	4 977	1 256
Основні засоби	18	1010	216 423	193 007
первісна вартість		1011	343 040	386 982
знос		1012	126 617	193 975
Інвестиційна нерухомість	19	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості		1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості		1017	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств		1030	-	-
інші фінансові інвестиції		1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	20	1040	-	27 080
Відстрочені податкові активи		1045	-	-
Інші необоротні активи		1090	369	-
Усього за розділом I		1095	222 844	603 924
II. Оборотні активи				
Запаси	21	1100	209 336	297 831
виробничі запаси		1101	128 533	182 168
незавершене виробництво		1102	-	-
готова продукція		1103	66 956	90 993
Товари		1104	13 847	24 670
Поточні біологічні активи		1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	23	1125	281 564	297 372
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами		1130	18 443	-
з бюджетом		1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	23	1155	13 604	24 653
Поточні фінансові інвестиції		1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	25	1165	42 896	130 811
готівка		1166	643	904
рахунки в банках		1167	42 253	129 907
Витрати майбутніх періодів		1170		
Інші оборотні активи	26	1190	16 478	6 288
Усього за розділом II		1195	582 321	756 955
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200	-	-
Баланс		1300	805 165	1 360 879

**БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
(продовження)**

				1801001
Пасив	Прим.	Код рядка	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2022 р.
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	27	1400	10 000	10 000
Капітал у дооцінках		1405	-	-
Додатковий капітал		1410	-	-
Резервний капітал	27	1415	-	-
Непокритий збиток	27	1420	46 404	459 030
Неоплачений капітал		1425	(5 000)	(5 000)
Вилучений капітал		1430	-	-
Усього за розділом I		1495	51 404	464 030
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	28	1515	15 041	57 835
Довгострокові зобов'язання з оренди		1516	-	-
Довгострокові забезпечення	29	1520	53	53
Цільове фінансування		1525	-	-
Усього за розділом II		1595	15 094	57 888
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків		1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язання		1610	18 283	13 985
товари, роботи, послуги	30	1615	299 982	270 993
розрахунками з бюджетом	30	1620	1 972	11 638
у тому числі з податку на прибуток		1621	-	-
розрахунки зі страхування	30	1625	1 098	1 482
розрахунками з оплати праці	31	1630	4 019	5 505
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	30	1635	28 677	1 084
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з акціонерами		1640	-	-
Поточні забезпечення		1660	-	-
Доходи майбутніх періодів		1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	31	1690	384 636	534 274
Усього за розділом III		1695	738 667	838 961
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700		
Баланс		1900	805 165	1 360 879

Дозволено до випуску та підписано від імені керівництва «14» лютого 2023 року.

Керівник

Свєтл О.М.

Головний бухгалтер

Корабель О.В.

**ТОВ «МОЛОЧНА КОМПАНІЯ «ГАЛИЧИНА»,
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ЗА РІК ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31.12.2023 Р
ЗІ ЗВІТОМ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА**

Товариство: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МОЛОЧНА КОМПАНІЯ «ГАЛИЧИНА»

Територія: ЛЬВІВСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності: Перероблення молока, виробництво м'яса та сиру

Середня кількість працівників: 1 483

Адреса, телефон: вул. Липинського, буд. 54, м. Львів, Львівська обл., 79024

Одиниця виміру: тис. грн., без десяткового знаку

Складено (зробити позначку «в» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
НА 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ**

		1801001		
Актив	Прим.	Код рядка	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2023 р.
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	15	1000	382 581	3 631
первісна вартість		1001	382 654	7 193
накопичена амортизація		1002	73	3 562
Незавершені капітальні інвестиції		1005	1 256	50 118
Основні засоби	16	1010	193 007	256 261
первісна вартість		1011	386 982	510 141
знос		1012	193 975	253 880
Інвестиційна нерухомість	17	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості		1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості		1017	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств		1030	-	-
інші фінансові інвестиції		1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	18	1040	27 080	19 134
Відстрочені податкові активи		1045	-	-
Інші необоротні активи		1090	-	-
Усього за розділом I		1095	603 924	329 144
II. Оборотні активи				
Заласи	19	1100	297 831	432 119
виробничі запаси		1101	182 168	181 169
незавершене виробництво		1102	-	-
готова продукція		1103	90 993	237 037
Товари		1104	24 670	13 913
Поточні біологічні активи		1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	21	1125	297 372	333 494
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видними актами		1130	-	4 576
з бюджетом		1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	21	1155	24 653	34 666
Поточні фінансові інвестиції		1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	23	1165	130 811	137 158
готівка		1166	904	1 072
рахунки в банках		1167	129 907	136 086
Витрати майбутніх періодів		1170	-	-
Інші оборотні активи	24	1190	6 288	17 499
Усього за розділом II		1195	756 955	959 512
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200	-	-
Баланс		1300	1 360 879	1 288 656

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
(продовження)

Пасива	Прим.	Код рядка	1801001	
			31 грудня 2022 р.	31 грудня 2023 р.
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	25	1400	10 000	10 000
Капітал у дооцінках		1405	-	-
Додатковий капітал		1410	-	-
Резервний капітал	25	1415	-	-
Непокритий збиток	25	1420	459 030	512 675
Неоплачений капітал		1425	(5 000)	-
Вилучений капітал		1430	-	-
Усього за розділом I		1495	464 030	522 675
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	26	1515	57 835	92 899
Довгострокові зобов'язання з оренди		1516	-	-
Довгострокові забезпечення	27	1520	53	53
Цільове фінансування		1525	-	-
Усього за розділом II		1595	57 888	92 952
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків		1600	-	60 000
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями		1610	13 985	34 010
товари, роботи, послуги	28	1615	270 993	287 603
розрахунками з бюджетом	28	1620	11 638	5 757
у тому числі з податку на прибуток		1621	-	-
розрахунки зі страхування	28	1625	1 482	2 778
розрахунками з оплати праці	28	1630	5 505	10 362
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	28	1635	1 084	2 830
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з акціонерами		1640	-	-
Поточні забезпечення		1660	-	-
Доходи майбутніх періодів		1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	28	1690	534 274	269 689
Усього за розділом III		1695	838 961	673 029
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700		
Баланс		1900	1 360 879	1 288 656

Дозволено до випуску та підписано під імені керівництва «26» лютого 2024 року.

Керівник

Сисун О.М.

Головний бухгалтер

Корабель О.В.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"МОЛОЧНА КОМПАНІЯ "ГАЛИЧИНА"
ТОВ "МК "ГАЛИЧИНА"**

Код ЄДРПОУ 39685014

Зареєстровано

Входить у групу
"Група родини Сивуляк"
"Група родини Міщук"

Фінансово-майновий стан за 2024 рік*

АКТИВ

Необоротні активи	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Нематеріальні активи	1000	3 631	927
первісна вартість	1001	7 193	8 288
накопичена амортизація	1002	3 562	7 359
Незавершені капітальні інвестиції	1005	50 118	45 404
Основні засоби	1010	256 261	493 283
первісна вартість	1011	510 141	838 610
знос	1012	253 880	343 327
Інвестиційна нерухомість	1015	0	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	-
Довгострокові біологічні активи	1020	0	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	19 134	684
Відстрочені податкові активи	1045	0	-
Гудвіл	1050	0	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	-
Інші необоротні активи	1090	0	-
Усього	1095	329 144	540 298

Продовження табл. А.3

Оборотні активи	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Запаси	1100	432 119	751 771
виробничі запаси	1101	181 169	128 520
незавершене виробництво	1102	0	-
готова продукція	1103	237 037	619 820
товари	1104	13 913	3 431
Поточні біологічні активи	1110	0	-
Депозити перестраховання	1115	0	-
Векоелі одержані	1120	0	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	333 404	389 298
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	4 576	-
з бюджетом	1135	0	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	34 666	19 838
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	137 158	29 546
готівка	1166	1 072	2 642
рахунки в банках	1167	136 086	26 904

Продовження табл. А.3

Інші оборотні активи	1190	17 499	102 248
Усього	1195	959 512	1 292 701
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	-
Фінансово-майновий стан	1300	1 288 656	1 832 999

Пасив

Власний капітал	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10 000	10 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	-
Капітал у дооцінках	1405	0	-
Додатковий капітал	1410	0	-
емісійний дохід	1411	0	-
накопичені курсові різниці	1412	0	-
Резервний капітал	1415	0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	512 675	594 966
Неоплачений капітал	1425	0	-
Вилучений капітал	1430	0	-
Інші резерви	1435	0	-
Усього	1495	522 675	604 966

Продовження табл. А.3

Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	-
Пенсійні зобов'язання	1505	0	-
Довгострокові кредити банків	1510	0	9 925
Інші довгострокові зобов'язання	1515	92 899	70 949
Довгострокові забезпечення	1520	53	53
Усього	1595	92 952	80 927
Поточні зобов'язання і забезпечення	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
Короткострокові кредити банків	1600	60 000	93 403
Векселі видані	1605	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	34 010	41 291
товари, роботи, послуги	1615	287 603	518 228
розрахунками з бюджетом	1620	5 757	18 427
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	-
розрахунками зі страхування	1625	2 778	6 806
розрахунками з оплати праці	1630	10 382	34 083
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 830	7 520
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	-

Продовження табл. А.3

Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	-
Поточні забезпечення	1660	0	-
Доходи майбутніх періодів	1665	0	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	269 689	427 348
Усього	1695	673 029	1 147 106

Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	-
Фінансово-майновий стан	1900	1 288 656	1 832 009

Додаток Б

Таблиця Б.1

ТОВ «МОЛОЧНА КОМПАНІЯ «ГАЛИЧИНА»,
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ЗА РІК ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31.12.2022 Р
ЗІ ЗВІТОМ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за 2022 рік

Форма № 2	Код за ДКУД	1801003
-----------	-------------	---------

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5	2000	3 175 091	2 369 061
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6	2050	(2 334 666)	(2 055 421)
Валовий:				
Прибуток		2090	840 425	313 640
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	11	2120	51 857	341 028
Адміністративні витрати	13	2130	(65 540)	(50 007)
Витрати на збут	7	2150	(654 459)	(508 514)
Інші операційні витрати	10	2180	(105 955)	(62 148)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	66 328	33 999
Збиток		2195	-	-
Доход від участі в капіталі		2200	-	-
Інші фінансові доходи		2220	-	-
Інші доходи	8	2240	191	375
Фінансові витрати	12	2250	(28 763)	(22 137)
Інші витрати	9	2270	(7)	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	37 749	12 237
Збиток		2295	-	-
Витрати / (кредит) з податку на прибуток	14	2300	(6 795)	(2 203)
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	14	2350	30 954	10 034
Збиток		2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		2400	-	-
Інший сукупний дохід*		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	-	-
Сукупний дохід (збиток) (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	30 954	10 034

**ТОВ «МОЛОЧНА КОМПАНІЯ «ГАЛИЧИНА»,
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ЗА РІК ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31.12.2022 Р
ЗІ ЗВІТОМ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА**

**ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за 2022 рік (продовження)**

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Матеріальні затрати		2500	2 378 559	1 952 866
Витрати на оплату праці		2505	129 537	114 790
Відрахування на соціальні заходи		2510	28 543	25 305
Амортизація		2515	69 501	61 214
Інші операційні витрати		2520	448 525	459 767
Разом		2550	3 054 665	2 613 942

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій		2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	-	-
Чистий прибуток / (збиток) на одну просту акцію*		2610	-	-
Скоригований чистий прибуток / (збиток) на одну просту акцію*		2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

* суми наведені у гривнях

Дозволено до випуску та підписано від імені керівництва «14» лютого 2023 року.

Керівник

Сисун О.М.

Головний бухгалтер

Корабель О.В.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
 за 2023 рік

Форма № 2	Код за ДКУД	1801003
-----------	-------------	---------

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5	2000	3 690 164	3 175 091
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6	2050	(2 763 650)	(2 334 666)
Валовий:				
Прибуток		2090	926 814	840 425
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	11	2120	55 954	51 857
Адміністративні витрати	13	2130	(78 444)	(65 540)
Витрати на збут	7	2150	(728 127)	(654 459)
Інші операційні витрати	10	2180	(97 293)	(105 955)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	78 904	66 328
Збиток		2195	-	-
Доход від участі в капіталі		2200	-	-
Інші фінансові доходи		2220	-	-
Інші доходи	8	2240	5 035	191
Фінансові витрати	12	2250	(18 385)	(28 763)
Інші витрати	9	2270	(46)	(7)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	65 778	37 749
Збиток		2295	-	-
Витрати / (кредит) з податку на прибуток	14	2300	(11 840)	(6 795)
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	14	2350	53 938	30 954
Збиток		2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		2400	-	-
Інший сукупний дохід*		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	-	-
Сукупний дохід (збиток) (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	53 938	30 954

ТОВ «МОЛОЧНА КОМПАНІЯ «ГАЛИЧИНА»,
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ЗА РІК ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31.12.2023 Р
ЗІ ЗВІТОМ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за 2023 рік (продовження)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Матеріальні затрати		2500	2 791 091	1 952 866
Витрати на оплату праці		2505	196 375	129 537
Відрахування на соціальні заходи		2510	42 971	28 543
Амортизація		2515	78 151	69 501
Інші операційні витрати		2520	461 333	448 525
Разом		2550	3 569 921	2 628 972

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій		2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	-	-
Чистий прибуток / (збиток) на одну просту акцію*		2610	-	-
Скоригований чистий прибуток / (збиток) на одну просту акцію*		2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

* суми наведені у гривнях

Дозволено до випуску та підписано від імені керівництва «26» лютого 2024 року.

Керівник

Сисун О.М.

Головний бухгалтер

Корабель О.В.

Інформація про фінансові результати за 2024 рік*

Фінансові результати	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 708 241	3 690 164
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	0
премії підписані, валова сума	2011	-	0
премії, передані у перестрахування	2012	-	0
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	0
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених	2014	-	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	3 451 076	2 763 350
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	0
Валовий:			
прибуток	2090	1 257 165	926 814
Інші операційні доходи	2120	46 087	55 954
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	0
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	0
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	0
Адміністративні витрати	2130	109 875	78 444
Витрати на збут	2150	906 368	728 127
Інші операційні витрати	2180	152 844	97 293

Продовження табл. Б.3

Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	134 165	78 904
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	0
Інші фінансові доходи	2220	-	0
Інші доходи	2240	6 904	5 305
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	0
Фінансові витрати	2250	32 103	18 385
Втрати від участі в капіталі	2255	-	0
Інші витрати	2270	12	48
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	108 954	65 778
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-26 663	-11 840
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	82 291	53 938
збиток	2355	-	-

Продовження табл. Б.3

Елементи операційних витрат	Код	За поточний рік, тис.грн.	За попередній рік, тис.грн.
Матеріальні затрати	2500	3 480 308	2 791 091
Витрати на оплату праці	2505	302 885	198 375
Відрахування на соціальні заходи	2510	63 447	42 971
Амортизація	2515	99 145	78 151
Інші операційні витрати	2520	580 558	481 333
Разом	2550	4 506 321	3 569 921